

Innst. 9 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2013–2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014, kapitler under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet (Rammeområdene 12 og 13)

Innhold

	Side
1. Rammeområde 12 – Olje og energi	5
1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi	8
1.1.1 Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	8
1.1.2 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	11
1.1.3 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	11
1.1.4 Venstres hovedprioriteringer	13
1.1.5 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer	15
1.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 12	21
2. Rammeområde 13 – Miljø	35
2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø	39
2.1.1 Innledning	39
2.1.2 Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	39
2.1.3 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	42
2.1.4 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	44
2.1.5 Venstres hovedprioriteringer	44
2.1.6 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer	47
2.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 13	55
3. Oversikt over bevilgningsendringer i innstillingen	70
4. Forslag fra mindretall	72
Rammeuavhengige forslag	72
5. Komiteens tilråding	72

Innst. 9 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2013–2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014 vedkommende Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet

Til Stortinget

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren og Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Tina Bru, Odd Henriksen og Eirik Milde, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Oskar J. Grimstad, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, fra Senterpartiet, Geir Pollestad, fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, fra Sosialistisk Venstreparti, Heikki Eidsvoll Holmås, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014 under de

kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø.

Komiteen viser for øvrig til partienes respektive merknader om rammeområde 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø i finansinnstillingen, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Innstillingen omfatter den avgåtte regjeringen Stoltenberg IIs forslag til statsbudsjett for 2014, framlagt 14. oktober 2013, med de endringer regjeringen Solberg la fram 8. november 2013, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Punkt 3 oppsummerer hvilke endringsforslag det er flertall for i den foreliggende faginnstillingen, innenfor vedtatt netto utgiftsramme.

1. Rammeområde 12 – Olje og energi

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800		Olje- og energidepartementet	212 204 000
	1	Driftsutgifter.....	165 959 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og 72</i>	30 845 000
	70	tilskudd til internasjonale organisasjoner mv., <i>kan overføres</i>	1 400 000
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum.....	12 000 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	2 000 000
1810		Oljedirektoratet	407 200 000
	1	Driftsutgifter	253 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	150 100 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000
1815		Petoro AS	345 000 000
	70	Administrasjon	311 000 000
	71	Unitisering, <i>kan overføres</i>	24 000 000
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 500 000
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i>	6 500 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	862 900 000
	1	Driftsutgifter	485 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	76 000 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72</i>	196 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 000 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	19 000 000
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	2 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	30 000 000
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	6 600 000
	75	Tilskudd til fjellskredovervåking, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i> .	42 000 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	1 216 000 000
	50	Overføring til Energifondet	1 216 000 000
1830		Forskning og næringsutvikling	741 500 000
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	24 000 000
	50	Overføring til Norges forskningsråd	673 600 000
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	19 400 000
	71	Tilskudd til forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	4 000 000
	72	Tilskudd til INTSOK	16 500 000
	73	Tilskudd til INTPOW	4 000 000
1840		CO₂-håndtering	2 325 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 000 000
	50	CLIMIT	200 000 000
	70	Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under post 73</i>	154 300 000
	71	Forskningstjenester, TCM DA, <i>kan overføres</i>	1 877 000 000
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	50 000 000
	73	Fullskala CO ₂ -håndtering på Mongstad, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	28 000 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	75	Tilskudd, CO ₂ -håndtering internasjonalt, <i>kan overføres</i>	1 000 000
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>			
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	30 000 000 000
	30	Investeringer	30 000 000 000
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen	2 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 000 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2490		NVE Anlegg	5 000 000
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter	-63 000 000
	2	Driftsutgifter	57 400 000
	3	Avskrivninger	4 800 000
	4	Renter av statens kapital	800 000
	5	Investeringsformål	1 000 000
	6	Reguleringsfond	-1 000 000
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 000 000
Sum utgifter rammeområde 12			36 117 104 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4800		Olje- og energidepartementet	2 702 000
	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	1 502 000
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 200 000
4810		Oljedirektoratet	106 400 000
	1	Gebyrinntekter	25 000 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 400 000
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 000 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	154 300 000
	1	Gebyrinntekter	68 000 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	70 000 000
	40	Flom- og skredforebygging	16 300 000
4825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	1 216 000 000
	85	Fondsavkastning	1 216 000 000
4829		Konsesjonsavgiftsfondet	50 000 000
	50	Overføring fra fondet	50 000 000
4840		CO₂-håndtering	1 214 000 000
	80	Renter, TCM DA	100 000 000
	86	Avdrag, TCM DA	1 114 000 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
<i>Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet</i>			
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	143 200 000 000
	24	Driftsresultat:.....	115 500 000 000
		1 Driftsinntekter	179 300 000 000
		2 Driftsutgifter	-33 700 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 400 000 000
		4 Avskrivninger	-22 800 000 000
		5 Renter av statens kapital.....	-4 900 000 000
	30	Avskrivninger	22 800 000 000
	80	Renter av statens kapital.....	4 900 000 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5490		NVE Anlegg.....	1 165 000
	1	Salg av utstyr mv.	165 000
	30	Avsetning til investeringsformål	1 000 000
Sum inntekter rammeområde 12			145 944 567 000
Netto rammeområde 12			-109 827 463 000

1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi

Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 24. oktober 2013 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst. 1 S 2012. Ved Stortingets vedtak 26. november 2013 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til kr – 109 829 963 000, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

1.1.1 Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer

GENERELT

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har som overordnet mål for energipolitikken å sikre høy verdiskaping gjennom en effektiv og miljøvennlig forvaltning av energiresursene. Slik sikres inntekter til fellesskapet, gode og framtidsretta arbeidsplasser over hele landet og omstilling mot fornybarsamfunnet.

Disse medlemmer viser til at naturressurserne som olje, gass og vannkraft er fellesskapets eie og må forvaltes på en slik måte at de store verdiene

kommer hele befolkningen til gode. Disse medlemmer legger til grunn for sin politikk at de store verdiene forvaltes i et generasjonsperspektiv slik at forbigående inntekter gjøres til evigvarende rikdom for oss og kommende generasjoner. Vi som lever i dag, må dekke våre behov uten å ødelegge kommende generasjoners mulighet til å dekke sine behov og uten å bryte med prinsippet om bærekraftig utvikling. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av at utnyttelse av naturressursene har et langsiktig perspektiv og ser dette som en viktig forutsetning for nasjonens velferdsutvikling.

Disse medlemmer viser til at det har vært en svært positiv utvikling innenfor hele energiområdet de siste åtte årene. Disse medlemmer viser blant annet til ordningen med elsertifikater, økt kapasitet i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi, historisk satsing på utbedring og fornyelse av strømmettet, økt satsing på miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. I årene 2006–2012 er det satt i drift nye vann- og vindkraftanlegg med en årlig produksjonskapasitet tilsvarende om lag 6,3TWh, også utbyggingen av fjernvarme har økt betydelig siden 2005. Samlet ble det levert 3,7 TWh fjernvarme i 2011.

Disse medlemmer viser til at vår tids store utfordringer er menneskeskapte klimaendringer og fattigdom. Begge forholdene krever internasjonal innsats og forpliktelser samtidig som det påhviler det enkelte land et betydelig ansvar for å bidra til at utfordringene kan løses.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II har lagt stor vekt på arbeidet med å utvikle teknologier og løsninger som skal medvirke til å redusere klimagassutslippene. Disse medlemmer viser til at utslippene av klimagasser i Norge i 2012 var det laveste siden 1995, med unntak av kriseåret 2009. På norsk sokkel er mangfoldet blant aktørene økt samtidig som den samla aktiviteten er høy.

PETROLEUMSRESSURSENE

Disse medlemmer viser til at petroleumsvirksomheten er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter og eksportverdi. Næringen sysselsetter om lag 250 000 personer direkte eller indirekte. Aktivitetsnivået på sokkelen er høyt. Leteaktiviteten er høy og det er stor interesse for både modne og umodne områder. Disse medlemmer viser til at norsk petroleumsvirksomhet har, innenfor forsvarlige rammer for helse, miljø og sikkerhet og i god sameksistens med andre næringer, bidratt til høy verdiskaping og gitt staten store inntekter.

Disse medlemmer viser til den helhetlige petroleumpolitikken som ble lagt fram i Meld. St. 28 (2010–2011).

Disse medlemmer viser til at Olje- og energidepartementets hovedoppgave er å tilrettelegge for en samordnet og helhetlig energipolitikk, hvor de samlede ressursene utnyttes på en best mulig måte innenfor de grenser som klima og miljøhensyn setter og ber regjeringen legge dette til grunn for sitt videre arbeid på området.

Disse medlemmer viser til Oljedirektoratets rapport «Vurderinger av gjennomførte prosjekter på norsk sokkel» (oktober 2013) om overskridelser i petroleumsvirksomheten. Disse medlemmer ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med tiltak for å redusere kostnadsoverskridelser på norsk sokkel.

ENERGIFORSYNING OG ENERGIOMLEGGING

Disse medlemmer viser til at energiforsyningen i dagens samfunn er en av de mest kritiske infrastrukturen for et velfungerende samfunn. Det er derfor av stor betydning at man sikrer en effektiv, leveringssikker, robust og miljøvennlig energiforsyning i Norge. Den norske energiforsyningen med stort innslag av vannkraft er sårbar i enkelte perioder. Det er derfor viktig at det kontinuerlig arbeides for at kraftforsyningen blir mer robust mot perioder med svikt i tilsigete og uforutsette hendelser.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen Solberg i Sundvolden-erklæringen har varslet at de vil endre energiloven slik at også andre aktører enn Statnett skal kunne eie og drive utenlandsforbindelsene. Disse medlemmer vil advare mot en slik endring av energiloven da det vil bety at staten får redusert kontroll over nettinvesteringer, viktige kapasitet og markedsforhold, noe som vil kunne bety økt sårbarhet i det norske markedet. Bygging av utenlandskabler får konsekvenser for utbygging av det nasjonale kraftnettet, og det er derfor viktig at det er systemoperatøren som har ansvaret for utenlandskablene. Disse medlemmer viser til energiloven av 1991 hvor man valgte å skille mellom ansvaret for produksjon og distribusjon av strøm. Disse medlemmer mener fremdeles dette er en riktig vurdering og til det beste for samfunnet.

Disse medlemmer viser til at Norge har forpliktet seg til et mål om en fornybarandel på 67,5 pst. innen 2020 gjennom EUs fornybardirektiv. Som et virkemiddel for å nå fornybarmålet ble det i 2012 etablert et felles norsk-svensk elsertifikatmarked. Fra 2012 til og med 2020 skal det innenfor rammen av sertifikatsystemet realiseres en samlet årlig produksjon fra fornybare kilder på 26,4 TWh i Norge og Sverige. For å bidra til at dette målet nås, er det viktig at myndighetene ferdigbehandler konsesjonsøknader for nett og produksjon tidsnok til at prosjekter kan realiseres før 2020. Disse medlemmer mener det er viktig at rammene for elsertifikatene er forutsigbare.

VANNRESSURSER, FLOM OG SKRED

Disse medlemmer vil understreke betydningen av en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vassdragene. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II i Meld. St. 15 (2011–2012) Hvordan leve med farene – om flom og skred, redegjorde for utfordringer og tiltak for å begrense/forhindre at flom, erosjon og skred kan medføre skader på mennesker, eiendom, infrastruktur og miljø. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II har lagt til rette for å styrke innsatsen til jord- og snøskredvarslingen og økt kapasiteten i oppfølgingen av sikringstiltak mot flom og skred.

Disse medlemmer viser også til at det er foretatt en styrking av NVE som skal sette direktoratet i stand til å følge opp prioriterte oppgaver knyttet til energiområdet, herunder oppfølging av EU-regelverk som følger av EUs tredje energimarkedspakke og nye regulatoroppgaver.

CO₂-HÅNTERING

Disse medlemmer viser til den innsats regjeringen Stoltenberg II iverksatte for å satse på fangst og lagring av CO₂, jf. Meld. St. 21 (2011–

2012) Norsk klimapolitikk. Hovedmålet er å bidra til utvikling av fremtidsrettede, effektive teknologier for CO₂-håndtering slik at erfaring og teknologi utviklet gjennom de norske prosjektene kan bidra til betydelige reduksjoner i CO₂-utslipp også utenfor Norge.

Disse medlemmer har merket seg at etter en samlet vurdering besluttet regjeringen Stoltenberg II å avslutte arbeidet med å planlegge fullskala CO₂-håndtering på Mongstad. Disse medlemmer mener at det nå er svært viktig at det fortsatt utvises politisk vilje og handlekraft til å prioritere arbeidet med CO₂-håndtering. Disse medlemmer mener det nå er riktig å intensivere satsingen på andre tiltak for å utvikle teknologier for CO₂-fangst og -lagring i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II hadde en klar strategi for å gjøre CO₂-håndtering til et kostnadseffektivt klimatiltak gjennom en helhetlig satsing på forskning, utvikling og demonstrasjon. I tillegg ble det foreslått at det

skulle etableres et CO₂-håndteringsprogram som skulle legge til rette for at bedrifter kunne være med og realisere fullskala CO₂-håndteringsprosjekter i Norge. Gassnova arbeidet også med å kartlegge og analysere mulighetsrommet for fullskala CO₂-håndtering i Norge utover Mongstad. Disse medlemmer beklager at regjeringen Solberg foreløpig har stoppet dette svært viktige arbeidet. Disse medlemmer forutsetter allikevel at dette arbeidet igangsettes så raskt som mulig og at målet om et fullskalaprojekt blir realisert i Norge. Disse medlemmer legger til grunn at klimaforlikets forutsetninger på dette området blir gjennomført.

Disse medlemmer viser til regjeringen Stoltenberg IIs fremlagte budsjett i Prop. 1 S (2013–2014) og justeringene i finansinnstillingen, Innst. 2 S (2013–2014), hvor Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets budsjettforslag for Olje- og energidepartementet i 2014 fremgår. Disse medlemmers prioriteringer under Olje- og energidepartementet for 2014 er:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)	A, Sp, SV
Utgifter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	165 959	-4 700
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	253 100	-6 000
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	311 000	-4 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	485 000	+2 000
	21	Spesielle driftsutgifter	76 000	+3 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	30 000	+90 000
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	673 600	-26 000
1840		CO₂-håndtering		
	70	Gassnova SF	154 300	+10 000
	+72	Lån, TCM DA	50 000	+100 000
Sum utgifter rammeområde 12			36 117 104	+164 300
Inntekter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 12			145 944 567	0
Sum netto rammeområde 12			-109 827 463	+164 300

1.1.2 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener stabil energiforsyning er grunnleggende for et moderne velferdssamfunn, og et konkurransefortrinn for norsk industri. Disse medlemmer vil videreutvikle norsk energibransje og sørge for gode og stabile rammebetingelser for petroleumssektoren og fornybar energi i Norge. Disse medlemmer vil at Norge skal være en foregangsnaasjon innen miljøvennlig energibruk og produksjon, både innen vannkraft, vindkraft, bioenergi og andre fornybare energiformer.

PETROLEUM

Olje- og gassvirksomheten er en bærebjelke i norsk økonomi. Den bidrar til arbeidsplasser og nærings-, teknologi- og samfunnsutvikling over hele landet. Det er behov for kontinuerlig kompetanse- og teknologiutvikling dersom man skal opprettholde aktiviteten på norsk sokkel og innfri det tverrpolitiske målet fra Meld. St. 28 (2010–2011) om økt utvinningsgrad fra felt i produksjon. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen øker bevilgningene til petroleumsforskning med 36 mill. kroner i 2014, og at både Oljedirektoratet og Petoro AS styrkes i 2014. Disse medlemmer er opptatt av at utvinning av olje og gass må skje på mest mulig ressurseffektiv og miljøvennlig måte.

CO₂-HÅNTERING

Disse medlemmer viser til at forbrenning av kull, olje og gass står for 80 pst. av de samlede klimagassutslippene. Disse medlemmer mener det derfor er viktig å utvikle en kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂. Disse medlemmer bemerker at dersom CO₂-håndtering skal være et effektivt tiltak for å redusere utslipp av klimagasser, må kostnadene ved å bruke denne teknologien reduseres betydelig. Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen har store ambisjoner om å bidra til dette gjennom en bred satsing på CO₂-håndtering. Samtidig er det avgjørende at Norge bruker ressursene riktig. Disse medlemmer mener derfor det er fornuftig at regjeringen utarbeider en ny strategi for Norges satsing på CCS.

STRØMNETTET

Dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder fornybar energi, anser disse medlemmer det som nødvendig å styrke overføringskapasiteten for elektrisk kraft innenlands, samtidig som hensynet til sårbare naturområder ivaretas. De store investeringene som skal gjøres i sentral- og regionalnettene frem mot 2020 forutsetter en mer rasjonell nettstruktur

med færre og mer robuste nettselskaper for å ivareta kundenes behov.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Disse medlemmer mener den mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes. Norge har et stort potensial for energieffektivisering innen alle sektorer.

Disse medlemmer imøteser derfor regjeringens varslede innføring av skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene.

Disse medlemmer viser for øvrig til at det allerede i dag finnes støtteordninger for energieffektivisering og energiomlegging i Enova.

MILJØTEKNOLOGI

Disse medlemmer mener Norge bør investere i forskning og utvikling av ny teknologi som kan bidra til å realisere et lavutslippssamfunn. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen styrker Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT

Disse medlemmer mener at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har en viktig rolle med hensyn til å forvalte vannkraftressursene og energimarkedet på en helhetlig og framtidsrettet måte. I tillegg har NVE en viktig rolle i å forebygge mot flom og naturskade. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at bevilgningen til NVE økes med 17 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2013.

1.1.3 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti vil bygge samfunnet på det verdigrunnlaget som er nedfelt i vår kristne og humanistiske kulturarv. Dette verdigrunnlaget tar utgangspunkt i hvert enkelt menneskes uendelige verdi, i vårt kollektive og personlige ansvar for hverandre, og ønsket om å ta vare på miljø og livsgrunnlag for kommende generasjoner.

Dette medlem mener målet med all politikk bør være å løse dagens utfordringer uten at det går på bekostning av fremtidige generasjoners behov. Klimapolitikken må derfor gi føringer for andre politiske prioriteringer. Vi skal forvalte jorden på en best mulig måte og sørge for en bærekraftig utvikling ved å ta ansvar for biologisk mangfold, lokal luftkvalitet og det globale klimaet. Dette medlem viser til at klimaendringene er globale, og det derfor trengs både nasjonal innsats og internasjonalt samarbeid for å stoppe dem. Verden preges stadig mer av at klimaet er i endring. Til tross for at det er den rike delen av verden som har bidratt sterkest til klimaendringene,

er det de fattigste landene som rammes hardest. Vi må derfor bidra til å redusere og forebygge skadene i de fattigste landene.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti har en visjon om at Norge skal bli et nullutslippssamfunn. De nasjonale utslippene av klimagasser må reduseres med 80 pst. innen 2050. For å greie dette trenger vi ambisiøse delmål. Kristelig Folkeparti står fast på klimaforlikets mål om å redusere de nasjonale utslippene av klimagasser med 30 pst. innen 2020 sammenliknet med 1990, og at to tredjedeler av utslippsreduksjonene skal tas nasjonalt.

Dette medlem viser til at første del av FNs klimapanelers femte hovedrapport, som ble fremlagt i oktober, sier at klimagassutslippene fra menneskelig aktivitet med 95–100 pst. sannsynlighet er hovedårsaken til klimaendringene fra 1951 og fram til i dag. Rapporten konkluderer også med at klimagassutslippene våre har varmet opp havet, smeltet snø og is og hevet det globale havnivået fra 1950 og frem til i dag. Ifølge klimapanelet er mer enn halve karbonbudsjettet allerede brukt opp dersom man legger til grunn at oppvarmingen som følge av menneskeskapte CO₂-utslipp skal holdes under 2°C sammenliknet med perioden 1861–1880.

Dette medlem viser til at fremdriften i arbeidet med å få på plass en internasjonal klimaavtale hvor alle land er med går saktere enn nødvendig, og at heller ikke møtet i Warszawa nå i november innebar de helt store fremskrittene. På den positive siden ble det enighet om en plan for videre prosess mot ny klimaavtale i 2015. Det skal etableres en ny mekanisme for tap og skade knyttet til konsekvenser av klimaendringer. Det skjedde et gjennombrudd i forhandlingene om utslipp fra skog i utviklingsland. Møtet avstedkom imidlertid ingen nye planer for økte utslippskutt på kort sikt. Det kom ingen nye tallfestede løfter for langsiktig klimafinansiering. Dette medlem mener det trengs et betydelig taktskifte i forhandlingene de to kommende årene dersom verdenssamfunnet skal greie å løse klimautfordringen i tide.

Dette medlem viser til den spesielle politiske situasjonen høsten 2013 med regjeringen Stoltenberg II sin avgang, samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og regjeringen Solbergs tiltredelse. Dette medlem viser til statsbudsjettet fra den avgåtte regjeringen Stoltenberg II, og fremleggelsen av tilleggsproposisjonen fra den nye regjeringen. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i denne situasjonen har valgt ikke å legge frem et eget alternativt budsjettforslag.

Dette medlem viser til avtalen mellom samarbeidspartiene Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, hvor det er enighet om en rek-

ke felles politiske prosjekter og satsinger, og hvor de fire partiene er enige om å forvalte det politiske flertallet i fellesskap. Dette medlem vil vise til at samarbeidsavtalen inneholder viktige politiske veivalg og avklaringer som vil bidra til å gjøre Norge til et mer bærekraftig og klimavennlig samfunn på sikt. Samarbeidspartiene er enige om å bygge sin politikk på forvalteransvaret og føre-var-prinsippet. Den kloden vi skal overlate til våre barn skal være i minst like god stand som da vi overtok den fra våre forfedre. Utbyggingen av fornybar energi må økes.

Dette medlem viser til at samarbeidspartiene vil føre en offensiv klimapolitikk og forsterke klimaforliket. Dette medlem viser til at de fire partiene er enige om ikke å åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede i henhold til petroleumsløven, havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2013–2017, og ikke iverksette petroleumsvirksomhet ved Jan Mayen, iskanten, Skagerak eller på Mørefeltene. Det skal etableres en miljøbase/oljevernbase i Lofoten og Vesterålen.

Dette medlem viser til at avtalen slår fast at det skal innføres et skattefradrag for ENØK-investeringer i hjemmet, og at avkastningen fra miljøteknologifondet skal økes. Satsingen på kollektivtransport i storbyene skal forsterkes. Dette medlem vil bidra til at avtalen følges opp, at tiltak iverksettes og at de ambisiøse målene nås.

Dette medlem viser til at regjeringens tilleggsproposisjon gir et nødvendig løft på mange områder. Det blir flere sykehjemsplasser, mer midler til videreutdanning for lærere, styrking av politiet og en sterkere prioritering av verdiskaping og samferdsel, både vei og jernbane, sammenliknet med den rødgrønne regjeringens siste budsjettforslag. Dette medlem viser imidlertid til at det var behov for forbedringer også i tilleggsproposisjonen fra regjeringen.

Dette medlem viser til budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, som blant annet innebærer økt satsing på miljøvennlig transport, miljøteknologi, naturvern, villaks og grønne skatter.

Dette medlem viser til at budsjettforliket mellom samarbeidspartiene i Stortinget innebærer en betydelig økt satsing på miljøvennlige transportløsninger. På samferdselsområdet økes bevilgningene til vedlikehold av jernbanen med 400 mill. kroner, og det settes av 100 mill. kroner til planlegging av InterCity-strekninger, noe som vil sikre rask fremdrift i arbeidet med å realisere vedtatte InterCity-strekninger som ett prosjekt frem til Lillehammer, Skien og Halden. Regjeringen skal også vurdere planlegging av InterCity videre mot Gøteborg. Det bevilges 47 mill. kroner til innføring av momsfratak på leasing av elbil for å gjøre elbiler til et konkurransedyktig alter-

nativ også i leasingmarkedet. Budsjettforliket innebærer også en betydelig økning i bevilgningene til Transnova med 40 mill. kroner, blant annet for å sikre fremdrift i arbeidet med utbygging av ladeinfrastruktur for elbiler.

Dette medlem viser til at budsjettforliket mellom samarbeidspartiene innebærer en økt satsing på naturvern. Det bevilges 30 mill. kroner til å iverksette arbeidet med bygging av en fiskesperre i Driva. Arbeidet med ivaretagelse av rødlistearter styrkes med 5 mill. kroner. Regjeringens foreslåtte kutt i bevilgningene til verneområder, fjellstyrene og miljøorganisasjonene reverseres. I tillegg økes satsingen på ivaretagelse av kulturlandskapet med en bevilgning på 5,6 mill. kroner.

Dette medlem viser til at budsjettforliket mellom samarbeidspartiene innebærer økt satsing på miljøteknologi, ved at det bevilges 30 mill. kroner til videreføring av miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge. Formålet med ordningen er å fremme norsk miljøteknologi i nasjonale og internasjonale markeder, og bidra til at norsk næringslivs konkurransevne styrkes. Prosjektene som innvilges støtte fra ordningen skal ha et vesentlig verdiskapingspotensial i Norge.

Dette medlem viser til at budsjettforliket mellom samarbeidspartiene legger til rette for økt konkurransekraft i norsk kraftkrevende industri, ved at regjeringens foreslåtte prisgulv i CO₂-kompensasjonsordningen for industrien fjernes. Fjerning av prisgulvet innebærer en økt industrisatsing på 123 mill. kroner. CO₂-kompensasjonsordningen er et sentralt virkemiddel for å hindre karbonlekkasje og utflytting av kraftkrevende industri fra Norge, og ikke minst for å legge til rette for at det kan etableres nye grønne industriarbeidsplasser i Norge basert på et av Norges største internasjonale konkurransefortrinn, ren fornybar kraft.

Dette medlem viser til at budsjettforliket mellom samarbeidspartiene innebærer en sterkere satsing på grønne skatter som virkemiddel for å bidra til nødvendig omstilling av samfunnet i miljøvennlig retning. Elavgiften økes med 1/2 øre, noe som vil gjøre det mer lønnsomt å gjennomføre tiltak for energisparing og energiomlegging. Mineraloljeavgiften økes med 52 øre som ledd i arbeidet med å følge opp klimaforlikets målsetting om utfasing av oljefyring i offentlige bygninger innen 2018 og øvrige bygg innen 2020.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker stabile rammebetingelser for olje- og gassvirksomheten. Dette medlem ønsker en målrettet satsing på utvinning av olje fra eksisterende felt på norsk sokkel. Dette for å sikre god og ansvarlig forvaltning av ressurser som allerede er funnet. Dette medlem ønsker også en videre satsing på leting og

utvinning av nye felt, spesielt i nord, med unntak av spesielt sårbare og verdifulle områder hvor risikoen ved oljeutvinning er for stor. Store nye funn som Sverdrup-feltet i Nordsjøen viser også viktigheten av fortsatt leting og utforsking av modne områder.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ikke ønsker oljeutvinning i sårbare havområder der miljø- og/eller fiskerihensyn taler for at slik aktivitet er uforsvarlig. Dette medlem mener det bør opprettes petroleumsfrie soner i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja, Jan Mayen, Mørebankene og kystnære områder i Skagerrak. Petroleumsfrie soner bør også opprettes i spesielt sårbare og kystnære deler av Barentshavet.

Dette medlem mener at for å sikre forutsigbarheten for norsk industri må en opprettholde en fullverdig CO₂-kompensasjonsordning.

1.1.4 Venstres hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge -111 973 463 000 kroner under rammeområde 12, som er 2 110 000 000 kroner mindre enn det som følger av regjeringens forslag, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige alternative statsbudsjett for 2014 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra den avgåtte regjeringen, jf. Prop. 1 S (2013–2014), samt den nye regjeringens tilleggsproposisjon, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Konkrete endringer på rammeområde 12 i forhold til disse dokumentene følger av tabellen under.

Dette medlem viser til at Venstre vil omstille Norge til et klimavennlig samfunn, samtidig som vi opprettholder en velfungerende og sikker energiforsyning. Skal vi løse de internasjonale klimautfordringene, kreves det at rike land som Norge tar en lederrolle i arbeidet med å vise fattigere land at det er mulig å kombinere lave utslipp med et høyt velstands- og velferdsnivå. Dette medlem mener Norge har store muligheter til å legge om energibruken, ta i bruk ny miljøteknologi i energiforsyningen og industrien samtidig som dette kan bidra til å skape nye bedrifter og arbeidsplasser.

Dette medlem synes det var positivt at det ble bred enighet om klimaforliket, avtalen om Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt budsjettforslag fremdeles ligger langt etter i arbeidet med å få økonomien inn på en kurs som gjør at målene i klimaforliket ligger an til å bli nådd.

Dette medlem mener virkemiddelbruken i norsk klimapolitikk bør deles i to, ett sett virkemidler for sektorer som ikke er omfattet av det europeiske kvotemarkedet ETS, og ett sett virkemidler for sektorer som er omfattet av kvotemarkedet. I tillegg mener

dette medlem at vi bør fokusere på virkemidler som tar ut energieffektiviseringspotensialet, få på plass mer fornybar energi og sørge for en mer robust energiinfrastruktur.

FØRNYBAR ENERGI

Dette medlem mener det er positivt at regjeringen har fått på plass en avtale om å innføre et grønt sertifikatmarked i samarbeid med Sverige. Ny fornybar energi, energisparing og energiomlegging vil bidra med miljøvennlig kraft og redusere utslippene. Dette medlem mener de grønne sertifikatene vil sørge for at vi får opp produksjonen for fornybar energi gjennom modne teknologier, hovedsakelig vindkraft og vannkraft, men at vi samtidig må fortsette å satse på teknologi- og demonstrasjonsprosjekter for mer umodne, fornybare energikilder.

Dette medlem viser til at Venstre vil foreslå å innføre et skattefradrag for miljøtiltak i egen bolig. Dette medlem mener man derfor bør rendyrke Enova som et redskap for å ta ut energieffektiviseringspotensialet i større prosjekter, og på sikt avvikle tilskuddene til energitiltak i private boliger. Dette medlem vil understreke at formålet med Enova er å skape varige endringer i tilbud og etterspørsel etter effektive og fornybare energi- og klimaløsninger, og at Enova skal være fødselshjelper for nye markeder. Det er i dag et stort og uforløst potensial for solceller på bygg som en energi- og klimaløsning i Norge. Solcellene holdes tilbake av et umodent norsk marked, noe som gir kunstig høye priser for solceller i Norge. Selv om en støtteordning til solceller vil ha en høy pris pr. kWh for de første 1 000 anleggene, vil dette sette i gang et marked og dermed ha effekt ut over de anleggene som får støtte. En generøs, midlertidig investeringsstøtte for solceller på 40 pst. vil være i kjerne av Enovas samfunnsoppdrag. Dette medlem ber om at dette tydeliggjøres i dialogen mellom departementet og Enova.

Dette medlem viser til at Venstre foreslår å øke kapitalen i grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering med 5 mrd. kroner i en bred satsing på fornybar energi, energiomlegging og energisparing.

CO₂-FANGST, TRANSPORT OG LAGRING

Dette medlem viser til at CO₂-fangst og lagring er et viktig virkemiddel for å redusere utslipp fra kraftproduksjon og industri, og at Norge som en storprodusent av fossil energi har et spesielt ansvar for å utvikle denne teknologien. Dette medlem mener utviklingen av CO₂-fangstteknologi vil være med på å sikre etterspørselen etter norsk gass også etter at EU eller nasjonal klimapolitikk setter strengere krav til utslipp fra kraftproduksjon. Dette medlem viser til behovet for et robust CCS-prosjekt. I statsbud-

sjettet for 2014 er det varslet igangsetting av et program for dette. Dette medlem mener det må igangsettes en konkurranse for å realisere et fullskala CCS-anlegg innen 2020. Dette medlem ber regjeringen legge fram for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2014 en orientering om framdriftsplan for realisering av fullskala fangstanlegg innen 2020.

Dette medlem viser til at Venstre foreslår å erstatte det gamle kullkraftverket på Svalbard med et nytt kullkraftverk med CO₂-fangst og lagring.

PETROLEUM

Dette medlem mener at Norge er avhengig av sikker og tilstrekkelig tilgang på energi og en fortsatt utvinning og utvikling av petroleumsressursene på sokkelen. Dette medlem mener Norge har et ansvar for å ligge i forkant av utviklingen innen næringen, og mener miljøkrav vil bidra til å styrke næringens konkurransevne på lengre sikt. Petroleumsaktivitet på norsk sokkel må ta hensyn til andre aktiviteter og andre interesser knyttet til miljø, fiskeri og sjøfart. Dette medlem ønsker derfor å føre en politikk for skånsom petroleumsaktivitet. Skånsom aktivitet skjer gjennom etablering av petroleumsfrie soner hvor miljøet er mest sårbart og gjennom strenge miljøkrav tilknyttet aktivitet i de områdene aktivitet er forsvarlig innenfor økosystemenes rammer. Dette medlem mener det er positivt at en ikke åpner for petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen (Nordland VI og VII og Troms II) i denne stortingsperioden. Dette medlem peker på avtalen mellom regjeringen og Venstre og Kristelig Folkeparti, og foreslår å avvikle kartlegging av petroleumsforekomster utenfor Jan Mayen og reduserer overføringene til dette formålet med 110 mill. kroner.

Dette medlem er sterkt bekymret for todelingen av norsk økonomi. Investeringsnivået på norsk sokkel er stort, og langt større enn vi ser i fastlandsindustrien. Dette medfører økte lønnskostnader og lavere konkurransevne for norske fastlandsbedrifter. Dette medlem vil videreføre SDØE sitt investeringsnivå for 2013, og foreslår å redusere investeringsrammen med 2 mrd. kroner.

Dette medlem mener det er unaturlig at Petoro ikke finansieres gjennom kontantstrømmen til SDØE. Dette medlem foreslår derfor at finansieringen av Petoro fjernes fra statsbudsjettet, og ønsker å gi Petoro mulighet til å ha en langt mer fleksibel finansiering gjennom inntektene fra SDØE. Dette muliggjør også at Petoro har en langt mer aktiv porteføljeforvaltning, noe som vil sikre bedre utnyttelse og bedre forvaltning av statens eierinteresser på norsk sokkel. Dette medlem foreslår derfor å avvikle postene på Olje- og energidepartementets budsjett, og opprette tilsvarende poster på SDØEs budsjett.

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 12 Olje og energi:

Kap.post	Tekst	Endring i forhold til Stoltenberg II (Prop. 1 S Gul bok)	Endring i forhold til Solberg (Prop. 1 S Tillegg 1)
1810.21	Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen	-110,0	-110,0
1820.73	Tilskudd til utjevning av overføringstariff	-60,0	0,0
1815.70	Utgiftene knyttes til Petoro AS flyttes «under stre-	-307,0	-311,0
1815.71	ken» og blir en del av SDØEs kontantstrøm.	-24,0	-24,0
1815.72		-3,5	-3,5
1815.73		-6,5	-6,5
Sum ramme 12: Olje og energi		-511,0	-455,0
1825.95	Energifondet (Fornybarfondet)	5 000,0	5 000,0
2440.30	SDØE	-2 000,0	-2 000,0
2440.70	Petoro, Administrasjon	307,0	311,0
2440.71		24,0	24,0
2440.72		3,5	3,5
2440.73		6,5	6,5
(nye poster)			
Sum ramme 12: Olje og energi – «under streken»		3 341,0	3 345,0
Sum ramme 12: Olje og energi – alle endringer		2 830,0	2 890,0

Dette medlem har ikke justert sine primærstandpunkt etter Stortingets bevilgningsvedtak. Dette medlem viser til fremforhandlet budsjettavtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og vil ved voteringen stemme subsidiært for forslaget til Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti under rammeområde 12.

1.1.5 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge kr 119 177 463 under rammeområde 12, noe som er kr 9 350 000 mindre enn det som følger av regjeringens forslag, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette medlem peker på at den viktigste utfordringen innen energiområdet er å redusere Norges og verdens klimagassutslipp raskt nok til å unngå en global oppvarming på mer enn to grader. Mellom to tredjedeler og tre fjerdedeler av verdens kjente reserver av fossil energi må forbli i bakken dersom vedtatte klimamål skal nås. Dette må også gjelde for norske kull, gass og oljereserver.

Dette medlem vil legge vekt på å føre en energipolitikk som starter en gradvis og kontrollert utfasing av norsk petroleumsindustri i løpet av en tjuårsperiode. Denne omstillingen bør starte allerede i

dag ved at investeringer og kompetanse flyttes ut av fossil energiproduksjon og inn i fornybar omstilling. På denne måten bruker Norge verdiene som er bygd opp i petroleumsindustrien til å utvikle grunnlaget for fremtidens velferdssamfunn, mens vi har stort handlingsrom og avviker samtidig Norges altfor store bidrag til global oppvarming.

GLOBALE PERSPEKTIVER

Den pågående oppvarmingen av både atmosfære og havområder krever raske mottiltak. Norge kan ikke vente på global enighet før vi tar kraftige grep for å få ned våre egne klimagassutslipp.

Dette medlem viser til at FNs klimapanel har anbefalt utslippskutt på mellom 25 og 40 pst. i rike land innen 2020, i forhold til nivået i 1990. Videre har Norge spesielt gode forutsetninger for å sikte mot 40 pst. utslippskutt, ettersom utslippene i Norge var svært høye allerede i 1990. Norge har et betydelig økonomisk handlingsrom og store fornybare energiresurser.

Dagens klimaforlik kan innfris med bare 6 pst. reduksjoner i utslippene i perioden 1990–2020. Dette medlem mener at forliket må erstattes av en langt mer ambisiøs avtale, som forplikter regjeringen til å gjennomføre en politikk som sikrer utslippskutt i tråd med FNs anbefalinger. Et slikt forlik bør komme på plass allerede i løpet av 2014 og vil få sto-

re konsekvenser for tiltakene innenfor rammeområde 12.

Dette medlem viser til at det fortsatt er mange mennesker i store deler av verden som ikke har sikker tilgang på energi. Om lag 20 pst. av verdens befolkning har ikke tilgang til elektrisitet. Dette bidrar til dårlig helse, og fattigdom og sykdom for milliarder.

Dette medlem peker på at disse utfordringene ikke kan løses ved å produsere mer fossil energi. I løpet av de neste tiårene må olje, gass og kull fases ut som energikilder over hele verden. Å etablere ny infrastruktur for dyr fossil energi vil derfor være en massiv feilinvestering. Investeringer og utviklingshjelp i et mangfold av fornybare og varige energiløsninger er nødvendig.

ENERGI OG KLIMA

Dette medlem mener Norge bør planlegge for en fremtid der verden samles om en internasjonal klimaavtale som er ambisiøs nok til å løse klimautfordringene. En slik avtale vil få store negative konsekvenser for etterspørselen etter produkter fra petroleumsvirksomhet og store positive konsekvenser for etterspørselen etter fornybar energi fra Norge. I budsjettforslaget fra regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg føres en energipolitikk som legger opp til at verden ikke vil lykkes i å samle seg om en ambisiøs internasjonal klimaavtale. Dette illustreres ved at en mangeårig politikk for økte investeringer i petroleumsnæringen videreføres i budsjettforslaget for 2014, til tross for at Norge må la store deler av sine fossile reserver bli liggende i bakken, hvis klimautfordringen skal løses.

Dette medlem kan derfor ikke tilslutte seg hovedlinjene i petroleumpolitikken som er beskrevet i flertallsinnstillingen.

Dette medlem peker på at Norge har et svært stort potensial for økt produksjon av fornybar energi. Store deler av dette potensialet forblir ubrukt med dagens betingelser. Mer fornybar energi er nødvendig, både for å erstatte fossil energi i Norge og for å øke fornybarandelen på det europeiske energimarkedet. Derfor må utbygging av fornybar energi sees i sammenheng med etablering av overføringskapasitet til Europa.

CO₂-HÅNDTERING

Dette medlem mener forskning og utvikling av teknologi for karbonfangst og lagring kan være en del av løsningen på klimautfordringen i en overgangperiode og støtter derfor en fortsatt betydelig satsing på dette, gjennom bevilgninger til testsenteret på Mongstad.

Dette medlem understreker at karbonfangst og lagring ikke er en del av en varig løsning på kli-

makrisen, ettersom en overgang til 100 pst. fornybar energi uansett er nødvendig for å oppnå varig energisikkerhet og uavhengighet av begrensede ressurser som olje, kull og gass. Samfunnets ressurser bør derfor hovedsakelig brukes på å etablere infrastruktur for produksjon og distribusjon av fornybar energi. Mye tyder på at flere fornybare energikilder vil kunne utkonkurrere fossile alternativer på pris i løpet av kort tid.

Dette medlem mener at samtidig har klima-problemet utviklet seg til å bli et så akutt problem, som krever så raske utslippskutt, at alle teknologier som kan bidra til store kutt de neste førti årene bør støttes. Formålet med en fortsatt satsing på testsenteret på Mongstad bør imidlertid være utvikling av teknologi til bruk i andre deler av verden, ettersom gasskraftverk i Norge er unødvendige og bør legges ned.

FLOM- OG SKREDFOREBYGGING

Dette medlem viser til at klimaendringene allerede er merkbare i Norge, i form av stadig hyppigere tilfeller av flom, skredulykker og store nedbørmengder. Det er ventet at Norge vil oppleve mer ekstremvær i fremtiden. Norge står for dårlig rustet til å møte de store utfordringene og kostnadene som følge av klimaendringer. Vi vil derfor styrke forebyggende arbeid og beredskap overfor klimaendringer ved å øke tilskuddene til flom- og skredforebygging med 100 mill. kroner under kap. 1820, NVE, post 22.

PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Dette medlem tar avstand fra hovedlinjene i petroleumsmeldingen, jf. Meld. St. 28 (2010–2011) En næring for framtida, hva angår målsettinger for utvinningstempo og volum i tiårene som kommer, og viser til at mellom 60 og 80 pst. av verdens samlede reserver av fossil energi må bli liggende i bakken. I petroleumsmeldingen er det skissert et volum på produksjonen i 2040 på omkring 3 millioner fat oljeekvivalenter pr. dag, noe som er nær dagens nivå. Av petroleumsmeldingen fremgår det også at en svært stor andel av denne produksjonen må komme fra felt som ennå ikke er oppdaget. Å oppdage og bygge ut disse feltene vil binde opp enorme investeringer og ressurser i norsk økonomi i årene frem mot 2040.

Dette medlem peker på at verden allerede har funnet langt mer fossil energi enn klimaet tåler og at det derfor vil være en feilinvestering å engasjere en så stor del av det norske samfunnet i et arbeid med å finne enda mer olje og gass.

Dette medlem viser til investeringstillingen for olje- og gassvirksomhet for 2. kvartal 2013, som viste at investeringsnivået i petroleumsvirksomheten antas å sette ny rekord i 2013 med investeringer på omkring 2 013 mrd. kroner, opp fra 146 mrd. kroner i 2011 og 172 mrd. kroner i 2012. Denne eksplosive

veksten i petroleumsinvesteringene skaper økte klimagassutslipp og økt todeling i norsk økonomi. Det er ikke forsvarlig å basere fremtidige norske statsbudsjetter og norsk velferd på fortsatt høye inntekter fra petroleumssektoren.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en rekke endringer angående skatter, avgifter og statlige investeringer i tilknytning til petroleumsvirksomheten, med sikte på å redusere utvinningstempoet på sokkelen og gjøre det mindre attraktivt å investere i ny petroleumsvirksomhet.

Dette medlem foreslår, i tråd med Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, å redusere investeringene i petroleumsvirksomheten ved å øke utbyttet fra Statoil og redusere investeringene i olje- og gassvirksomhet gjennom SDØE.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett foreslår å øke særskatten på petroleumsvirksomhet fra 51 pst. til 53 pst. Det foreslås også at ordningen med refusjon av leteavgifter fjernes og det foreslås at subsidieordningen med friinntekt for investeringer i petroleumsvirksomheten avskaffes fra 1. januar 2014. Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett går også inn for å øke CO₂-avgiften til 1 000 kroner pr. tonn. Dette medlem mener disse justeringene i skatter og avgifter i petroleumssektoren vil bidra til å vri investeringer, kompetanse og kapital vekk fra oljesektoren og inn i fornybare næringer.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, som foreslår at utbyttet fra Statoil, som tilfaller SPU, økes med 5 mrd. kroner fra 14 421 mill. kroner til 19 421 mill. kroner. Å øke kravet om utbytte fra Statoil vil redusere selskapets evne til å investere i ny oljeutvinning, hvilket er ønskelig.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås at SDØESs foreslåtte investeringer i 2014 reduseres fra 30 til 19 mrd. kroner, som et viktig grep for å starte nedtrappingen av aktivitetsnivået i petroleumsvirksomheten.

Dette medlem foreslår også flere endringer på Oljedirektoratets budsjett. På post 1 kap. 1810 foreslås å fjerne 6 mill. kroner i ekstra midler til å styrke arbeidet med å øke utvinningen fra felt i drift. Det foreslås også å kutte 75 mill. kroner til geologisk kartlegging av petroleumsforekomster, som er satt av under kap. 1810 post 21. I tillegg foreslås det å kutte 81 mill. kroner i utgiftene til petroleumsforskning under kap. 1830 post 50.

FØRNYBAR ENERGI

Dette medlem mener Norge har et svært godt utgangspunkt for overgangen til en fornybar fremtid,

som eneste land på det europeiske fastlandet der over halve energiforsyningen allerede er fornybar. Andelen må likevel økes raskt. For å oppfylle EUs fornybardirektiv må den opp i minst 67 pst. innen 2020. I tillegg til store vannkraftressurser har Norge også store uutnyttede energiressurser knyttet til vindkraft, ikke minst vindkraft til havs. I tillegg vil en målrettet satsing på blant annet biogass, solenergi og miljøvennlig energiteknologi bidra til at Norge kan ta steget ut av dagens oljeavhengighet og inn i en fremtid der en 100 pst. fornybar energiforsyning blir en reell mulighet.

Dette medlem mener Norge bør gå i aktiv dialog med Tyskland og andre EU-land for å utvikle storskala samarbeid om norsk eksport og utveksling av fornybar energi med EU.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De grønnes alternative statsbudsjett, der det er foreslått å sette av 20 mill. kroner ekstra under kap. 1820 post 1 til å utvikle en helhetlig nasjonal plan for utbygging av fornybar energi. En slik plan kan bidra til å gi bedre oversikt over hvordan en større utbygging av fornybar energi kan gjennomføres med minst mulig belastning på natur og biologisk mangfold. Planen må sees i sammenheng med den varslede energimeldingen.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å iverksette en omfattende satsing på fornybar energi i Norge. Under kap. 1820, NVE, post 21, er det satt av 50 mill. kroner til å utrede hvordan en storstilt satsing på havvind i Norge kan gjennomføres. Denne summen skal også dekke forberedelse av utlysning av konsesjoner for havvindutbygging. Takket være petroleumsvirksomheten er Norge i besittelse av verdensledende kompetanse på marine installasjoner og energiforvaltning. Mye ligger derfor til rette for at vindkraft til havs kan bli en viktig næring for Norge i fremtiden.

Dette medlem mener at omfattende statlig engasjement er nødvendig for å realisere mulighetene for å gjøre Norge til en havvindnasjon. Produksjon av havvindkraft vil antakelig være dyrere enn andre energikilder i lang tid fremover, men er en viktig teknologi å bære frem.

Dette medlem mener Norge bør la seg inspirere av Tyskland som har bidratt kraftig til å redusere kostnadene ved solkraft ved å være villig til å subsidiere teknologien i en tiårsperiode. Norge bør gjøre det samme med havvind, ved å være villig til å sette av, i størrelsesorden, et par milliarder kroner til investeringsstøtte og innmatingstariffer fra 2015/2016 og fremover.

Dette medlem mener Norge bør prioritere solenergi, forskning på miljøvennlige energiløsninger og satsing på biogass betydelig høyere, og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett

der det er foreslått å doble bevilgningen til Forskningsentrene for miljøvennlig energiteknologi (FME), til 290 mill. kroner. Det er også foreslått å bevilge 200 mill. kroner ekstra til Enova, som øremerkes en særskilt satsing på introduksjon av solenergi, inkludert både termisk og elektrisk energi. I tillegg til at Miljøpartiet De Grønne, i sitt alternative budsjett foreslår å opprette et eget biogassprogram under kap. 1825 «Energiomlegging» under en ny post 51, med navnet «Biogassprogrammet».

OVERFØRINGSKAPASITET

Dette medlem peker på at dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder fornybar energi, og samtidig bidra til å stryke forsyningssikkerheten og redusere klimagassutslippene på kontinentet, vil det være nødvendig med en kraftig styrking av overføringskapasiteten mellom Norge og Europa. Det vil derfor være viktig å jobbe for en raskest mulig forsering av de to utenlandskablene som allerede er vedtatt.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Dette medlem mener potensialet for energieffektivisering er stort, både i bygninger, industrien og i selve kraftsystemene. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en kraftig økning i bevilgningene til ENOVA. Styrkingen av fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging over årets budsjett er positivt, men gir ikke et tilstrekkelig løft for arbeidet med energieffektivisering. Det trengs et krafttak for å redusere og legge om energibruken betydelig allerede innen 2020.

Dette medlem vil derfor, utover økningen av Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging, bevilge 1 mrd. kroner direkte til Enova, som kan disponeres i 2014. Storparten av midlene skal gå til økt støtte for enøk-innsats både i industrien, i boliger og andre bygg.

Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, ramme 12 (i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)):

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	MDG
Utgifter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)				
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	253 100	243 100
	21	Spesielle driftsutgifter	150 100	75 100
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	311 000	307 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	485 000	507 000
	21	Spesielle driftsutgifter	76 000	129 000
	22	Flom- og skredforebygging	196 300	296 300
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	30 000	120 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	50	Overføring til Energifondet	1 216 000	2 216 000
	51	Biogassprogrammet	0	300 000
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	673 600	737 600
1840		CO₂-håndtering		
	70	Gassnova SF	154 300	164 300
	72	Lån, TCM DA	50 000	150 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	30 000 000	19 000 000
Sum utgifter rammeområde 12			36 117 104	26 767 104

Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, ramme 12 (i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)):

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	MDG
Inntekter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)				
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:	115 500 000	114 640 000 (-860 000)
		2 Driftsutgifter	-33 700 000	-34 560 000 (-860 000)
Sum inntekter rammeområde 12			145 944 567	145 084 567 (-860 000)
Sum netto rammeområde 12			-109 603 463	-118 317 463 (-8 714 000)

1.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
Utgifter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)							
1800		Olje- og energidepartementet					
	1	Driftsutgifter	165 959	163 859 (-2 100)	161 259 (-4 700)	165 959 (0)	165 959 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	30 845	30 445 (-400)	30 845 (0)	30 845 (0)	30 845 (0)
1810		Oljedirektoratet					
	1	Driftsutgifter	253 100	253 100 (0)	247 100 (-6 000)	253 100 (0)	243 100 (-10 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	150 100	150 100 (0)	150 100 (0)	40 100 (-110 000)	75 100 (-75 000)
1815		Petoro AS					
	70	Administrasjon	311 000	311 000 (0)	307 000 (-4 000)	0 (-311 000)	307 000 (-4 000)
	71	Unitisering	24 000	24 000 (0)	24 000 (0)	0 (-24 000)	24 000 (0)
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 500	3 500 (0)	3 500 (0)	0 (-3 500)	3 500 (0)

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	6 500	6 500 (0)	6 500 (0)	0 (-6 500)	6 500 (0)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat					
	1	Driftsutgifter	485 000	485 000 (0)	487 000 (+2 000)	485 000 (0)	507 000 (+22 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	76 000	76 000 (0)	79 000 (+3 000)	76 000 (0)	129 000 (+53 000)
	22	Flom- og skredforebygging	196 300	196 300 (0)	196 300 (0)	196 300 (0)	296 300 (+100 000)
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	30 000	30 000 (0)	120 000 (+90 000)	30 000 (0)	120 000 (+90 000)
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi					
	50	Overføring til Energifondet	1 216 000	1 216 000 (0)	1 216 000 (0)	1 216 000 (0)	2 216 000 (+1 000 000)
	51	Biogassprogrammet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	300 000 (+300 000)
1830		Forskning og næringsutvikling					
	50	Overføring til Norges forskningsråd	673 600	673 600 (0)	647 600 (-26 000)	673 600 (0)	737 600 (+64 000)
1840		CO₂-håndtering					
	70	Gassnova SF	154 300	154 300 (0)	164 300 (+10 000)	154 300 (0)	164 300 (+10 000)
	72	Lån, TCM DA	50 000	50 000 (0)	150 000 (+100 000)	50 000 (0)	150 000 (+100 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten					
	30	Investeringer	30 000 000	30 000 000 (0)	30 000 000 (0)	28 000 000 (-2 000 000)	19 000 000 (-11 000 000)
	70	Petoro, Administrasjon	0	0 (0)	0 (0)	311 000 (+311 000)	0 (0)
	71	Petoro, Unitisering	0	0 (0)	0 (0)	24 000 (+24 000)	0 (0)
	72	Petoro Iceland, Administrasjon	0	0 (0)	0 (0)	3 500 (+3 500)	0 (0)

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
	73	Petoro, statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	0	0 (0)	0 (0)	6 500 (+6 500)	0 (0)
Sum utgifter rammeområde 12			36 117 104	36 114 604 (-2 500)	36 281 404 (+164 300)	34 007 104 (-2 110 000)	26 767 104 (-9 350 000)

Inntekter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)

5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten						
	24	Driftsresultat:	115 500 000	115 500 000 (0)	115 500 000 (0)	115 500 000 (0)	114 640 000 (-860 000)
		2 Driftsutgifter	-33 700 000	-33 700 000 (0)	-33 700 000 (0)	-33 700 000 (0)	-34 560 000 (-860 000)
Sum inntekter rammeområde 12			145 944 567	145 944 567 (0)	145 944 567 (0)	145 944 567 (0)	145 084 567 (-860 000)
Sum netto rammeområde 12			-109 827 463	-109 829 963 (-2 500)	-109 663 163 (+164 300)	-111 937 463 (-2 110 000)	-118 317 463 (-8 490 000)

1.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 12

Når det gjelder budsjettkapitler under rammeområde 12 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringens forslag.

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 212,204 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 207,921 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Det foreslås at fullmakten til å pådra forpliktelser for inntil 7 mill. kroner utover gitt bevilgning videreføres i 2014, jf. Forslag til vedtak VI.

Komiteen viser til at det er et overordnet mål for energipolitikken å sikre høy verdiskaping gjennom effektiv, miljøvennlig og bærekraftig forvaltning av energiressursene.

Komiteen viser blant annet til ordningen med elsertifikater, økt kapasitet i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi, satsing på utbedring og fornyelse

av strømmettet, økt satsing på miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. I tillegg har arbeidet med å utvikle teknologier og løsninger som skal medvirke til å redusere klimagassutslippene vært prioritert.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at petroleumsvirksomheten er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter og eksportverdi. Næringen sysselsetter om lag 250 000 personer direkte eller indirekte. Aktivitetsnivået på sokkelen er høyt. Leteaktiviteten er stor og det er god interesse for både modne og umodne områder. Flertallet viser til at norsk petroleumsvirksomhet har bidratt til høy verdiskaping og gitt staten store inntekter innenfor forsvarlige rammer for helse, miljø og sikkerhet og i god samsamsens med andre næringer. Utbygging av påviste funn har sikret flere nye selvstendige utbygginger på moden del av norsk sokkel, og det er lagt et grunnlag for ny infrastruktur slik som Polarled i Norskehavet. Forutsigbarheten for norsk sokkel er forsterket, og på lengre sikt er denne ivaretatt gjen-

nom tildeling av utvinningstillatelser i både modne og umodne områder.

Flertallet vil understreke betydningen av at utnyttelse av naturressursene har et langsiktig perspektiv, og ser dette som en svært viktig forutsetning for nasjonens velferdsutvikling og en bærekraftig utvikling på kloden. Flertallet viser til at Olje- og energidepartementets hovedoppgave er å tilrettelegge for en samordnet og helhetlig energipolitikk, hvor de samlede ressursene utnyttes på en best mulig måte, og ber regjeringen legge dette til grunn for sitt videre arbeid på området.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 1 Driftsutgifter, reduseres med 2 100 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Dette flertallet foreslår bevilget kr 163 859 000 på post 1 Driftsutgifter.

Dette flertallet viser til at bevilgningen til post 21 Spesielle driftsutgifter reduseres med 400 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Dette flertallet foreslår bevilget kr 30 445 000 på post 21 Spesielle driftsutgifter.

ENERGIMELDING

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, mener Norge trenger en egen energimelding der regjeringen kan presentere visjoner for energinasjonen Norge etter 2020, herunder visjon og strategi for verdiskaping, klimaløsninger og Norges rolle i det europeiske energimarkedet.

Flertallet peker på at Stortingets arbeid er fokusert på enkeltheter i energipolitikken, og i mindre grad på overordnede sammenhenger og dimensjoner i energipolitikken som energivolum, tidshorisonter for endringer i forbruk og produksjon, investeringer i økt nettkapasitet, kostnader, klimautfordringen, naturmangfold, næringsutvikling, samt teknologiske muligheter.

En stortingsmelding om energipolitikken som setter klima, energi og næringsutvikling i en større sammenheng, og påfølgende diskusjon om denne i Stortinget, vil etter flertallets mening være nødvendig for å sikre en helhetlig tilnærming som kan anskueliggjøre kort- og langsiktig kraftbehov, forventet produksjonsutvikling og behov for en styrking av nettkapasiteten, kraftutveksling og Norges rolle i forhold til Europa, samt virkemiddelbruken i energipolitikken. Flertallet mener derfor det er bra at regjeringen har varslet en slik energimelding i regjeringserklæringen.

Flertallet viser til at den rød-grønne regjeringen i løpet av sine åtte år i regjering brøt en historisk tradisjon ved at det ikke ble lagt frem en energimelding på to stortingsperioder. Siste gang det ble fremmet en energimelding til behandling i Stortinget var 19. desember 2003, da olje- og energiminister Einar Steensnæs på vegne av regjeringen Bondevik II fremmet St.meld. nr. 18 (2003–2004) Om forsyningssikkerheten for strøm mv.

Flertallet viser til at både Åslaug Haga og Terje Riis-Johansen i sin tid som olje- og energiminister igangsatte planer og utredninger med formål å fremme en helhetlig energimelding. Åslaug Hagas planlagte energimelding ble skrinlagt av Terje Riis-Johansen i 2008. Terje Riis-Johansen nedsatte et energiutvalg som skulle munne ut i en energimelding i 2013. Meldingen skulle legge grunnlaget for en ny, framtidrettet og bred energipolitisk plattform. Etterfølgende statsråd Ola Borten Moe avlyste Riis-Johansens energimelding i statsbudsjettet for 2013, og kvitterte ut Energiutvalgets rapport (NOU 2012:9 Energiutredningen – verdiskaping, forsyningssikkerhet og miljø) med en kort omtale i budsjettproposisjonen. Som begrunnelse for avlysningen viste Borten Moe til at de siste fremleggene og avklaringene i energipolitikken hadde gjort at det ikke var naturlig med en ny, bred energimelding. Statsrådets vurdering var at man nå var på riktig kurs, og at det meste av tiltakene i energipolitikken var på plass.

Flertallet mener det er positivt at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet nå likevel ser at det kan være behov for å få framlagt en stortingsmelding hvor alle sider ved energipolitikken drøftes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at regjeringen i sin politiske plattform varsler en stortingsmelding om en helhetlig energipolitikkpolitikk hvor energiforsyning, klimautfordringer og næringsutvikling ses i sammenheng. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II la frem flere stortingsmeldinger som omhandler og berører disse tema, og som trekker opp de lange linjene i energipolitikken. Det vises i den forbindelse til at det ble oppnevnt et eget energiutvalg den 4. mars 2011. Utvalgets rapport ble fremlagt 5. mars 2012 og har vært ute på bred høring.

Disse medlemmer viser videre til at man nå har på plass et felles sertifikatmarked med Sverige, at rammene for nettpolitikken for årene framover er trukket opp gjennom nettmeldingen. Gjennom klimameldingen er satsingen på fornybar energi og energiomleggingstiltak ytterligere styrket og det er etablert en ny plattform for Enova, og regjeringen Stoltenberg II la fram en handlingsplan som viser

hvordan Norge kan nå målet om en fornybarandel på 67,5 pst. i 2020. Disse medlemmer anser avstanden mellom regjeringspartiene og det parlamentariske grunnlaget til å være så stor i energipolitikken at en energimelding som diskuterer energiforsyning, klimautfordringer og næringsutvikling i sammenheng vil bidra til å oppklare usikkerhet rundt Norges fremtidige energipolitikk.

Kap. 4800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås 2,702 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 2,752 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget 407,2 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 446,6 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at Oljedirektoratet har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressurser på norsk sokkel. Direktoratet skal ha en pådriverrolle for å realisere verdi- og ressurspotensialet på norsk sokkel, samt bidra til å utløse størst mulige verdier for samfunnet ved å fremme en forsvarlig ressursforvaltning hvor sikkerhet, beredskap og hensyn til det ytre miljø er viktige elementer.

Oljedirektoratet har en viktig oppfølgingsfunksjon i henhold til de mål og ambisjoner som fremkommer i petroleumsmeldingen, jf. Meld. St. 28 (2010–2011) En næring for framtida, og Stortingets behandling av denne.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det er behov for kontinuerlig kompetanse- og teknologiutvikling, dersom man skal opprettholde aktiviteten på norsk sokkel og nå målet i petroleumsmeldingen om økt utvinning fra felt i produksjon.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er derfor tilfreds med at regjeringen foreslår å øke Oljedirektoratets driftsbudsjett med 6 mill. kroner for 2014.

Disse medlemmer er videre tilfreds med at regjeringen øker bevilgningene til petroleumsforskning med 36 mill. kroner for 2014.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre hvor det ble enighet om ikke å åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede i henhold til petroleumsløven, havområdene

utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2013–2017, og ikke iverksette petroleumsvirksomhet ved Jan Mayen, iskanten, Skagerak eller på Mørefeltene. Disse medlemmer viser til at det dermed ikke er behov for å gjennomføre geologisk kartlegging i havområdene utenfor Jan Mayen i 2014, slik regjeringen Stoltenberg II hadde lagt opp til.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjettforslag om å redusere bevilgningen til Oljedirektoratet i forbindelse med kartlegging av Jan Mayen med 110 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen har foreslått en økning på 10 mill. kroner til driftsutgifter med henvisning til at Oljedirektoratet blant annet skal være en pådriver for økt utvinning.

Dette medlem er enig i at Oljedirektoratet har en viktig funksjon i arbeidet med å sikre en forsvarlig forvaltning av ressursene på norsk sokkel når det gjelder driftssikkerhet og beredskap, men viser også til at en forsvarlig forvaltning av ressursene på norsk sokkel må innebære en rask reduksjon i utvinningstempoet og volumet av hensyn til verdens klima.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der økningen i Oljedirektoratets budsjett er foreslått strøket, slik at forslaget til bevilgning til driftsutgifter blir på 243,1 mill. kroner i 2014.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å kutte alle midler til geologisk kartlegging, noe som innebærer at bevilgningen til spesielle utgifter reduseres med 130 mill. kroner til 75,1 mill. kroner.

Dette medlem er glad for at regjeringen Solberg II har redusert bevilgningene til geologisk kartlegging med 55 mill. kroner i tråd med løfter om ikke å åpne for petroleumsvirksomhet i flere områder, men mener allikevel at de øvrige midlene til geologisk kartlegging også bør kuttes.

AKTIVITETSNIVÅ PÅ SOKKELEN

Komiteen er opptatt av at utvinning av olje og gass må skje på mest mulig ressurseffektiv og miljøvennlig måte.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at det høye aktivitetsnivået innen petroleumsnæringen på norsk sokkel stiller store krav til forvaltningen. Det er derfor viktig at kvaliteten, fremdriften og kostnadskon-

trollen ved de ulike prosjektene følges opp kontinuerlig og offensivt.

Flertallet viser til at høy aktivitet på sokkelen stiller store krav til myndighetsoppfølging for å sikre at målsettingen om at virksomheten skal komme hele samfunnet til gode, fortsatt realiseres. I 2013 har vi opplevd at mange store verftsoppdrag har blitt satt ut til asiatiske verft og norske verft, og engineering-selskap har tapt i konkurransen.

Flertallet er bekymret for denne utviklingen og forutsetter at regjeringen aktivt følger opp det arbeidet som gjøres i Konkraftregi for å styrke norsk leverandørindustriens situasjon.

Flertallet er av den oppfatning at dette arbeidet må sees i sammenheng med Oljedirektoratets oppgaver i arbeidet med å sikre at utbygging blir gjort innenfor de tids- og kostnadsrammer som legges til grunn for politisk behandling av prosjektene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, viser videre til at fellesskapets eksponering mot kostnadsoverskridelser og tap på utbygginger ble redusert gjennom justeringen av friinntekten i oljeskattesystemet, som ble gjort ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2013, og forventer at dette også bidrar til å styrke kostnadsbevissthet i industrien.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, viser til at realisering av målene som er satt for utviklingen av norsk sokkel avhenger av fire parallelle aktiviteter: økt utvinning på felt i drift, utbygging av funn, økt leteaktivitet og åpning av nye arealer, og som ble lagt i Meld. St. 28 (2010–2011) petroleumsmeldingen En næring for framtiden.

Flertallet viser til at det er nødvendig med en jevn lete- og utbyggingsaktivitet for å sikre en effektiv utnyttelse av de gjenværende ressursene på norsk sokkel. Utvinningsgraden har utviklet seg positivt i takt med oppbygging av kompetanse og vellykket utvikling og implementering av ny teknologi, som f.eks. utstrakt bruk av vann- og/eller gassinjeksjon og boring av horisontale brønner. Samtidig er utviklingen av ny teknologi viktig for at utvinning av olje og gass på norsk sokkel skal skje på mest mulig miljøvennlig måte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen Stoltenberg II med sin politikk har lagt til rette for høy aktivitet og god ressursutnyttelse på norsk sokkel,

samtidig som åpningsprosesser har blitt igangsatt og områder har blitt åpnet for petroleumsvirksomhet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer der dette medlem tar til orde for en kraftig reduksjon i aktivitetsnivået på sokkelen.

Kap. 4810 Oljedirektoratet

Det foreslås 106,4 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 94,8 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Kap. 1815 Petoro AS

Det budsjetteres med 345,0 mill. kroner til Petoro AS for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 320,7 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til at Petoro AS ivaretar statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE), og at selskapet også har fått tillagt oppgaven med å forvalte statens deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, understreker betydningen av selskapets rolle som aktiv partner og deres oppgave med å maksimere verdien av statens eierandeler på norsk sokkel.

Flertallet merker seg at regjeringen Stoltenberg II i Prop. 1 S (2013–2014) fortsetter styrkingen av Petoro ved at driftstilskuddet økes med 16,3 mill. kroner. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) øker regjeringen Solberg tilskuddet ytterligere med 4 mill. kroner, en påplussing på 1,3 pst.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener det er viktig å styrke Petoro, og er derfor tilfreds med at regjeringen prioriterer å øke bevilgningen til Petoro med 20,3 mill. kroner i 2014 sammenlignet med 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til de nåværende regjeringspartienes tidligere løfter om å finansiere Petoro direkte over kontantstrømmen fra sokkelen, og Høyres forslag om å øke bevilgningen med 30 mill. kroner i deres alternative budsjett for 2013. Disse medlemmer merker seg at disse løfter og forslag materialiserer seg i en bevilgningsøkning på kun 4 mill. kroner, noe som utgjør knappe 1,3 pst. når de samme partier sitter i regjering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at Petoro har en viktig pådriverrolle i arbeidet med å øke utvinningsgraden på felt der SDØE deltar. Petoros mulighet til å følge opp modne felt og være en pådriver for økt utvinning krever økte ressurser. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen øker bevilgningene til Petoro med ytterligere 4 mill. kroner for 2014.

Disse medlemmer viser til at en del utbygginger på norsk sokkel har opplevd kostnadsoverskridelser og forsinkelser i planene hva angår produksjonsstart. Samtidig er det høye kostnadsnivået utfordrende for investeringsviljen på norsk sokkel. Disse medlemmer vil derfor påpeke viktigheten av regjeringens varslede satsing for å redusere kostnadsnivået på norsk sokkel, samt å legge til rette for fortsatt mangfold og konkurranse på sokkelen ved tildeling av nye konsesjoner og operatørskap.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag om å overføre finansieringen til Petoro til den direkte kontantstrømmen, og til forslag om derfor å redusere overføringene til Petoro med 455 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås å redusere investeringer i regi av Petoro i 2014 fra 30 til 19 mrd. kroner. Kraftige reduksjoner i SDØEs investeringer vil på sikt få konsekvenser for Petoros driftsbudsjetter.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås bevilget 862,9 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 867,3 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har en viktig rolle i å forvalte vannressursene og de innenlandske energiressursene på en helhetlig og fremtidsrettet måte. I tillegg har NVE en viktig rolle i å forebygge mot flom og natur-skade.

Komiteen viser til at Europa står fremfor store utfordringer i energisektoren, både når det gjelder å opprettholde energiforsyningen og for å redusere klimautslipp, og Norge spiller en viktig rolle for å nå klima- og fornybarmålene i Norge og Europa.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har registrert at regjeringen Solberg i sin tiltredelseserklæring vil fjerne kompe-

tansforskriftens bemanningskrav for kraftproduksjon og nettselskap, og erstatte denne med generelle kvalitets- og sikkerhetskrav. Disse medlemmer mener dette vil kunne svekke den samla forsynings-sikkerheten i Norge, og vil derfor fraråde regjeringen Solberg å foreta et slikt grep.

Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Stoltenberg II er igangsatt store nettutbygginger i Norge samt forbedringer av mulighetene for kraftutveksling med utlandet.

Disse medlemmer viser til finansinnstillingen og Gul bok (Prop. 1 S (2013–2014)), hvor det framgår at disse partiene foreslår å bevilge 957,9 mill. kroner til kap. 1820 i 2014.

Disse medlemmer viser til at energi- og vannressurssektoren er viktig for Norge. Energi er viktig både som innsatsfaktor i andre næringer, og som næring i seg selv. Derfor vil disse medlemmer også trekke fram den storstilte utbyggingen av fornybar energi og overføringsnett som regjeringen Stoltenberg II startet.

Disse medlemmer konstaterer at regjeringen Solberg ser ut til å videreføre det meste av den energipolitikken som har vært ført i Norge de siste åtte årene, noe disse medlemmer mener er avgjørende viktig.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det er foreslått å sette av 20 mill. kroner ekstra til å utvikle en helhetlig nasjonal plan for utbygging av fornybar energi. En slik plan kan bidra til å gi bedre oversikt over hvordan en større utbygging av fornybar energi kan gjennomføres med minst mulig belastning på natur og biologisk mangfold. Planen må sees i sammenheng med den varslede energimeldingen.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å sette av 50 mill. kroner til å utrede hvordan en storstilt satsing på havvind i Norge kan gjennomføres. Summen skal også dekke forberedelse av utlysning av konsesjoner for havvindutbygging.

Dette medlem viser til at det er nødvendig med et omfattende statlig engasjement for å realisere mulighetene for å gjøre Norge til en havvindnasjon.

FLOM- OG SKREDFOREBYGGING

Komiteen viser til NVEs ansvar for forebygging av ras og flomsikring. I dette arbeidet skal NVE blant annet ta hensyn til klimaendringer. Komiteen viser til at flere steder i landet – også i 2013 – har vært utsatt for flom- og skredulykker som følge av store nedbørmengder. Komiteen mener at de mange flom- og skredulykkene de siste årene viser at det er et behov for å satse på dette området i årene som

kommer. Komiteen peker på at vi aldri kan sikre oss hundre prosent mot fremtidige flom- og skredulykker, men at satsingen på forebyggende tiltak kan redusere skadene og minske omfanget av flom og skred.

Komiteen er kjent med at klimaendringene vil gi mer ekstremvær og jevnt over våtere vær i Norge.

Komiteen understreker viktigheten av at den økte værmessige påkjenningen må reflekteres i offentlig planlegging. Komiteen viser i den forbindelse til Meld. St. 33 (2012–2013) Klimatilpasning i Norge, og Meld. St. 15 (2011–2012) Hvordan leve med farene – om flom og skred.

Komiteen er av den formening at i tillegg til fare- og risikokartlegging av områder som er utsatt for flom og skred, har overvåking og varsling av flom og skred en sentral rolle ved å kunne redusere konsekvensene ved aktuelle hendelser. Med pålitelige varsler i tide til både allmennheten og beredkapsapparatet, kan man bidra til å redusere opphold og ferdsel i skredutsatte områder, hindre skader samt bidra til å skape trygghet blant folk som bor og ferdes i utsatte områder.

Komiteen viser i denne sammenheng til Åknes/Tafjord Beredskap IKS, som er et interkommunalt selskap med ansvar for overvåking av områdene Åknes i Stranda kommune, Hegguraksla i Norddal kommune og Mannen i Rauma kommune.

Komiteen mener regjeringen bør vurdere om finansiering av overvåking av flom- og skredutsatte områder skal være et ansvar som skal overføres til staten.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener at Norge står for dårlig rustet til å møte de store utfordringene og kostnadene som vil oppstå som følge av akselererende menneskeskapt klimaendringer. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke forebyggende arbeid og beredskap overfor klimaendringer ved å øke tilskuddene til flom- og skredforebygging med 100 mill. kroner.

SMÅKRAFTPRODUKSJON

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at det er et stort potensial for småkraftproduksjon i Norge, og at disse ressursene er viktige virkemiddel for verdiskapingen i store deler av landet.

Flertallet peker på at småskala vannkraft ofte er skånsomme utbygginger med små naturinngrep. Flertallet vil i tillegg peke på at ny teknologi gjør at vannkraft kan bygges ut langt mer skånsomt enn det som var mulig tidligere. Det er viktig å ta tilstrekkelige naturvern hensyn ved utbygging av småkraft.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Solberg-regjeringens tiltredelseserklæring, der det varsles tilpasninger i ordningen med elsertifikater.

Disse medlemmer ber regjeringen snarest avklare hvilke endringer de vil foreta, slik at usikkerhet om hva dette innebærer ikke sprer seg i energi-bransjen.

Disse medlemmer viser til at konsesjonsbehandlingstiden av småkraftverk er en utfordring. Derfor er disse medlemmer fornøyd med at regjeringen Stoltenberg II tok grep og styrket NVE for å redusere konsesjonsbehandlingstiden. Det vises til at NVE på denne bakgrunn har uttalt at saksbehandlingskøen skal avvikles innen 2017, slik at flest mulig av de som får konsesjon kan rekke idriftsettelse innen 2020.

Disse medlemmer viser videre til Prop. 1 S (2013–2014) og regjeringen Stoltenberg II sitt forslag om ytterligere å styrke saksbehandlingsskapasiteten i NVE.

Disse medlemmer viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) og forslaget om å redusere post 1 med 2 mill. kroner og post 21 med 3 mill. kroner, i forhold til forslag i Prop. 1 S (2013–2014).

Disse medlemmer støtter ikke denne reduksjonen, og viser til at det er viktig å opprettholde bevilgningene til NVE på et høyt nivå for å sikre at saksbehandlingstiden for nye konsesjoner ikke øker.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er tilfreds med at regjeringen vil jobbe for å redusere samlet konsesjonsbehandlingstid for utbygging av kraft og overføringsnett for elektrisk kraft, og la kommunen gi utbyggingstillatelse/konsesjon til små-, mikro- og mini-kraftverk samt små vindmølleanlegg.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener at småkraft ikke kan klassifiseres som skånsomme med små naturinngrep.

Dette medlem viser til Direktoratet for naturforvaltning (DN) sitt innspill til regjeringens energiutvalg (NOU 2012:9). Direktoratet for naturforvaltning (DN) oppsummerte at det er gjort for lite forskning der man sammenligner miljøeffekten av ulike utbyggingsformer og tallfester konflikter per produsert mengde energi. Men DN konkluderer likevel med at

«det er klare indikasjoner på en totalt sett større miljøbelastning ved å bygge et stort antall små prosjekter, enn ved å bygge noen få store med samme produksjon».

UTJEVNING AV OVERFØRINGSTARIFFER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) der regjeringen foreslår å redusere utjevningen av overføringstariffer med 90 mill. kroner til 30 mill. kroner. Slik flertallet ser det vil kutt i utjevningen av nettariffene gi økte utgifter for husholdninger, jordbruk og ikke minst næringsliv. Særlig i de deler av landet som har de absolutt høyeste kostnadene ved overføring og distribusjon av elektrisk kraft som følge av særlige utfordrende naturgitte forhold og nærings- og bosettingsstruktur.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S (2013–2014) fremlagt av regjeringen Stoltenberg II, og ønsker å opprettholde bevilgningen til utjevning av overføringstariffer med 120 mill. kroner. Disse medlemmer er kjent med en foreløpig analyse utført av EC Group, som viser at fordelingen med regjeringen Solbergs forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), vil slå uheldig ut for nettkunder i Distrikts-Norge.

Komiteens medlem fra Venstre vil vise til Venstres alternative budsjettforslag om å redusere bevilgningen til NVE i forbindelse med utjevning av overføringstariffer med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

ELEKTRISITETSNETTET

Komiteen mener at dersom Norge de kommende årene skal kunne utnytte de mulighetene en økt utbygging av fornybar energi vil gi oss, er utbygging av overføringsnett for elektrisk kraft helt avgjørende. Dette bør gjøres så skånsomt som mulig og da særlig i sårbare naturområder. Et godt utbygd nett er også en forutsetning for å kunne ta ut potensialet for ny kraftproduksjon. I enkelte deler av landet er det i dag ikke mulig å realisere vann- og vindkraftprosjekt på grunn av manglende nettkapasitet.

Komiteen viser til at etter en periode med overinvesteringer på 1980-tallet realiserte energisektoren betydelige effektivisering på 1990-tallet og tidlig 2000-tall. Etter en periode med lave nyinvesteringer er vi nå inne i en periode med høye investeringer både i produksjon og nett. Komiteen viser til at det i årene som kommer er et stort behov for å styrke kapasiteten i nettet.

Utbyggingsbehovet skyldes nødvendigheten av bedre sikkerhet for strømleveransene i noen områder,

mer fornybar kraftproduksjon, forbruksvekst blant annet i petroleumssektoren, industrien og områder med befolkningsøkning og ønsket om å utjevne regionale ubalanser og kraftpriser. Det felles norsk-svenske elsertifikatmarkedet og innlemmelsen av EUs Fornybardirektiv i norsk energipolitikk medfører betydelige krav til nettutbygging. Det er derfor planlagt og igangsatt omfattende investeringer.

Komiteen viser til at det er igangsatt en rekke omfattende investeringer i nettutbyggingen, jmfør Meld. St. 14 (2011–2012) og Innst. 287 S (2011–2012) og Statnetts nettutviklingsplan. Komiteen viser til behovet for å fortsette å styrke overføringskapasiteten. Komiteen har merket seg at Statnett er i gang med store investeringer i sentralnettet, og i den kommende tiårsperioden skal det investeres for mellom 50–70 mrd. kroner.

Komiteen understreker at med så store investeringer som er planlagt er det viktig med en streng kostnadskontroll, og at utbyggingen skjer på en effektiv måte i henhold til budsjett og tidsbruk. Kraftnettet er et monopol der alle kostnader skal dekkes av kundene. Samtidig er det sentral infrastruktur som hele samfunnet er avhengig av. Dette understreker behovet for at investeringene gjennomføres på en optimal måte.

Komiteen understreker videre at investeringsplanene er ambisiøse og stiller så vel Statnett som de regionale og lokale nettselskapene overfor betydelige utfordringer i årene som kommer.

Samtidig understreker komiteen at planlagt utbygging av strømmettet må være samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at de store investeringene som skal gjøres i sentral- og regionalnettet frem mot 2020, forutsetter en mer rasjonell nettstruktur med færre og mer robuste nettselskaper for å ivareta forbrukernes behov.

ØKT KAPASITET TIL UTLANDET

Komiteen mener at økt fokus på fornybar energi i Europa gir store muligheter for norsk energi-produksjon. Norsk vannkraft kan få økt verdi, ikke bare ved å forsyne Europa med grønn fornybar energi, men også i form av reguleringsevne for å balansere den kraftige satsingen på sol og vindkraft i resten av Europa. Omleggingen av energiforsyningen i Europa gir muligheter for verdiskaping i Norge basert på våre energiresurser. Komiteen mener derfor at det blir viktig å få bygget ut nye mellomlandsforbindelser, og viser i den sammenheng til planene om å bygge ut nye forbindelser til Tyskland og Storbritannia. Komiteen viser til at det i Storbritannia og Tyskland diskuteres ulike kapasitetsmekanismer.

Komiteen viser til at flere forhold trekker i retning av økte investeringer i fornybare energikilder i årene som kommer. Implementering av EUs fornybardirektiv og avtalen med Sverige om et felles sertifikatmarked er sterke drivere. Mye av den nye kraftproduksjonen vil komme fra vannkraft uten magasiner og vindkraft.

Komiteen peker på at dette stiller store krav til linjenettet, både i Norge og mellom Norge og utlandet. En styrking av overføringene til utlandet er nødvendig for å håndtere den økte mengden kraft. Nye utenlandsforbindelser skal baseres på samfunnsøkonomisk lønnsomhet, herunder virkningen på kraftmarkedet, forsyningssikkerheten, miljøet, kraftsystemet og behovet for mer innenlands nett.

Komiteen vil i denne forbindelse peke på at eksisterende overføringsnett mot utlandet har vist seg å ha god samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Komiteen peker videre på at Norge i dag er en del av et europeisk og nordisk kraftmarked, og at Norge særlig i tørrår er avhengig av import av kraft for å ha en tilfredsstillende forsyningssikkerhet.

Komiteen mener på generelt grunnlag at nasjonale kapasitetsmarkeder bør unngås. Hvis norske mellomlandsforbindelser holdes utenfor kapasitetsmarkedene vil det redusere kablernes lønnsomhet.

Komiteen understreker at utbygging av ny kapasitet mellom Norge og utlandet må komme fellesskapet, norske forbrukere og norsk næringsliv til gode, gjennom styrket forsyningssikkerhet og gjennom insentiver for investeringer i ny kraftproduksjon.

Komiteen har merket seg at regjeringen Solberg i Sundvolden-erklæringen har varslet at de vil endre energiloven, slik at også andre aktører enn Statnett skal kunne eie og drive utenlandsforbindelsene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil advare mot en slik endring av energiloven, da det vil bety at staten får redusert kontroll over nettinvesteringer, viktige kapasitets- og markedsforhold, noe som vil kunne bety økt sårbarhet i det norske markedet. Bygging av utenlands-kabler får konsekvenser for utbygging av det nasjonale kraftnettet, og det er derfor viktig at det er systemoperatøren som har ansvaret for utenlands-kablene.

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON

Komiteen understreker at Norge har et stort potensial for fornybar energiproduksjon både innen vann, vind, bioenergi og andre fornybare kilder.

Komiteen viser til at energi- og klimautfordringen må sees i sammenheng, og vil derfor under-

streke at fornybar energiproduksjon og energieffektivisering er viktig for å nå våre klimapolitiske mål.

Dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder fornybar energi, anser komiteen det som nødvendig å styrke overføringskapasiteten for elektrisk kraft innenlands, samtidig som hensynet til sårbare naturområder ivaretas.

AVANSERTE MÅLE- OG STYRINGSSYSTEMER (AMS)

Komiteen peker på at i tillegg til økte investeringer i kraftnettet, er det viktig å utnytte eksisterende infrastruktur på en best mulig måte. Automatisk måleravlesing vil her kunne spille en viktig rolle.

Komiteen viser til at noen nettselskap har begynt å installere AMS, og at alle nettselskap er pålagt å installere slike målere hos sine kunder innen 1. januar 2019. AMS vil kunne øke forbrukernes bevissthet om eget forbruk og energieffektivisering. AMS gir også muligheten til å styrke effektsituasjonen, ved at en gjennom bedre informasjon til forbruker kan få til at forbruket av elektrisk kraft jevner seg ut, og at effekttoppene kan bli mindre. Når vi krever en robust kraftforsyning for å møte våre behov fullt ut, er det nettopp effekttoppene som avgjør dimensjoneringen av kraftnettet.

Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås 154,3 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 155,3 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Av disse midlene budsjetteres det med gebyrinntekter på 68 mill. kroner, inntekter under oppdrags- og samarbeidsvirksomheter på 70 mill. kroner og 16,3 mill. kroner i inntekter knyttet til flom- og skredforebygging.

Kap. 2490 NVE Anlegg

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 2 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Kap. 5490 NVE Anlegg

Det foreslås bevilget 1,165 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 0,5 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Kap. 1825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi

Det foreslås bevilget 1 216 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Saldert budsjett 2013 under kap 1825 på 11 038,5 mill. kroner er sammensatt av Spesielle driftsutgifter 22,5 mill. kroner, Overføring til Energifondet – 1 016 mill. kroner og Kapitalinnskudd – 10 000 mill. kroner.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til regjeringens politiske plattform hvor det står at regjeringen vil fastsette og fremme en sak om et ambisiøst og kvantifiserbart nasjonalt mål for energieffektivisering. Flertallet vil understreke behovet for et at et slikt mål fastsettes, og imøteser en sak til Stortinget.

ENERGIFONDET

Komiteen peker på at Enova er et sentralt virkemiddel i politikken for energiomlegging og energieffektivisering i Norge, og forvalter betydelige midler bevilget fra Stortinget i dette arbeidet.

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 1 216 mill. kroner til post 50 Overføring til Energifondet i 2014, som er en økning på 200 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til klimaforliket i Stortinget våren 2012, hvor det ble enighet om å etablere fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging med utgangspunkt i Enovas Grunnfond med to deler. En del som skulle ivareta Enovas tradisjonelle oppgaver, og en som skulle ivareta den nye satsingen på klimateknologi.

Komiteen viser til at avkastningen fra et fondsnivå som går utover et nivå på 25 mrd. kroner, skal brukes til å finansiere klimateknologisatsingen.

Komiteen viser til at det i forliket ble enighet om å trappe opp fondskapitalen til 50 mrd. kroner i 2016, med en økning på 10 mrd. kroner i 2013, 5 mrd. kroner i 2014 og 5 mrd. kroner i 2015 og 5 mrd. kroner i 2016.

Komiteen viser til at satsingen på klimateknologi skal ha som mål å redusere klimagassutslipp og gi varige energibesparelser i industrien gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier som kan bidra til dette. Det legges til grunn at satsingen rettes inn mot utvikling av ny teknologi og støtte til teknologier nær markedsintroduksjon, bl.a. skal Enova kunne gi støtte til investeringer i fullskala produksjonslinjer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og regjeringens politiske plattform, hvor det står at avkastningen fra miljøteknologifondet skal økes. Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en tidsplan for økningen i avkastningen fra fondet for kli-

ma, fornybar energi og energiomlegging i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2014.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til den store innsatsen regjeringen Stoltenberg la ned i utvikling av ny energi- og klimateknologi gjennom blant annet Enovasatsingen og elsertifikatordningen. I årene 2006–2012 er det satt i drift nye vann- og vindkraftanlegg med en årlig produksjonskapasitet tilsvarende om lag 6,3 TWh, også utbyggingen av fjernvarme har økt betydelig siden 2005. Samlet ble det levert 3,7 TWh fjernvarme i 2011. Den rød-grønne regjeringen har lagt stor vekt på arbeidet med å utvikle teknologier og løsninger som skal medvirke til å redusere klimagassutslippene.

Disse medlemmer viser til at utslippene av klimagasser i Norge i 2012 var de laveste siden 1995, med unntak av kriseåret 2009.

Disse medlemmer viser til at fondet for klimateknologi, fornybar energi og energiomlegging ble opprettet i forbindelse med St.Meld 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk.

Disse medlemmer vil trekke fram viktigheten av tiltak rettet mot investeringer i industrien, for økt energieffektivisering og klimatilpassing. Slike tiltak er bra klimapolitikk og bra industripolitikk. Økt energieffektivisering styrker konkurransekraften til norsk landbasert industri. Disse medlemmer viser til at flere industribedrifter har fått støtte fra Enova til slike tiltak. Disse medlemmer mener god klimapolitikk og god næringspolitikk bør henge sammen.

Disse medlemmer viser til finansinnstillingen Innst. 2 S (2013–2014) og Gul bok (Prop. 1 LS (2013–2014)), hvor det framgår at partiene Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet foreslår å bevilge 6,216 mrd. kroner til dette kapitlet i 2014, herunder 1,216 mrd. kroner til overføring til energifondet, og 5 mrd. kroner i kapitalinnskudd.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag om å styrke energifondet med 5 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

ENERGISPARING OG ENERGIEFFEKTIVISERING I HUSHOLDNINGER MV.

Komiteen vil understreke at det er et stort potensial for energieffektivisering i husholdninger, offentlig sektor, næringslivet og industrien. Komiteen viser til at om lag 50 pst. av Norges netto innenlands stasjonære sluttforbruk av energi brukes til drift av bygninger og funksjonalitet for brukerne.

Komiteen viser til at private husholdninger står for om lag 60 pst. av energiforbruket i Norges bygningsmasse. Derfor er det viktig at privatpersoner har insentiver til å investere i energieffektiviserings tiltak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, imøteser av den grunn regjeringens varslede innføring av skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og til regjeringens politiske plattform, hvor det står at det skal innføres skattefradrag for ENØK-investeringer i hjemmet.

Dette flertallet vil understreke viktigheten av at regjeringen arbeider raskt med etablering av ordningen slik at man unngår midlertidig markeds- svikt i ENØK-markedet i påvente av det varslede skattefradraget. Dette flertallet mener ordningen med skattefradrag for ENØK-tiltak må være enkel å administrere for ligningsmyndighetene og enkel å forholde seg til for skattyterne. Dette flertallet mener ENØK-fradraget må innføres uavhengig av vurderingen av et eventuelt ROT-fradrag.

Dette flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en ordning med skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene så snart som mulig og senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2015.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at husholdninger står for om lag en tredjedel av vårt totale stasjonære energiforbruk. Disse medlemmer har merket seg at energibruk per kvadratmeter i husholdningene har gått ned med 14 pst. sammenliknet med 1990, og at nesten 77 pst. av energien brukt i norske husstander i 2010 var strøm.

Disse medlemmer viser til at vi i Norge har et godt støttesystem for energieffektivisering, og klare insentiver gjennom Enova, men også gjennom Husbanken, avgiftssystemet og plan- og bygningsloven. Siden 2006 har innsatsen for energiomlegging i husholdninger blitt vesentlig styrket på alle områder. Disse medlemmer viser til at virkemidlene som er satt i verk fra 2010 til 2020 vil gi en effekt på 15 TWh energieffektivisering i bygninger.

Disse medlemmer viser til at partiene som nå utgjør det parlamentariske flertallet i Norge har varslet at de vil innføre et skattefradrag for ENØK-tiltak. Disse medlemmer vil videre advare mot den politikken regjeringen nå fører, hvor den varsler nye insentiver uten å innføre dem. Det kan føre til at markedet settes på vent til ordningen eventuelt kommer på plass. Dette kan gi svært negative konsekvenser for aktørene i markedet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å øke den samlede bevilgningen til Enova med 1 mrd. kroner.

Dette medlem mener styrkingen av fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging i regjeringens forslag til budsjett for 2014 er et positivt steg, men at tiltaket ikke gir et tilstrekkelig løft for arbeidet med energieffektivisering. Dette medlem vil derfor, ut over økningen av Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging, bevilge 1 mrd. kroner direkte til Enova som kan disponeres i 2014. Storparten av midlene skal gå til økt støtte for enøk-innsats både i industrien, i boliger og andre bygg. Samtidig skal 200 mill. kroner av summen øremerkes en særskilt satsing på introduksjon av solenergi, inkludert både termisk og elektrisk energi.

Dette medlem ber regjeringen legge frem et ambisiøst og konkret mål for energieffektivisering i byggsektoren i tråd med tidligere anbefalinger fra Arnstad-utvalget.

BIOGASSPROGRAM

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å opprette et eget biogassprogram under kap. 1825 (ny post) med navnet «Biogassprogrammet».

Dette medlem viser til at biogass er en fornybar energibærer som har spesifikke fordeler ved at den kan erstatte fossilgass i industrielle anvendelser der gassformig energi er best egnet, og at den også kan anvendes til transport, samtidig som det finnes et ressursgrunnlag for biogass som ikke konkurrerer om arealer med matproduksjon eller karbonlagring. Ressursgrunnlaget inkluderer matavfall, industriavfall, kloakk, deponigass og husdyrgjødsel, potensielt også avføring fra oppdrettsanlegg. I dag er biogassproduksjon ikke tilstrekkelig lønnsom til at grønne sertifikater alene kan ventes å utløse det meste av potensialet.

Dette medlem ønsker derfor en egen tilskuddsordning til biogassproduksjon. Miljødirektoratet har i en utredning fra i år vurdert potensialet for biogassproduksjon fra våtorganisk avfall og husdyrgjødsel alene til 1,7 TWh per år. Det er også skissert

mulige støtteordninger, enten investerings- eller produksjonsstøtte, som vil kunne utløse resten av potensialet.

Dette medlem peker på at biogassproduksjon basert på våtorganisk avfall nærmer seg grensen for bedriftsøkonomisk lønnsomhet, mens produksjon basert på husdyrgjødsel ennå er klart ulønnsomt og vil kreve større tilskudd for å utløses. De samlede investeringene som kreves er estimert til 9,5 mrd. kroner.

Dette medlem mener at det bør innføres en investeringsstøtte til nye biogassanlegg, der støtten graderes etter hvilken andel av andre substrat enn våtorganisk avfall anlegget vil behandle, og dette medlem ønsker å bevilge 300 mill. kroner til dette formålet i 2014.

Kap. 4825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi

Fjorårets avkastning av kapitalen i Fond for klima, fornybar energi og energiomlegging føres årlig inn på statsbudsjettets inntektsside under denne posten, og tilsvarende beløp bevilges årlig på statsbudsjettets utgiftsside under kap. 1825, post 50 Overføring til Energifondet.

Avkastningen av den samlede fondskapitalen vil gi en samlet utbetaling på 1 216 mill. kroner i 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 4829 Konesjonsavgiftsfondet

Konesjonsavgiftsfondet foreslås avvirket i 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Det foreslås videre at gjenværende kapital i Konesjonsavgiftsfondet som anslås til om lag 50 mill. kroner, inntektsføres under overføring fra fondet i statsbudsjettet for 2014.

Komiteen registrerer at regjeringen vil legge ned Konesjonsavgiftsfondet i løpet av 2014. Komiteen forutsetter at statens andel av konesjonsavgifter fra vannkraftutbygging blir omgjort til sektoravgift når Konesjonsavgiftsfondet avvikles.

Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling

Det foreslås bevilget 741,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 768,95 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

PETROLEUMSFORSKNING

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at petroleumsnæringen er sentral i norsk økonomi og næringsliv og er en viktig drivkraft i norsk teknolog utvikling. De uutnyttede ressursene på norsk sokkel ligger slik til at det vil kreve forskning og teknologi-

utvinning for særlig å øke utvinningsgraden fra eksisterende felt og øke utvinningen fra modne områder.

Flertallet viser til at arbeidet med å forlenge levetiden og øke utvinningsgraden i eksisterende felt må skje på en mest mulig kostnadseffektiv og miljøvennlig måte.

Flertallet viser til at det i 2013 er opprettet et forsknings- og kompetansesenter innenfor arktiske utfordringer ved Universitetet i Tromsø. Målet er å bygge opp et forskningsmiljø som er relevant for oljenæringen i nord og i arktiske strøk.

Flertallet viser til at det i 2013 ble opprettet et forskningscenter for økt utvinning ved Universitetet i Stavanger. Ett av målene er at det skal legges til rette for samarbeid mellom industrien og forskningsmiljøene slik at nye løsninger kan tas i bruk.

Flertallet merker seg at Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) fra regjeringen Solberg øker bevilgningen med 26 mill. kroner, totalt 673,6 mill. kroner til petroleumsforskning over Norges forskningsråd, og at midlene skal gå til forskningsprogrammene PETROMAKS 2 og DEMO 2000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til regjeringen Stoltenberg II sin betydelige innsats på forskningsområdet, som har betydd at den offentlige finansieringen av forskning har økt med reelt 6,7 mrd. kroner i perioden 2005–2013 (inkludert Skattefunn). Dette tilsvarer en realvekst på 32,1 pst. Med forslaget til statsbudsjett for 2013, jf. Prop. 1 S (2013–2014), har nivået på den offentlige forskningsfinansieringen (inkludert Skattefunn) blitt hevet til 27,4 mrd. kroner i 2013 (0,92 pst. av anslått BNP for 2012).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere bevilgningen til petroleumsforskning med 81 mill. kroner.

Dette medlem mener at det ikke er en statlig oppgave å bruke penger på petroleumsforskning, og det foreslås derfor i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett at alle utgifter til petroleumsforskning som ikke er knyttet til inngåtte kontrakter, kuttes.

ENERGIFORSKNING

Komiteen mener det er nødvendig å utvikle teknologi og kompetanse som bidrar til effektiv energiomlegging og et miljøvennlig energisystem i Norge. Høyt nivå på forskning på fornybar energi er viktig både for å utvikle ny teknologi og for å redusere

kostnadene ved produksjon av alternative energiformer.

Komiteen viser til ENERGIX som er Forskningsrådets nye hovedaktivitet innenfor miljøvennlig energi, og som har overtatt porteføljen til forløperen RENERGI. Det nye programmet skal gi ny kunnskap som fremmer en langsiktig og bærekraftig omstilling av energisystemet, med mer fornybar energi, mer energieffektive løsninger, økt integrasjon mot Europa og økt behov for fleksibilitet.

Komiteen er opptatt av å styrke forskningssentrene for fornybar energi (FME-sentrene), samt opprette et eget senter for geotermisk energi i tråd med klimaforliket.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, støtter ikke Sundvolden-plattformens punkt om å etablere et FME-senter for Thorium. Flertallet viser bl.a. til komiteens høring 7. november 2013 der alle miljøorganisasjoner som deltok, avviste støtte til dette punktet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til Sundvolden-erklæringen hvor regjeringen vil opprette et eget FME-senter for Thorium.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å doble bevilgningen til Forskningsentrene for miljøvennlig energiteknologi (FME), til 290 mill. kroner.

Dette medlem mener at offentlige forskningsmidler først og fremst bør brukes på å stimulere til en raskere overgang til en 100 pst. fornybar energiforsyning. Av hensyn til målet om å begrense den globale oppvarmingen til under to grader, må denne omstillingen skje raskest mulig. Det er derfor en viktig statlig oppgave å bidra til raskere teknologiutvikling og reduserte kostnader ved utbygging av fornybar energi og energisparing. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett der den samlede bevilgningen til Norges Forskningsråd er foreslått økt med 64 mill. kroner.

CO₂-HÅNDBTERING

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at arbeidet med å etablere et teknologisenter for CO₂-fangst og lagring på Mongstad (TCM) har gitt verdifull læring for både bygging og drift av store fangstanlegg. Arbeidet som er lagt ned i å utre-

de fullskala fangst, transport og lagring av CO₂ fra Kårstø og Mongstad har gitt vesentlig bidrag til modning av teknologier for CO₂-håndtering til nytte for fremtidige prosjekter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at CLIMIT-programmet siden opprettelsen i 2005 har støttet et stort antall FoU- og demonstrasjonsprosjekter, og er tilfredse med at regjeringen Stoltenberg II foreslo å styrke programmet med 100 mill. kroner over to år. Disse medlemmer forutsetter at kunnskap og erfaring fra arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad og Kårstø systematiseres, og at det legges til rette for at denne kunnskapen blir gjort tilgjengelig for aktører internasjonalt.

INTSOK

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at stiftelsen INTSOK gjør en viktig jobb med å tilrettelegge for økt internasjonalisering av norsk petroleumsindustri.

INTPOW

Komiteen viser til at INTPOW har som mål å styrke det langsiktige grunnlaget for verdiskaping og sysselsetting i den norske fornybare energinæringen og gjøre den mer slagkraftig internasjonalt.

Komiteen er opptatt av å utnytte det store eksportpotensialet hos norske energibedrifter, og har merket seg at innsatsen særlig skal konsentreres om fornybare energikilder som vannkraft, vindkraft og solenergi. Dette er viktig for å sikre at norsk næringsliv får ta del i det grønne skiftet fra fossil til fornybar energiproduksjon i verden.

Kap. 1840 CO₂-håndtering

Det foreslås bevilget 2 325,3 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen merker seg at regjeringen Stoltenberg II besluttet å avslutte arbeidet med fullskala rensing av Mongstad, ettersom teknisk risiko og redusert drift ved gasskraftverket gjør at prosjektet ikke lenger fremstår som egnet referanseprosjekt. Komiteen støtter denne beslutningen.

Komiteen mener at Norge i lys av våre internasjonale forpliktelser for teknologiutvikling og -overføring, jmfør Klimakonvensjonen artikkel 4.1 (c) og 4.3 og Kyotoprotokollen artikkel 2, har et medansvar for å bidra til utvikling av teknologi som reduserer CO₂-utslipp.

Komiteen viser til formuleringen fra klimaforliket i 2012, hvor alle daværende partier på Stortinget gikk inn for at:

«Komiteen mener Norge skal ha en ambisjon om å realisere minst ett fullskala anlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020».

Komiteen bemerker at arbeidet med å utvikle og ta i bruk teknologi for CO₂-fangst og -lagring er krevende, men at det er gjort fremskritt i utviklingen av teknologi det siste tiåret som det kan bygges videre på.

Komiteen merker seg at teknologisenteret på Mongstad ble etablert med mål om å skape en arena for langsiktig og målrettet utvikling, testing og kvalifisering av teknologi for CO₂-fangst, jf. Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk. Regjeringen Stoltenberg II valgte nylig å avslutte planleggingsarbeidet med fullskalaprojektet på Mongstad.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, mener utvikling av teknologi for CO₂-håndtering er avgjørende for vår evne til å redusere globale klimagassutslipp. Både FNs klimapanel og Det internasjonale energibyrået fremhever dette som den viktigste enkeltstående teknologien for å redusere klimagassutslipp.

Flertallet støtter Norges uttalte ambisjon om å spille en ledende rolle i utviklingen av teknologi for CO₂-håndtering.

Flertallet foreslår:

«Stortinget samtykker i ambisjonen om å realisere minst ett fullskalaanlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020.»

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, mener at det er viktig at det gjøres et grundig arbeid før det besluttes hvordan ambisjonen om å realisere fullskala CO₂-håndtering best kan nås. Dette flertallet er derfor tilfreds med at regjeringen vil starte med å utarbeide en strategi for den videre satsingen på CO₂-håndtering, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette flertallet viser til at regjeringen Stoltenberg II siden den tiltrådte i 2005 gav klare løfter om fullskala CO₂-rensing av gasskraftverket på Kårstø innen 2009, og fullskala CO₂-fangst og lagring fra kraftvarmeverket og prosessanlegget på raffineriet på Mongstad innen 2014.

Dette flertallet viser til at ingen av løftene ble innfridd, og at de milliardene som så langt er brukt i disse prosjektene har kastet lite av seg, med unntak av Teknologisenteret på Mongstad (TCM). Dette viser at det er lett å ha høye ambisjoner, men langt vanskeligere å gjennomføre dem i praksis. Det

er derfor viktig med en realistisk tilnærming til hvilke prosjekter man vil gjennomføre først.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er tilfreds med at regjeringen vil satse bredt på å utvikle kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂, og har en ambisjon om å realisere minst ett fullskalaanlegg for CO₂-fangst innen 2020, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge har brukt store ressurser for å utvikle teknologi for CO₂-håndtering og at betydelige fremskritt har blitt gjort. Teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad ble åpnet i 2012 og er et unikt anlegg i verdenssammenheng. Utredning av fullskala fangst, transport og lagring av CO₂ fra Kårstø og Mongstad har bidratt vesentlig til modning av teknologier for CO₂-håndtering. Arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad har til nå i stor grad vært av generell karakter, og har bidratt til å utrede og kvalifisere mulige teknologier. Slik planen for prosjektets videre utvikling var, ville videre arbeid i mindre grad ha overføringsverdi til andre prosjekter.

Disse medlemmer støtter regjeringen Stoltenberg IIs hovedmål og endrede strategi for arbeid med CO₂-håndtering, som innebærer at det utvikles et program for utvikling av fullskala CO₂-håndteringsprosjekter. Satsingen på Teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad (TCM) og CLIMIT-programmet styrkes.

Disse medlemmer viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) fra regjeringen Solberg, hvor satsingen på CO₂-håndtering blir sterkt redusert under henvisning til at det skal etableres en ny strategi for arbeidet med CO₂-håndtering. Disse medlemmer merker seg mangelen på tidsperspektiv for etablering av en slik strategi, og mener at dette sammen med avlysning av anbuds konkurransen for anskaffelse av utredninger til CCS mulighetsstudien gir høy risiko for forsinkelser i arbeidet. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at regjeringen bør komme tilbake med en fremdriftsplan så snart som mulig.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) forslag til romertallsvedtak XIX under Olje- og Energidepartementet, inviterer Stortinget til å vedta at ambisjonen nå skal være «minst ett fullskala demonstrasjonsanlegg innen 2020».

Disse medlemmer viser videre til romertallsforslag XX fra Prop. 1 S (2013–2014). Disse

medlemmer ønsker å opprettholde forslaget som sitt primære standpunkt.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget samtykker til etableringen av et CO₂-håndteringsprogram som har som mål å realisere fullskala CO₂-håndteringsprosjekter i Norge. Stortinget legger til grunn at staten skal sikre økonomiske og andre rammevilkår som kan utløse minst ett slikt prosjekt.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at karbonfangst og lagring ikke er en del av en varig løsning på klimakrisen, ettersom en overgang til 100 pst. fornybar energi uansett er nødvendig for å oppnå varig energisikkerhet og uavhengighet av begrensede ressurser som olje, kull og gass. Samfunnets ressurser bør derfor hovedsakelig brukes på å etablere infrastruktur for produksjon og distribusjon av fornybar energi. Dette medlem viser til at mye tyder på at flere fornybare energikilder vil kunne utkonkurrere fossile alternativer på pris i løpet av kort tid.

GASSNOVA SF

Komiteen er tilfreds med at Gassnovas arbeid med å utrede fullskala CO₂-håndtering videreføres. Komiteen er også tilfreds med at Olje- og energidepartementet har bedt om at dialogen med virksomhetene som har deltatt i Gassnovas anbudskonkurranse videreføres, slik at deres synspunkter blir inkludert i det videre arbeidet, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen viser til at det pågår et arbeid med å utvikle teknologi for produksjon av omega-3-rik biomasse med bruk av fanget CO₂. Arbeidet drives frem av Universitetet i Bergen, fiskefôrprodusenter, kommuner i Nordhordland og Hordaland fylkeskommune. Komiteen anser dette som en interessant verdikjede for bruk av CO₂. Komiteen ber regjeringen vurdere hvordan det offentlige virkemiddelapparatet kan bidra til at fanget CO₂ fra TCM kan inngå i prosjekter som bruker CO₂ som innsatsfaktor og ressurs.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser her til at dette for eksempel kan være gjennom medeierskap i pilotanlegg for forskning på dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Socialis-

tisk Venstreparti viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) fra regjeringen Solberg, hvor bevilgningen til Gassnova reduseres med 10 mill. kroner, med begrunnelse i at planleggingen av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad avsluttes. Disse medlemmer stiller seg undrende til denne begrunnelse ettersom avslutning av denne planleggingen også lå inne i Prop. 1 S (2013–2014) fra regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer er bekymret for at redusert fremdrift i arbeidet med CO₂-håndtering vil føre til frafall av kompetanse og gjennomføringskraft i arbeidet.

LÅN TCM DA

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Teknologisenteret på Mongstad har vært i drift i over ett år og har gitt nyttige erfaringer både med bygging og drift av CO₂-fangstanlegg. Flertallet er tilfreds med at regjeringens strategi for videre satsing på CO₂-håndtering også vil ta for seg hvordan Teknologisenteret kan bidra til å nå regjeringens ambisjoner på området, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at den viktigste suksessfaktoren for teknologisenteret er god utnyttelse av anleggene.

Disse medlemmer merker seg at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) fra regjeringen Solberg foreslås å redusere bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringen Stoltenberg IIs budsjettforslag, og at forslaget om at Olje- og energidepartementet kan pådra staten forpliktelser utover dette for inntil 300 mill. kroner utgår. Denne endringen reduserer mulighetene for bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur. Likeledes reduseres mulighetene for økte testmuligheter, noe som vil gjøre TCM mindre attraktiv for teknologileverandører og industripartnere.

Disse medlemmer viser til at teknologisenteret skal være en arena for langsiktig og målrettet utvikling av teknologi for CO₂-fangst, jf. Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk. Disse medlemmer støtter derfor at det legges til rette for testaktiviteter også utover den avtalte driftsperiode, herunder satsing på nye teknologianlegg i mindre skala, slik det er beskrevet i Prop. 1 S (2013–2014). Disse medlemmer mener dermed at det bør bevilges 150 mill. kroner til formålet, slik det er beskrevet Prop. 1 S (2013–2014) fra regjeringen Stoltenberg II.

Kap. 4840 CO₂-håndtering

Det budsjetteres med 1 214 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Gassteknologifondet foreslås avviklet fra 2014, og det foreslås at gjenværende 2 000 mill. kroner inntektsføres under post 95 Fondskapital.

Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen forventes for 2014 å bli om lag 30 000 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 28 000 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen har merket seg at SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen for 2014 er estimert til om lag 30 000 mill. kroner, som er en økning på 2 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2013. Komiteen har merket seg at de største investeringene for SDØE i 2013 knytter seg til Troll, Gullfaks, Oseberg, Heidrun og Åsgård.

Komiteen har merket seg at det er inngått kontraktmessige forpliktelser for SDØE relatert til utbygging av nye felt, og at disse investeringsforpliktelsene ved utgangen av 2012 var på 19 mrd. kroner for hele utbyggingsperioden.

Komiteens medlem fra Venstre vil for øvrig vise til sitt alternative budsjettforslag om å redusere SDØEs investeringer med 2 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette medlem viser til sitt alternative budsjettforslag om å overføre finansieringen til Petoro til den direkte kontantstrømmen, og dette medlem vil derfor opprette nye poster på SDØE med 455 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås at SDØEs foreslåtte investeringer i 2014 skal reduseres fra 30 til 19 mrd. kroner. Statsråden i OED er spurt om hvor mye av SDØEs foreslåtte investeringer i 2014 som er bundet til allerede inngåtte kontrakter, men dette medlem har ikke fått mer oppdaterte tall enn talle-

ne i Prop. 1 S (2013–2014), som viser at 19 mrd. kroner var bundet til inngåtte kontrakter ved inngangen til 2013.

Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Det budsjetteres med 143 200 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 157 400 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen har merket seg at driftsresultatet for SDØE er budsjettert til 115 500 mill. kroner i 2014, en reduksjon på 13 500 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2013, og en reduksjon på 9 400 mill. kroner i forhold til gjeldende budsjett for 2013.

Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen

Det foreslås bevilget 2 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 1,8 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Kap. 5680 Statnett

Komiteen viser til at Statnett spiller en helt sentral rolle i utviklingen av fremtidens energisystem i Norge. Et godt utbygget og sikkert kraftnett er avgjørende for god forsynings sikkerhet, for næringsutvikling og for tilrettelegging for ny produksjon. Statnett legger opp til å fortsette investeringsprogrammet som startet under regjeringen Stoltenberg II.

Komiteen viser til at regjeringen Stoltenberg II i Prop. 1 S (2013–2014) foreslo et kapitalinnskudd i Statnett på 3,25 mrd. kroner over kap. 1826 post 90. Komiteen viser videre til at det over kap. 5680 post 85 (som behandles av finanskomiteen) foreslås å ikke ta utbytte fra Statnett SF. Komiteen mener at de nevnte forslagene styrker Statnetts evne til å gjennomføre de store og viktige oppgavene selskapet står overfor.

2. Rammeområde 13 – Miljø

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Kommunal- og moderniseringsdepartementet</i>			
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	771 533 000
	1	Driftsutgifter	246 699 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	459 834 000
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i>	65 000 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1400		Klima- og miljødepartementet	493 494 000
	1	Driftsutgifter	218 014 000
	21	Spesielle driftsutgifter	86 855 000
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling, <i>kan overføres</i>	19 000 000
	62	Den naturlige skolesekken	3 500 000
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgittige miljøstiftelser	53 005 000
	71	Internasjonale organisasjoner	52 120 000
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	4 000 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	33 050 000
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	14 993 000
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, <i>kan overføres</i>	8 957 000
1406		Miljøvennlig skipsfart	4 132 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 132 000
1408		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	12 599 000
	1	Driftsutgifter	12 599 000
1409		Mareano	27 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 500 000
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking	637 727 000
	21	Miljøovervåking og miljødata	181 021 000
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	163 338 000
	51	Forskningsprogrammer m.m.	201 468 000
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	6 794 000
	54	Artsprosjektet m.m.	30 000 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	33 773 000
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900 000
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	9 433 000
1420		Miljødirektoratet	2 653 567 000
	1	Driftsutgifter	709 049 000
	21	Spesielle driftsutgifter	137 224 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak	189 700 000
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	44 080 000
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	50 693 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	164 528 000
	35	Statlige erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	331 091 000
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	23 558 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	39 845 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	20 800 000
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755 000
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	64 600 000
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	120 000 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	346 320 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	57 000 000
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	7 149 000
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	103 588 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	1 264 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	19 100 000
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	28 089 000
	84	Internasjonalt samarbeid.....	1 434 000
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	43 700 000
1425		Vilt- og fisketiltak	84 700 000
	1	Driftsutgifter	15 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	30 600 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	11 500 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	27 600 000
1429		Riksantikvaren	545 519 000
	1	Driftsutgifter	135 348 000
	21	Spesielle driftsutgifter	37 735 000
	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 307 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene	2 000 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	30 005 000
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	120 402 000
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	58 821 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	41 997 000
	74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	51 712 000
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene, <i>kan overføres</i>	6 726 000
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 264 000
	79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	49 202 000
1432		Norsk kulturminnefond	63 590 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	63 590 000
1471		Norsk Polarinstitutt	275 943 000
	1	Driftsutgifter	205 903 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	69 542 000
	50	Stipend	498 000
1472		Svalbard miljøvernfond	12 320 000
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	12 320 000
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	52 298 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	4 298 000
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70</i>	20 000 000
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50</i>	28 000 000
1481		Kjøp av klimakvoter	527 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 500 000
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	520 000 000
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	1 500 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	2 584 400 000
	1	Driftsutgifter	71 900 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	2 512 500 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2465		Statens kartverk	15 288 000
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter	-1 136 033 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 117 449 000
	3	Avskrivninger	16 674 000
	4	Renter av statens kapital	1 910 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 288 000
Sum utgifter rammeområde 13			8 761 610 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	377 900 000
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	57 900 000
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	320 000 000
4400		Klima- og miljødepartementet	1 959 000
	2	Diverse inntekter	383 000
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 576 000
4420		Miljødirektoratet	102 104 000
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	1 363 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	4	Gebyrer, forurensningsområdet.....	29 759 000
	6	Gebyrer, fylkenes miljøvern-avdelinger.....	27 000 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet.....	10 600 000
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet.....	4 298 000
	9	Internasjonale oppdrag.....	29 084 000
4429		Riksantikvaren.....	5 159 000
	2	Refusjoner og diverse inntekter.....	4 020 000
	9	Internasjonale oppdrag.....	1 139 000
4471		Norsk Polarinstitutt.....	77 723 000
	1	Salgs- og utleieinntekter.....	10 038 000
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting.....	55 327 000
	21	Inntekter, Antarktis.....	12 358 000
Sum inntekter rammeområde 13			564 845 000
Netto rammeområde 13			8 196 765 000

2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 24. oktober 2013 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. 1 S (2013–2014). Ved Stortingets vedtak 26. november 2013 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til kr 8 423 465 000, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

2.1.2 Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor regjeringen Stoltenberg II har tydelige ambisjoner for Norges klima- og miljøpolitikk. Klimaendringene er et globalt felles problem. Derfor er det avgjørende å få på plass en global avtale i 2015, som skal gjelde fra 2020.

Disse medlemmer viser til at Norge over tid har spilt en sentral rolle i de internasjonale forhandlingene om en slik avtale, og at Norges innsats på viktige områder som skog og internasjonal klimafinansiering har bidratt positivt.

Disse medlemmer vil understreke at regjeringen Stoltenberg i Prop. 1 S (2013–2014) legger opp til en fortsettelse av det viktige internasjonale klimaarbeidet, og forutsetter at regjeringen Solberg viderefører Norges rolle og engasjement i de interna-

sjonale forhandlingene. Dette innebærer at det er nødvendig med bevilgninger til å bidra for å redusere de totale klimagassutslippene blant annet gjennom klima- og skogprosjektet. Disse medlemmer viser til at dette prosjektet har bidratt til svært gode resultater i land som Brasil og Indonesia, og er av den oppfatning av at dette prosjektet bør videreføres på budsjettnivået som ligger i Prop. 1 S (2013–2014), og at framtidige bevilgninger fram mot 2020 bør ha minst samme nivå.

Disse medlemmer peker på merknadene fra Innst. 390 S (2011–2012) Norsk klimapolitikk hvor komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, pekte på at klima- og skoginitiativet (regnskogsatsingen) fortsatt skulle ha sammen- satte mål knyttet til bevaring av naturskog, bærekraftig utvikling og respekt for urfolks rettigheter, i tillegg til hovedmålet om reduserte utslipp. Flertallet bemerket at langsiktig skogbevaring betinger at resultater oppnås også på andre områder enn reduserte utslipp av klimagasser.

Disse medlemmer har merket seg at norsk industri har en utfordring med å opprettholde konkurransekraften på grunn av økte kraftpriser som følge av at europeiske kraftverk må betale klimakvoter for sine CO₂-utslipp. Disse medlemmer mener derfor at innføringen av en CO₂-kompensasjonsordning for å kompensere for de økte kraftprisene vil bidra til stabilitet for norsk industri, samtidig som de bidrar til at allerede etablert industri blir værende i Norge. Disse medlemmer har merket seg at

denne ordningen er blitt svært godt mottatt både innenfor industrien og i miljøbevegelsen, og at det er svært viktig at denne ordningen sikres tilstrekkelige midler.

Disse medlemmer viser til at det er enighet om økt skogvern i årene framover. Disse medlemmer er derfor av den oppfatning av at det er behov for en opptrapping av bevilgningene til dette formålet, og viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor det legges opp til en økning av bevilgning til frivillig skogvern på 100 mill. kroner årlig fram til 2017. Videre viser disse medlemmer til samme proposisjon hvor både bevilgninger til nasjonalparker og naturinformasjonssenter, og økt satsing på friluftsliv, er prioritert.

Disse medlemmer er av den oppfatning at miljøpolitikken må bygge på kunnskap om naturtilstanden og om kildene for miljøproblemene. Disse medlemmer ser derfor behovet for at det satses på miljøforskning og på kunnskaps- og datainnhenting. Disse medlemmer viser derfor til Prop. 1 S (2013–2014) hvor det foreslås å øke de samlede bevilgningene til klima- og miljøforskning med 43 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at kulturminner er en viktig del av vår kulturarv. Disse medlemmer viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor programområdet for kulturminner og kulturmiljø foreslås økt med 49,6 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til regjeringen Stoltenberg IIs fremlagte budsjett i Prop. 1 S (2013–2014) og justeringene i finansinstillingen, Innst. 2 S (2013–2014), hvor Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets budsjettforslag for Miljøverndepartementet fremgår. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solbergs endringer av ansvarsområder mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet ikke er reflektert i disse medlemmers budsjettforslag. Det innebærer at finansieringen av klima- og skoginitiativet og statens kvotekjøp ligger i henholdsvis Utenriksdepartementet og Finansdepartementets budsjetter.

Disse medlemmer viser for øvrig til hovedprioriteringene i Prop. 1 S (2013–2014) samt disse partienes prioriteringer i Innst. 2 S (2013–2014).

Disse medlemmer viser til at Statens Kartverk er omtalt i to ulike kapitler i Prop. 1 S med Tillegg 1 (2013–2014) og Prop. 1 S (2013–2014). Dette skyldes at regjeringen Solberg har valgt å flytte Statens kartverk til Kommunal- og moderniseringsde-

partementet. Derfor er forslagene til bevilgning og inntekter for Statens kartverk fra disse medlemmer omtalt under hhv. kap 1446 og 4465, i stedet for 595 og 3595, slik de er omtalt i Prop. 1 S med Tillegg 1 (2013–2014). I tabellen under er utgifter og inntekter til Statens kartverk samlet.

Disse medlemmer viser til finansinnstillingen, Innst. 2 S (2013–2014) og Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok, hvor bevilgningsforslag til klima og skoginitiativet fremkommer under kap. 1482, kap. 73. Disse medlemmer foreslår for 2014 en bevilgning til klima- og skoginitiativet på 2,9125 mrd. kroner i 2014.

Disse medlemmer viser videre til finansinnstillingen, Innst. 2 S (2013–2014) og Prop. 1 S (2013–2014), hvor disse medlemmers forslag til bevilgning til kjøp av klimavoter framgår under kap. 1481. Disse medlemmer foreslår en bevilgning til kvotekjøp, generell ordning over post 21, kap. 1638 på 316 mill. kroner. Blant annet på grunn av at disse medlemmers forslag til bevilgning til kjøp av klimavoter og til klima- og skoginitiativet ligger i andre departement, er rammen til disse partiene for rammeområde 13, 2 762 195 kroner mindre enn Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Disse medlemmer mener menneskeskapte klimaendringer er vår tids viktigste utfordring. Disse medlemmer er tilfreds med det brede grunnlaget til klimaforliket, avtalen om Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk. Klimaforliket gir viktige mål for norsk klimapolitikk, og må følges opp av konkret politisk handling. Disse medlemmer viser til Norges posisjon som et ressursrikt land i verden, og vil understreke viktigheten av at Norge tar sine klimaforpliktelser på alvor. Norge må vise andre land at det er mulig å kombinere lave utslipp med en god velferdsstat og som et ressursrikt land lede an i det internasjonale klimaarbeidet.

Disse medlemmer viser til at Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre legger ned avdelingen som har jobbet med å sikre miljøhensyn i offentlige innkjøp gjennom Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) og Innst. 2 S (2013–2014). Offentlig sektor kjøper inn varer og tjenester for nesten 400 mrd. kroner årlig.

Disse medlemmer vil understreke behovet for at miljøhensyn blir integrert som en naturlig del av den generelle innkjøpspolitikken i offentlig sektor, og kan ikke forstå annet enn at arbeidet stopper opp når regjeringen fjerner alle midler til formålet. Disse medlemmer vil derfor gå imot forslaget.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis prioriteringer under rammeområde 13:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	A, Sp, SV
Utgifter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)				
595/ 1446		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Driftsutgifter	246 699	-24 000
	21	Spesielle driftsutgifter	459 834	+27 500
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	65 000	0
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	218 014	+43 200
	21	Spesielle driftsutgifter	86 855	+44 020
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling	19 000	+18 000
	65	Områdesatsing i byer	0	+47 000
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgittige miljøstiftelser	53 005	+5 000
	71	Internasjonale organisasjoner	52 120	+640
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	33 050	+3 000
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming	8 957	+3 600
1407		Miljøhensyn i offentlige innkjøp		
	21	Spesielle driftsutgifter	0	+10 000
1409		Mareano		
	21	Spesielle driftsutgifter	27 500	-27 500
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	181 021	+1 150
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	163 338	+6 400
	51	Forskningsprogrammer m.m.	201 468	+13 250
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	33 773	+515
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900	+2 000
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	709 049	+10 000
	21	Spesielle driftsutgifter	137 224	+26 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak	189 700	-15 000
	25	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	0	+430
	31	Tiltak i verneområder	50 693	+10 000
	39	Oppryddingstiltak	23 558	-4 000
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	120 000	+123 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv	19 100	+5 000
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	43 700	+9 000
1429		Riksantikvaren		
	21	Spesielle driftsutgifter	37 735	+4 000
	80	Tilskuddsordning for avgiftskompensasjon	0	+7 000
1481		Kjøp av klimakvoter		
	1	Driftsutgifter	5 500	-5 500

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis prioriteringer under rammeområde 13:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	A, Sp, SV
	22	Kvotekjøp, generell ordning	520 000	-520 000
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser	1 500	-1 500
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1	Driftsutgifter	71 900	-71 900
	73	Klima- og skogsatsingen	2 512 500	-2 512 500
2465		Statens kartverk		
	24	Driftsresultat:	0	0
		1 Driftsinntekter	-1 136 033	+24 000
		2 Driftsutgifter	1 117 449	-24 000
		Sum utgifter rammeområde 13	8 761 610	-2 762 195

Inntekter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)

3595/ 4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	57 900	0
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	320 000	0
4400		Klima- og miljødepartementet		
	2	Diverse inntekter	383	0
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 576	0
4420		Miljødirektoratet		
	2	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter	0	+567
		Sum inntekter rammeområde 13	564 845	+567
		Sum netto rammeområde 13	8 196 765	-2 762 762

2.1.3 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet peker på at de største utfordringene på miljøområdet er trusselen om alvorlige menneskeskapte klimaendringer, tap av biologisk mangfold og spredning av miljøgifter. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen prioriterer dette arbeidet i statsbudsjettet for 2014. Disse medlemmer tar miljøutfordringene og generasjonsperspektivet alvorlig. Disse medlemmer vil prioritere effektive og treffsikre miljøtiltak som gir reelle miljøforbedringer. Respekt for privat eiendomsrett og bruk av markedet er nødvendig for en effektiv håndtering av miljøutfordringene.

KLIMAUTFORDRINGEN

Disse medlemmer har merket seg at FNs klimapanel slår fast at dersom vi skal unngå at klimasituasjonen kommer ut av kontroll, og gjennomsnittlig temperaturøkning begrenses til 2 grader over før-

industrielt nivå, må økningen av verdens utslipp av klimagasser reduseres med 50–85 pst. av dagens nivå innen 2050. Det er derfor avgjørende at det oppnås internasjonal enighet om reduksjon i utslippene av klimagasser. Samtidig er det nødvendig med nasjonal innsats for å redusere klimagassutslippene i tråd med klimaforliket fra juni 2012.

Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med at regjeringen vil forsterke klimaforliket og starte omstillingen til et lavutslippssamfunn. Disse medlemmer merker seg at bevilgningene til jernbane og kollektivtrafikk økes kraftig sammenlignet med statsbudsjettet for 2013, samtidig som Klimateknologifondet økes i tråd med klimaforliket. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen foreslår å innføre en ny ordning med CO₂-kompensasjon for industrien. Formålet med denne ordningen er å kompensere norsk industri for økte kraftpriser som følge av EUs kvotesystem for CO₂-utslipp. Kompensasjonen skal redusere faren for karbonlekkasje, og

på denne måten hindre økning i globale utslipp som følge av utflytting av industri.

Disse medlemmer mener at Norges klima- og skogsatsing er viktig både for å begrense klimagassutslipp og for å bevare biologisk mangfold. Satsingen har i tillegg en rekke andre positive effekter for økosystemtjenester og økonomisk og sosial utvikling. Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med at regjeringen legger opp til å videreføre klima- og skogsatsingen frem til 2020.

Disse medlemmer mener at løsningen på klimautfordringen ligger i å utvikle og ta i bruk ny teknologi som gir lavere klimagassutslipp, og er derfor glad for at kunnskap, herunder økt satsing på forskning og utvikling, er et av regjeringens hovedsatsingsområder. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil styrke satsingen på klima- og miljøforskning gjennom å øke bevilgningen til Framsenteret, og er tilfreds med at Klimateknologifondet økes.

BIOLOGISK MANGFOLD

Disse medlemmer viser til at mangfoldet av livsformer er grunnlaget for menneskets eksistens, livskvalitet og velferd. Det biologiske mangfoldet er utviklet naturlig over lang tid og gjennom kulturpåvirkning. Disse medlemmer vil ta vare på det biologiske mangfoldet for kommende generasjoner, og mener at det gjøres best gjennom en kombinasjon av vern og bærekraftig bruk. Disse medlemmer mener at vern av skog er viktig for å bevare naturmangfoldet. Samtidig understreker disse medlemmer verdien av privat eiendomsrett og at grunneiere som får sin grunn vernet, derfor får full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket.

Disse medlemmer er derfor fornøyd med at det i budsjettproposisjonen er foreslått en økning i bevilgningen til nytt skogvern på 100 mill. kroner sammenlignet med 2013. Dette gjør det mulig å fatte vernevedtak for mange områder der det alt er inngått avtaler om frivillig vern.

Disse medlemmer viser til at Norge har et ansvar for å bevare den atlantiske villaksen. Bevaring og styrking av landets villaksbestander er en prioritert oppgave. Parasitten *Gyrodactylus salaris* (gyro) er en av de største truslene mot bestandene i dag. Disse medlemmer mener det er viktig at tempoet i bekjempelsen av *Gyrodactylus salaris* opprettholdes.

VERN OG EIENDOMSRETT

Disse medlemmer understreker verdien av privat eiendomsrett. Disse medlemmer anser den private eiendomsretten som viktig både som prinsipp og som virkemiddel for å sikre en klok og langsiktig forvaltning av ressursene. Den private ei-

endomsretten skal respekteres, og disse medlemmer mener at grunneiere som får sin grunn vernet, må få full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket. Disse medlemmer mener videre at våre naturressurser må forvaltes langsiktig, men dette må ikke være til hinder for næringsutvikling som ikke går på bekostning av verneverdiene.

ROVDYR

Disse medlemmer mener at Norge skal sikre overlevelsen av de fire store rovdyrene: bjørn, ulv, gaupe og jerv, samt kongeørn. Disse medlemmer peker på at det følger av Norges internasjonale forpliktelser i Bern-konvensjonen å ha levedyktige bestander av de store rovdyrene. Disse medlemmer understreker at vi samtidig må ta vare på menneskenes levevilkår i de berørte områdene. Disse medlemmer mener at all forvaltning av rovdyr skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap. Videre skal det legges vekt på regional forvaltning, respekt for eiendomsretten, og enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet.

MILJØGIFTER

Disse medlemmer er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer med hensyn til høye konsentrasjoner av miljøgifter. Mye av dette er historisk forurensning som representerer en betydelig belastning for naturmiljøet. Disse medlemmer mener det er behov for mer effektiv og helhetlig gjennomføring av oppryddingsaktiviteter i forurenset sjøbunn, og er derfor tilfreds med at bevilgningen til slike tiltak foreslås økt med 4 mill. kroner for 2014.

FRILUFTSLIV

Disse medlemmer viser til at satsing på friluftsliv er viktig i det forebyggende helsearbeidet. Å legge til rette for at flere tar del i friluftslivet, kommer seg ut i frisk luft og får mosjon, kan gi betydelige innsparinger med hensyn til senere behandling i det psykiske og somatiske helsevesenet. Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med at regjeringen vil styrke friluftslivets stilling og foreslår bevilget 15,3 mill. kroner mer til friluftslivets formål sammenlignet med 2013.

KULTURMINNER

Disse medlemmer mener at vern av fornminner og kulturminner er avgjørende for å forstå norsk kulturarv og historie. Vern gjennom bruk og verdiskaping er temaer på den politiske dagsorden som stadig blir viktigere. Disse medlemmer merker seg at budsjetttrammen til Riksantikvaren foreslås økt med over 36 mill. kroner, og er glad for

at regjeringen styrker kulturminnearbeidet i budsjettet for 2014.

2.1.4 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer under rammeområde 12 punkt 1.1.3.

2.1.5 Venstres hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge 8 041 090 000 kroner under rammeområde 13, som er 272 000 000 kroner mindre enn det som følger av regjeringens forslag, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige alternative statsbudsjett for 2014 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra den avgåtte regjeringen, jf. Prop. 1 S (2013–2014), samt den nye regjeringens tilleggsproposisjon, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Konkrete endringer på rammeområde 13 i forhold til disse dokumentene følger av tabellen under.

Dette medlem vil vektlegge betydningen av en ambisiøs miljøpolitikk med mål om å sikre livsgrunnlaget for kommende generasjoner og for alle deler av verden og skape likeverdige muligheter for alle. Naturmiljøet er vårt livsgrunnlag. Det er et grunnleggende liberalt verdisyn å skape et økologisk likt utgangspunkt for alle generasjoner. Miljøpolitikk er å ta hensyn til langsiktige effekter på miljøet, selv om forurensning og overutnytting av ressurser kan gi kortsiktige fordeler. Dette medlem ønsker en framtidsrettet miljøpolitikk. Dette medlem vil at Norge skal være et foregangsland og bidra til å finne løsninger også andre land kan benytte. Globalt står vi overfor tre hovedutfordringer i miljøpolitikken: utslipp av klimagasser, miljøgifter og tap av biologisk mangfold. Dette medlem vil påpeke at Norge har et nasjonalt ansvar for disse miljøutfordringene. I tillegg gjenstår det mye regionalt og lokalt miljøarbeid med hensyn til lokal luft- og vannkvalitet, ressurs- og avfallshåndtering, sikring av viktige naturområder og tilgang til natur.

KLIMA

Dette medlem viser til Norges fastsatte klimamål, senest vedtatt i Meld. St. 21 (2011–2012), Norsk klimapolitikk. Dette medlem mener virkemidlene for å nå målet om innenlandske kutt bør deles i to, ett for kvotepliktig sektor under det europeiske kvotemarkedet ETS, og ett for sektorer som ikke er dekket av ETS. Dette medlem mener en høy CO₂-avgift bør være hovedvirkemidlet for sektorer som ikke er en del av ETS. Dette medlem peker på at Venstre foreslår å øke CO₂-avgifter på en rekke områder og fjerne flere av dagens avgiftsfritak.

Dette medlem peker på at reduksjoner i disse sektorene vil redusere verdens klimagassutslipp, og vil bidra til å nå målet om å redusere norske klimagassutslipp nasjonalt.

Dette medlem peker på at Norge er medlem av det europeiske kvotemarkedet ETS. Dette markedet setter en pris på CO₂-utslipp for de virksomheter som er inkludert i dette markedet. Utslippene totalt i ETS er satt av EU, og de totale utslippene skal gradvis reduseres frem mot 2020. Dette medlem viser til at kvoteprisen i dag er lav. Dette medlem mener derfor at det er et stort behov for teknologiutvikling som ikke blir utløst av dagens kvotepris. Dette medlem peker på at Norge har mulighet til å redusere utslippene innenfor ETS gjennom å besitte kvoter som man ikke bruker, eller kjøpe opp kvoter i det europeiske kvotemarkedet. Dette medlem viser til at Venstre foreslår å skrote en betydelig mengde ETS-kvoter, og på den måten bidra til lavere utslipp i Europa, en høyere kvotepris og lavere nasjonale utslipp.

VILLAKS

Dette medlem har merket seg mange organisasjoners bekymring for manglende bevilgninger til tiltak for bevaring av villaksen. Levende lakseelver er viktige for å bevare det biologiske mangfoldet og for reiselivet og turismenæringen i distriktene. Dette medlem deler denne bekymringen, og vil understreke at Norge har et særlig ansvar for å forvalte våre unike villaksstammer. Dette medlem foreslår derfor en økning av bevilgning til særlige tiltak for villaksstammene med 40 mill. kroner utover regjeringens forslag.

PANT

Dette medlem mener gamle båtvrak, campingvogner og lastebiler som står ute i naturen kan være en vesentlig forringelse av naturoplevelsen. Dette medlem foreslår derfor at det innføres en ordning med pant på båter, campingvogner og lastebiler etter modell fra panteordningen på biler, og bevilger 60 mill. kroner til dette formålet.

LIFE

Dette medlem viser til EUs LIFE-program som startet opp i 1992 og er EUs eneste program med særskilt finansiering av miljøprosjekter. Programets målsetting er å bidra med finansiering av prosjekter til gjennomføring av EUs miljøregelverk og utvikling av miljøpolitikken. Programmet gir miljøorganisasjoner, forskningsinstitusjoner, bedrifter, og særlig også kommuner anledning til å delta i miljøprosjekter. Dette medlem viser til at Norge har tidligere ikke deltatt i noen av LIFE-programperiodene. Dette medlem viser til at over tre mrd. euro

skal gjennom LIFE deles ut til miljø- og klimaprojekter i perioden 2014–2020, og at det er foreslått et budsjett på 3,6 mrd. euro i kommende periode, fordelt med 2,7 mrd. euro til et underprogram på miljø, og 0,9 mrd. euro til klimaprogrammet. Dette medlem viser til at deltakelsen vil koste Norge årlig 100 mill. kroner. Dette medlem mener dette vil være velanvendte penger som kommer til nytte i miljøarbeidet i norske kommuner og i norske miljøorganisasjoner.

SKJØTSEL OG VERN

Dette medlem mener norske miljøorganisasjoner bidrar med både praktisk miljøforvaltning og med verdifulle innspill i den norske miljødebatten. Dette medlem foreslår derfor å øke tilskuddet til miljøorganisasjonene med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det gis støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak som gir god miljøeffekt. Dette medlem vil øke denne posten med 3 mill. kroner.

Dette medlem mener det er et stort behov for både skjøtsel og nye tiltak i norske verneområder, og vil øke bevilgningen med til sammen 20 mill. kroner.

Dette medlem vil peke på at kulturlandskapet er viktig for det biologiske mangfoldet, og mener det er behov for en betydelig innsats for å hindre gjengroing og ivareta spesielt sårbare områder. Dette medlem vil derfor styrke arbeidet med 10 mill. kroner.

Dette medlem vil spesielt peke på arbeidet med å sikre Preikestolen i Rogaland og Østmarka i Oslo og Akershus som nasjonalparker. Dette er viktige områder dette medlem mener bør gis nasjonalparkstatus. Dette medlem ber videre om at det utvikles en plan for etablering av nye nasjonalparker både på land og i havet, for å møte kravet om et økologisk representativt nettverk av verneområder. Det vil være et viktig virkemiddel for å kunne stanse tapet av arter og natur innen 2020.

Dette medlem viser til at det biologiske mangfoldet er under stadig press, og at den norske rødlisten over truede arter inneholder en mengde arter som trenger særskilt oppmerksomhet og ivaretagelse. Dette medlem vil øke bevilgningene til ivaretagelse av rødlistede arter med 10 mill. kroner.

GRUVEDRIFT

Dagens gruvedrift er en arealintensiv næring med stor forurensningsfare. Dette medlem ber derfor regjeringen om å prioritere å styrke arbeidet med miljø og sikkerhet knyttet til både nedlagte gruver og til de som drives i dag. Fremdeles trenger flere gamle gruver tunge tiltak for å stanse en betydelig forurensning som de påfører norsk natur, for eksempel i Sulitjelma og Follidal. Arealkonflikt og foru-

rensning i framtidens gruvedrift må minimaliseres, og avgangsmasser må håndteres på en mest mulig miljøvennlig måte. Mest mulig av overskuddsmassen må brukes til nyttige formål, og resten tilbakeføres og lagres i gruvene på en trygg og forurensningsfri måte.

KLIMAKVOTER

Dette medlem mener handel med utslippskvoter kan være et bidrag til å innfri Norges klimapliktelser. Dette medlem vil imidlertid påpeke at behovet for kjøp av CO₂-kvoter vil avgjøres av i hvor stor grad det gjennomføres nasjonale klimatil- tak. Dette medlem mener at de fleksible mekanismene kun skal være et supplement til nasjonale tiltak og at minst halvparten av utslippsreduksjonene som forpliktelsen nå innebærer, skal tas nasjonalt.

Dette medlem viser videre til at Venstre, både i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013 med rette har vært kritisk til regjeringens svært friske budsjettering når det gjelder kjøp av kvoter. Det har så langt kun vært kjøpt kvoter for en liten brøkdel av det som har vært avsatt i budsjettene. Dette medlem mener at historien viser at det ikke er behov for ytterligere påfyll i statsbudsjettet for 2014 all den tid tidligere bevilgninger i all hovedsak er «overført» og således kan brukes fortsatt. I tillegg kommer det faktisk at flere av de prosjekter regjeringen vurderer foreløpig ikke er godkjent av FN under rammene av klimakonvensjonen, og at det meste skal betales idet den norske stat faktisk får de faktisk kjøpte kvoter.

Dette medlem viser videre til at Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti i forbindelse med revurdert nasjonalbudsjett for 2009 fremmet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i budsjettet for 2010 legge frem en vurdering av effekten ved helt eller delvis å slette klimakvoter fremfor å selge disse i markedet sammenliknet med å øremerke gevinsten ved kvotesalg til andre utslippsreducerende tiltak, og legge frem forslag om enten redusert kvotesalg eller øremerking av salgsgvinster til klimatiltak.»

Dette medlem konstaterer at dette ikke er gjort. Dette medlem peker på at Norge er et av de land som har bestemt seg for å tjene penger på både kvotekjøp og salg. Vi selger EU-kvoter, og kjøper billige CDM-kvoter for å oppfylle Norges kyotoforpliktelser.

Dette medlem viser til at mengden kvoter som det er budsjettert med salg av samlet er en betydelig del av Norges årlige klimagassutslipp og dermed en del av klimaproblemet. Det å selge problemet er etter dette medlems syn en dårlig strategi og rimer svært dårlig med intensjonen i klimaforliket om å foreta mesteparten av kuttene i CO₂-utslipp

gjennom innenlandske tiltak. Dessuten er prisen på CO₂-kvoter i dag så lav at den ikke bidrar til den langsiktige og helt nødvendige omstillingen til et lavutslippssamfunn. Det lønner seg kort og godt ikke å investere i ny teknologi som gir reduserte utslipp framfor å fortsette å forurense og betale seg ut av problemene gjennom kvotekjøp.

Dette medlem viser til at det norske salget av klimakvoter derfor vil ha som direkte konsekvens at utslippene av klimagasser fra de sektorer i EØS-området som er omfattet av kvotesystemet vil øke med tilsvarende mengde tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til om regjeringen hadde valgt å slette kvotene fremfor å selge dem.

Dette medlem viser til at Norge skiller seg fra resten av Europa ved at vi har en relativt sett betydelig høyere andel kvoter som enten kan selges eller slettes fordi offshorenæringen er tatt med i beregningen av Norges kvotemengde, men får ikke tildelt gratiskvoter. Det norske salget tilsvarer altså utslippene fra offshoresektoren, mens enkelte andre land selger mengder som tilsvarende under 10 pst. av samlede nasjonale utslipp.

Dette medlem er ikke prinsipiell motstander av handel med utslippskvoter, men mener at regjeringen har lagt opp til et nivå på salg og kjøp som ikke er spesielt miljø- og klimavennlig. Dette medlem vil understreke at regjeringen gjennom å slette kvoter fremfor å selge dem i markedet kunne ha bidratt til en betydelig nedgang i Europas klimagassutslipp til en relativt lav pris.

Dette medlem foreslår derfor å ikke bevilge midler til kjøp av CDM-kvoter i 2014, tilsvarende 530,7 mill. kroner.

Dette medlem foreslår derfor at halvparten av de planlagt solgte ETS-kvotene i 2014 slettes og at inntektsanslaget settes ned tilsvarende 269,8 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til en rekke andre satsinger på miljø- og klimatiltak i Venstres alternative budsjett på alle rammeområder.

REGNSKOG

Dette medlem viser til at langsiktig skogbevaring betinger at resultater oppnås også på andre områder enn reduserte utslipp av klimagasser. I klimamåforliket (Innst. 390 S (2011–2012)) slås det derfor fast at klima- og skogsatsingen skal ha sammensatte mål knyttet til bevaring av naturskog, bærekraftig utvikling og respekt for urfolks rettigheter, i tillegg til hovedmålet om reduserte utslipp.

Dette medlem merker seg at ansvaret for satsingen overføres fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet. I den forbindelse vil dette medlem understreke behovet for å sikre et fortsatt sterkt faglig arbeid med forvaltning av bi-standsmidler og med å nå overordnede utviklingspolitiske mål. Samtidig forventer dette medlem at hovedinnretningen i satsingen – resultatbasert finansiering som fremmer endringer på nasjonalt nivå i mottakerlandene – vil ligge fast.

Dette medlem viser til Riksrevisjonen som påpeker at satsingens målsettinger knyttet til bærekraftig utvikling ikke er operasjonalisert i samme grad som målsettingene om reduserte klimagassutslipp. Dette medlem mener at en konkretisering av målene om bevaring av naturskog, bærekraftig utvikling og urfolks rettigheter vil være viktig for å kunne rapportere til Stortinget om framgangen på disse feltene. Rapporteringen må fange opp både det bilaterale og internasjonale samarbeidet Norge inngår i.

Dette medlem viser til at bærekraftig forvaltning av naturressurser og biologisk mangfold er en forutsetning for å sikre livsgrunnlaget til sårbare folkegrupper. Fattige befolkningsgrupper er ofte direkte avhengige av naturressursene som vann, matjord og skog. For eksempel er over 90 pst. av verdens fattigste avhengige av skogen for å overleve. Å ta vare på naturen er derfor helt sentralt for å bekjempe fattigdom.

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 13, Miljø:

Kap. post	Tekst	Endring i forhold til Stoltenberg II (Prop. 1 S Gul Bok)	Endring i forhold til Solberg (Prop. 1 S Tillegg 1)
1400.70	Videreføring av støtte til frivillige miljøorganisasjoner	0,0	5,0
1400.76	Reversering av kutt, ymse miljøtiltak	0,0	3,0
1400.77 (Ny post)	Deltakelse i EUs LIFE-program	100,0	100,0
1420.22	Oppfølging av Vanndirektivet	10,0	0,0
1420.22	Villaks/ørret (gyro, genbank, fredede vassdrag etc. mv.)	40,0	40,0
1420.31	Tiltak i verneområder	0,0	10,0

Kap. post	Tekst	Endring i forhold til Stoltenberg II (Prop. 1 S Gul Bok)	Endring i forhold til Solberg (Prop. 1 S Tillegg 1)
1420.31	Landskapsskjøtsel i vernede områder	10,0	10,0
1420.80 (ny post)	Pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy (lastebiler og busser)	60,0	60,0
1420.81	Kulturlandskap	10,0	10,0
1420.82	Rødlistearter	10,0	10,0
1420.80 (ny post)	Pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy (lastebiler og busser)	60,0	60,0
1481.22	Mindre kjøp av klimavoter	-520,0	-520,0
Sum ramme 13: Miljø		-280,0	-272,0

Dette medlem har ikke justert sine primærstandpunkt etter Stortingets bevilgningsvedtak. Dette medlem viser til fremforhandlet budsjettavtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og vil ved voteringen stemme subsidiært for forslaget til Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti under rammeområde 13.

2.1.6 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett for 2014, hvor det foreslås å bevilge 15 182,203 mill. kroner for rammeområde 13, noe som er 6 985,438 mill. kroner mer enn det som følger av regjeringens forslag.

KLIMA

Dette medlem viser til at i november 2014 mistet 800 000 mennesker hjemmene sine, og tusenvis omkom, i en tyfon på Filippinene. Slike hendelser vil inntreffe hyppigere hvis klimaendringene får fortsette. Klimautviklingen er bare én av mange alvorlige miljøtrusler mot livet på jorda. Som rik oljenasjon har Norge et spesielt ansvar for å løse problemet. Som lite land i en åpen global økonomi har vi stor egeninteresse i at problemet løses.

Dette medlem understreker at Norge i sitt statsbudsjett bør starte arbeidet mot et mål om å redusere Norges økologiske fotavtrykk til et bærekraftig nivå. I dag hadde vi trengt nesten tre jordkloder hvis alle skulle levd som oss. Som et ledd i dette støtter Miljøpartiet De Grønne regjeringens forslag om å flytte klima- og skogsatsingen fra Utenriksdepartementets budsjett (Miljø og bærekraftig utvikling mv., kap. 166 post 73) til Miljøverndepartementet.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det også foreslås å flytte post 74 under kapitlet Miljø og bærekraftig utvikling mv. til Miljøverndepartementet, og opprette

en ny post for støtte til FNs globale klimafond under samme departement, og samtidig styrke den med 500 mill. kroner. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås å bevilge 4000 mill. kroner til FNs globale klimafond, gjennom å opprette en ny post 75 Tilskudd til Det globale klimafondet under nytt kap. 1482.

Dette medlem viser til at en ny global klimaavtale etter planen skal vedtas i 2015 og tre i kraft fra 2020. Hovedproblemet i forhandlingene så langt, og grunnen til at vi enda ikke har den avtalen verden trenger, er den manglende forståelsen fra rike land for vårt historiske ansvar for klimaendringene. Skal verdens land klare å bli enige om en ny avtale, må den baseres på klimarettferdighet. Det betyr at rike land som Norge må gå foran ved å kutte våre utslipp, og betale for utslippskutt og klimatilpasning i utviklingsland. Norge har de siste årene gitt 1 pst. av BNP til utviklingshjelp – også kalt bistandsprosenten. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne ønsker å videreføre denne, og mener at det i tillegg er like naturlig å ha et mål om en norsk klimaprosent. Dette skal være Norges bidrag til det man ble enige om på klimaforhandlingene i København i 2009: at rike land skal bevilge 100 mrd. dollar årlig til klimatiltak i utviklingsland fram mot 2020. Dette medlem mener rike land i en globalisert verden har en sterk egeninteresse i å overføre midler til å investere i klimatiltak i utviklingsland.

NATURMANGFOLD OG FRILUFTSLIV

Dette medlem viser til at vi står overfor alvorlige trusler mot mangfoldet av liv på jorda og dermed også vårt eget livsgrunnlag. Utryddelsen av arter og ødeleggelsen av leveområder og økosystemer skjer raskt – også i Norge. Til tross for et svakt utgangspunkt foreslår Solberg-regjeringen flere tiltak som vil svekke vernet av norsk natur og vassdrag.

Dette medlem vil ha en politikk som tar livsgrunnlaget på alvor og viser til Miljøpartiet De Grøn-

nes alternative statsbudsjett som inneholder en rekke strakstiltak for naturvernet. Vi vil starte arbeidet med å få vernet 10 pst. av norsk skog, vi vil styrke miljøforskningen og miljøforvaltningen, og vi vil etablere en helhetlig plan for fremtidig utbygging av fornybar energi som sikrer at disse utbyggingene ikke fører til store naturødeleggelser.

Dette medlem mener at skogvernpolitikken er ett av de områdene som best illustrerer at Norge ikke har hatt partier i maktposisjon som har prioritert naturvern tilstrekkelig høyt. Mens Norge kun har vernet 2,7 pst. av skogen har Sverige og Finland vernet 4–5 pst. Med dagens skogvernpolitikk vil det ta mange tiår å etablere et forsvarlig vern av norsk skognatur. Dermed vil mange arter utrykkes før vi rekker å bevare leveområdene deres.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett som derfor foreslår en kraftig opptrapping av norsk skogvern for å kunne nå målet om vern av 10 pst. av norske skoger innen 2025. Dette medlem går inn for at satsingen trappes ytterligere opp til 1 mrd. kroner i 2015 og videreføres på dette nivået for å nå målet om 10 pst. skogvern innen ti år.

Dette medlem viser til at Norge i mange år, blant annet gjennom feilslåtte tilskuddsordninger som subsidier til skogbruket, har bidratt til ødeleggelser av natur og livsgrunnlag. Det er ytterligere urovekkende at regjeringen Solberg vil fjerne bruken av arealkategorien INON, som er et viktig redskap for å bevare natur uten tunge inngrep i arealplanleggingen. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor disse miljøfiendtlige tilskuddene reduseres.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg i sitt budsjett kutter i bevilgningene til miljøvernforskning, miljøovervåkning og til Miljødirektoratet. I tillegg foreslår de å avvikle det statlige arbeidet for Miljøhensyn i offentlige innkjøp. Dette er et kutt med dramatiske miljøkonsekvenser, ettersom hele 14 pst. av BNP (400 mrd. kroner i året) er offentlige innkjøp.

Dette medlem mener at det er viktig å snu denne utviklingen. Miljøpartiet De Grønne erkjenner at det koster penger å forvalte livsgrunnlaget og grunnlaget for bærekraftig næringsutvikling, og prioriterer derfor i sitt alternative statsbudsjett tilskudd til miljøforvaltning, miljøforskning og grønne innkjøp betydelig høyere, også enn i forslaget fra regjeringen Stoltenberg II. Blant de største grepene der er en styrking av miljøvernforskningen med 30 mill. kroner, og 196 mill. kroner til fjerning av miljøgifter og forurensning i sjøbunn. Dette medlem viser til Norges etterslep på oppfølgingen av Vanddirektivet og styrker også derfor arbeidet for livskraftige økosystemer i vann og vassdrag med 85 mill. kroner, blant annet for å ta vare på de norske villaksbestan-

dene. I tillegg bevilger vi der 20 mill. kroner til et omfattende arbeid med å kartlegge norsk natur. Dette medlem mener et slikt kunnskapsgrunnlag er nødvendig for en planmessig og skånsom utbygging av fornybar energi, og vil i tillegg kunne forenkle senere utbygningsprosesser og gjøre dem mer demokratiske.

PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Dette medlem vil at hensynet til miljø, bærekraftig forvaltning og grønne prioriteringer skal være bunnlinja i statens virksomhet. Høyre og Fremskrittspartiet har allerede signalisert at de vil svekke den kunnskapsbaserte naturforvaltningen i Norge, ved å gå inn for å flytte viktige funksjoner fra Miljøverndepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, samt svekke myndigheten til fylkesmennene og deres miljøvernavdelinger og kutte i Miljødirektoratets ressurser.

Dette medlem er kritisk til regjeringens beslutning om å flytte planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Budsjettkonsekvensene av flyttingen av planavdelingen er store og ulogiske, og det forsterker inntrykket av vingeklipping av Miljøverndepartementet. Konsekvensen av regjeringens beslutning er at Klima- og miljødepartementet mister myndigheten til å avgjøre plansaker etter plan- og bygningsloven, og miljøvernministere mister også midlene til aktivt å bruke plan- og bygningsloven til å fremme en miljøvennlig utvikling.

Dette medlem viser til at til sammenlikning har ikke Landbruksdepartementet mistet midler til aktivt å bruke plan- og bygningsloven til å fremme jordvern, og Helsedepartementet skal selvsagt fortsette sin jobb med aktiv bruk av plan- og bygningsloven for folkehelsearbeidet. En nærliggende konklusjon er at regjeringen ikke vil bruke plan- og bygningsloven til å fremme en miljøvennlig utvikling.

Dette medlem mener det er feil å flytte planavdelingen. Det vil svekke miljøvern som faktor i arealplanleggingen. Plan- og bygningsloven er ikke bare en prosesslov for å avveie interesser. Formålsparagrafen i loven sier:

«Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.»

Formålet med loven er ikke verdinøytral, formålet gir en klar retning på hva som er det overordnede målet med planlegging. Plan- og bygningsloven er blant våre viktigste verktøy for å skape en bærekraftig utvikling.

Dette medlem viser til at det også er hevdet i debatten om dette at Miljøverndepartementet forvalter sektorinteresser og derfor ikke bør forvalte

plan- og bygningsloven. Det er noe nytt å omtale natur og miljø som en sektorinteresse. Hensynet til natur og miljø er i norsk tradisjon allmenne interesser. Å betrakte hensynet til natur og miljø som en sektorinteresse er å redusere betydningen av sentrale allmenne interesser. Et slikt syn er også i direkte motstrid til prinsippet om at miljø er et sektorovergripende ansvar. Dette medlem mener at det også står i

skarp motsetning til statsministerens gjentatte forsikringer om at miljø- og naturvern skal gjennomføre regjeringens politikk.

Dette medlem understreker viktigheten av at Klima- og miljødepartementet fortsatt aktivt skal kunne bruke plan- og bygningsloven til å fremme en miljøvennlig utvikling.

Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, ramme 13 Miljø:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	MDG
Utgifter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)				
595/ 1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Driftsutgifter	246 699	222 699
	21	Spesielle driftsutgifter	459 834	621 334
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	65 000	65 000
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	218 014	265 914
	21	Spesielle driftsutgifter	86 855	130 875
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling	19 000	52 000
	62	Den naturlige skolesekken	3 500	8 500
	65	Områdesatsing i byer	0	47 000
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	53 005	58 005
	71	Internasjonale organisasjoner	52 120	52 760
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	33 050	36 050
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming	8 957	42 557
1406		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 132	7 132
1407		Miljøhensyn i offentlige innkjøp		
	21	Spesielle driftsutgifter	0	10 000
1409		Mareano		
	21	Spesielle driftsutgifter	27 500	0
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	181 021	212 171
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	163 338	169 738
	51	Forskningsprogrammer m.m.	201 468	224 718
	54	Artsprosjektet m.m.	30 000	35 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	33 773	34 288
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900	13 900
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	709 049	719 049
	21	Spesielle driftsutgifter	137 224	198 224
	22	Statlige vannmiljøtiltak	189 700	274 700

Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, ramme 13 Miljø:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	MDG
	25	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	0	430
	31	Tiltak i verneområder	50 693	60 693
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	331 091	581 091
	39	Oppryddingstiltak	23 558	219 558
	73	Forebyggende og konfliktdepende tiltak i rovviltforvaltningen	64 600	114 600
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	120 000	243 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv	19 100	24 100
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	43 700	52 700
1429		Riksantikvaren		
	21	Spesielle driftsutgifter	37 735	41 735
	80	Tilskuddsordning for avgiftskompensasjon	0	7 000
1481		Kjøp av klimakvoter		
	1	Driftsutgifter	5 500	0
	22	Kvotekjøp, generell ordning	520 000	0
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser	1 500	0
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1	Driftsutgifter	71 900	0
	73	Klima- og skogsatsingen	2 512 500	0
1482		Miljø og bærekraftig utvikling mv.		
	73	Klima- og skogsatsingen	0	2 912 500
	74	Fornybar energi	0	1 964 000
	75	Tilskudd til Det globale klimafondet	0	4 000 000
2465		Statens kartverk		
	24	Driftsresultat:	0	0
		1 Driftsinntekter	-1 136 033	-1 112 033
		2 Driftsutgifter	1 117 449	1 093 449
		Sum utgifter rammeområde 13	8 761 610	15 747 615
Inntekter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)				
3595/ 4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	57 900	57 900
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	320 000	320 000
4400		Klima- og miljøverndepartementet		
	2	Diverse inntekter	383	383
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 576	1 576
4420		Miljødirektoratet		
	2	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	0	567
		Sum inntekter rammeområde 13	564 845	565 412
		Sum netto rammeområde 13	8 196 765	15 182 203

2.1.7 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
Utgifter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)							
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur					
	1	Driftsutgifter	246 699	246 399 (-300)	0 (-246 699)	246 699 (0)	0 (-246 699)
	21	Spesielle driftsutgifter	459 834	459 234 (-600)	0 (-459 834)	459 834 (0)	0 (-459 834)
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	65 000	65 000 (0)	0 (-65 000)	65 000 (0)	0 (-65 000)
1400		Klima- og miljødepartementet					
	1	Driftsutgifter	218 014	215 314 (-2 700)	261 214 (+43 200)	218 014 (0)	265 914 (+47 900)
	21	Spesielle driftsutgifter	86 855	85 755 (-1 100)	130 875 (+44 020)	86 855 (0)	130 875 (+44 020)
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling	19 000	19 000 (0)	37 000 (+18 000)	19 000 (0)	52 000 (+33 000)
	62	Den naturlige skolesekken	3 500	3 500 (0)	3 500 (0)	3 500 (0)	8 500 (+5 000)
	65	Områdesatsing i byer	0	0 (0)	47 000 (+47 000)	0 (0)	47 000 (+47 000)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser	53 005	58 005 (+5 000)	58 005 (+5 000)	58 005 (+5 000)	58 005 (+5 000)
	71	Internasjonale organisasjoner	52 120	52 120 (0)	52 760 (+640)	52 120 (0)	52 760 (+640)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	33 050	33 050 (0)	36 050 (+3 000)	36 050 (+3 000)	36 050 (+3 000)
	77	EUs LIFE-program	0	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming	8 957	8 957 (0)	12 557 (+3 600)	8 957 (0)	42 557 (+33 600)
1406		Miljøvennlig skipsfart					
	21	Spesielle driftsutgifter	4 132	4 132 (0)	4 132 (0)	4 132 (0)	7 132 (+3 000)
1407		Miljøhensyn i offentlige innkjøp					

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	10 000 (+10 000)	10 000 (+10 000)	10 000 (+10 000)
1409		Mareano					
	21	Spesielle driftsutgifter	27 500	27 500 (0)	0 (-27 500)	27 500 (0)	0 (-27 500)
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking					
	21	Miljøovervåking og miljødata	181 021	181 021 (0)	182 171 (+1 150)	181 021 (0)	212 171 (+31 150)
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	163 338	163 338 (0)	169 738 (+6 400)	163 338 (0)	169 738 (+6 400)
	51	Forskningsprogrammer m.m.	201 468	201 468 (0)	214 718 (+13 250)	201 468 (0)	224 718 (+23 250)
	54	Artsprosjektet m.m.	30 000	30 000 (0)	30 000 (0)	30 000 (0)	35 000 (+5 000)
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	33 773	33 773 (0)	34 288 (+515)	33 773 (0)	34 288 (+515)
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900	11 900 (0)	13 900 (+2 000)	11 900 (0)	13 900 (+2 000)
1420		Miljødirektoratet					
	1	Driftsutgifter	709 049	709 049 (0)	719 049 (+10 000)	709 049 (0)	719 049 (+10 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	137 224	137 224 (0)	163 224 (+26 000)	137 224 (0)	198 224 (+61 000)
	22	Statlige vannmiljøtiltak	189 700	199 700 (+10 000)	174 700 (-15 000)	229 700 (+40 000)	274 700 (+85 000)
	25	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	0	0 (0)	430 (+430)	0 (0)	430 (+430)
	31	Tiltak i verneområder	50 693	55 693 (+5 000)	60 693 (+10 000)	70 693 (+20 000)	60 693 (+10 000)
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	331 091	331 091 (0)	331 091 (0)	331 091 (0)	581 091 (+250 000)
	39	Oppryddingstiltak	23 558	23 558 (0)	19 558 (-4 000)	23 558 (0)	219 558 (+196 000)
	73	Forebyggende og konflikt-dempende tiltak i rovviltforvaltningen	64 600	64 600 (0)	64 600 (0)	64 600 (0)	114 600 (+50 000)
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	120 000	243 000 (+123 000)	243 000 (+123 000)	120 000 (0)	243 000 (+123 000)
	78	Friluftsmål	103 588	106 588 (+3 000)	103 588 (0)	103 588 (0)	103 588 (0)

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
	80	Utbetaling av pant for båt- vrak, campingvogner og tyngre kjøretøy	0	0 (0)	0 (0)	60 000 (+60 000)	0 (0)
	81	Verdensarvområder, kultur- landskap og verdiskaping naturarv	19 100	24 700 (+5 600)	24 100 (+5 000)	29 100 (+10 000)	24 100 (+5 000)
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper	28 089	33 089 (+5 000)	28 089 (0)	38 089 (+10 000)	28 089 (0)
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	43 700	45 700 (+2 000)	52 700 (+9 000)	43 700 (0)	52 700 (+9 000)
1429		Riksantikvaren					
	21	Spesielle driftsutgifter	37 735	37 735 (0)	41 735 (+4 000)	37 735 (0)	41 735 (+4 000)
	74	Tilskudd til fartøyvern	51 712	56 712 (+5 000)	51 712 (0)	51 712 (0)	51 712 (0)
	80	Tilskuddsordning for avgifts- kompensasjon	0	0 (0)	7 000 (+7 000)	0 (0)	7 000 (+7 000)
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur					
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	222 699 (+222 699)	0 (0)	222 699 (+222 699)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	487 334 (+487 334)	0 (0)	621 334 (+621 334)
	30	Geodesiobservatoriet i Ny- Ålesund	0	0 (0)	65 000 (+65 000)	0 (0)	65 000 (+65 000)
1481		Kjøp av klimavoter					
	1	Driftsutgifter	5 500	5 500 (0)	0 (-5 500)	5 500 (0)	0 (-5 500)
	22	Kvotekjøp, generell ordning	520 000	306 300 (-213 700)	0 (-520 000)	0 (-520 000)	0 (-520 000)
	23	Kvotekjøp, statsansattes fly- reiser	1 500	1 500 (0)	0 (-1 500)	1 500 (0)	0 (-1 500)
1482		Internasjonale klima- og ut- viklingstiltak					
	1	Driftsutgifter	71 900	71 900 (0)	0 (-71 900)	71 900 (0)	0 (-71 900)
	73	Klima- og skogsatsingen	2 512 500	2 794 000 (+281 500)	0 (-2 512 500)	2 512 500 (0)	0 (-2 512 500)
1482		Miljø og bærekraftig utvik- ling mv.					
	73	Klima- og skogsatsingen	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 912 500 (+2 912 500)

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
	74	Fornybar energi	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 964 000 (0) (+1 964 000)
	75	Tilskudd til Det globale klimafondet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 000 000 (0) (+4 000 000)
2465		Statens kartverk					
	24	Driftsresultat:	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
		1 Driftsinntekter	-1 136 033	-1 136 033 (0)	-1 112 033 (+24 000)	-1 136 033 (0)	-1 112 033 (+24 000)
		2 Driftsutgifter	1 117 449	1 117 449 (0)	1 093 449 (-24 000)	1 117 449 (0)	1 093 449 (-24 000)
		Sum utgifter rammeområde 13	8 761 610	8 988 310 (+226 700)	5 999 415 (-2 762 195)	8 499 610 (-262 000)	15 747 615 (+6 986 005)

Inntekter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)

3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur					
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	57 900	57 900 (0)	0 (-57 900)	57 900 (0)	0 (-57 900)
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	320 000	320 000 (0)	0 (-320 000)	320 000 (0)	0 (-320 000)
4400		Klima- og miljødepartementet					
	2	Diverse inntekter	383	383 (0)	0 (-383)	383 (0)	0 (-383)
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 576	1 576 (0)	0 (-1 576)	1 576 (0)	0 (-1 576)
4400		Miljøverndepartementet					
	2	Diverse inntekter	0	0 (0)	383 (+383)	0 (0)	383 (+383)
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	0	0 (0)	1 576 (+1 576)	0 (0)	1 576 (+1 576)
4420		Miljødirektoratet					
	2	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	0	0 (0)	567 (+567)	0 (0)	567 (+567)

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp, SV	V	MDG
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur					
	1	Gebyrinntekter tinglysning, borettslag	0	0 (0)	57 900 (+57 900)	0 (0)	57 900 (+57 900)
	2	Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom	0	0 (0)	320 000 (+320 000)	0 (0)	320 000 (+320 000)
		Sum inntekter rammeområde 13	564 845	564 845 (0)	565 412 (+567)	564 845 (0)	565 412 (+567)
		Sum netto rammeområde 13	8 196 765	8 423 465 (+226 700)	5 434 003 (-2 762 762)	7 934 765 (-262 000)	15 182 203 (+6 985 438)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 13

Når det gjelder budsjettkapitler under rammeområde 13 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringens forslag.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kap. 595 (Nytt) Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur

Som følge av endringer i departementsstrukturen foreslås det å bevilge 246,7 mill. kroner på nytt kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur, Driftsutgifter, mot en reduksjon av kap. 1465 med 222,7 mill. kroner, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Det foreslås videre å bevilge 459,8 mill. kroner til Spesielle driftsutgifter, mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1465 post 21. Det gjenstår dermed 27,5 mill. kroner på kap. 1465 post 21 til kartleggingsprogrammet MAREANO, som er foreslått flyttet til nytt kap. 1409 MAREANO, Spesielle driftsutgifter under Klima- og miljødepartementet.

Bevilgningen blir sett på som en inntekt for Kartverket, slik at tilsvarende beløp blir inntektsført under kap. 2465 Statens kartverk, Driftsinntekter.

Det er foreslått en fullmaktsramme i 2014 på 50 mill. kroner for å kunne bestille kartgrunnlag, herunder bestille kartleggingstjenester og inngå avtaler om kartleggingssamarbeid som går over flere år, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteen er opptatt av å ha en robust nasjonal geografisk infrastruktur for sjø og land, og sørge for

at brukerne får enkel og effektiv tilgang til geografisk informasjon.

Komiteen viser til at tinglysning er et av de største tjenesteområdene som ennå ikke er fulldigitalisert, og har merket seg at regjeringen har satt av 24 mill. kroner til å utvikle en løsning for elektronisk tinglysning.

Komiteen viser til at det er bevilget 25 mill. kroner til å frigi de viktigste nasjonale kartdata. Fri tilgang til slike data vil kunne gi grunnlag for å utløse innovasjon, nyetableringer og stor verdiskapning.

Komiteen viser til at arbeidet med nytt geodesiobservatorium i Ny-Ålesund som ble startet i 2012, følges opp i budsjettet og skal stå ferdig innen utgangen av 2017. Prosjektet er viktig for å sørge for en nøyaktig og god klimaovervåking og annen satellittbasert virksomhet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 1 Driftsutgifter reduseres med 300 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår bevilget kr 246 399 000 på post 1 Driftsutgifter.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 21 Spesielle driftsutgifter, reduseres med 600 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår bevilget kr 459 234 000 på post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor inntektene fra Statens kartverk er fjernet og i sin helhet kompensert over

budsjettet med 134 mill. kroner. Dette medlem mener at kart- og geodata fra Kartverket skal være gratis tilgjengelige, og at Statens kartverk skal kompenseres for dette.

Kap. 3595 (Nytt) Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur

Det budsjetteres med 377,9 mill. kroner på nytt kap. 3595 for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen viser til at gebyret på tinglysning for fast eiendom er betydelig redusert fra og med 2012. Prisen på tinglysning av pantedokument er satt ned fra 1 935 kroner til 1 060 kroner i 2012. I budsjettet for 2014 er gebyret foreslått ytterligere redusert til 525 kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, er positiv til at dette og andre gebyrer tilpasses selvkost i tråd med den politikken som regjeringen Stoltenberg II har hatt for gebyrer.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, er svært tilfreds med at regjeringen foreslår å øke bevilgingen for 2014 med 24 mill. kroner sammenlignet med regjeringen Stoltenberg IIs forslag for 2014. En løsning med elektronisk tinglysning vil kunne effektivisere tinglysningen og gi brukerne tids- og kostnadsbesparelser, kortere mellomfinansiering og færre feil.

Dette flertallet merker seg også at det legges opp til at en ny, fullverdig eTinglysningsløsning skal være ferdig i løpet av 2016, og at delsystemene vil være klare høsten 2015.

Klima- og miljødepartementet

Som følge av den foreslåtte endring i departementsstrukturen fra 1. januar 2014 i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) er det i det følgende benyttet Klima- og miljødepartementet om tidligere Miljøverndepartementet.

Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Det foreslås bevilget 493,494 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–

2014), mot 596,332 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Reduksjonen skyldes i det alt vesentlige regjeringens beslutning om å overføre planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Komiteen mener miljøarbeid er av avgjørende betydning for bærekraftig utvikling og forvaltning nasjonalt og internasjonalt. Miljøpolitikken må bygges på føre-var-prinsippet og forvalteransvaret som hver generasjon har på vegne av sine etterkommere.

Komiteen påpeker behovet for effektiv og resultatorientert forvaltning av de tilgjengelige ressursene på miljøområdet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til Prop. 1 S (2013–2014), hvor det ble foreslått bevilget 662,654 mill. kroner til Klima- og miljødepartementet. Flertallet viser videre til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), hvor regjeringens beslutning om å flytte planavdelingen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet fremkommer.

Flertallet viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor planavdelingen ligger i Klima- og miljødepartementet. Flertallet mener at flyttingen av planavdelingen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan føre til en svekkelse av hensynet til blant annet miljø, natur og jordvern i behandling av plansaker.

Flertallet forutsetter at de oppgavene som blir flyttet, finansieres på minst samme nivå som da de lå under Klima- og miljødepartementet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne understreker at plan- og bygningsloven er blant våre viktigste verktøy for en bærekraftig utvikling og viser til at formålsparagrafen i loven sier:

«Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.»

Disse medlemmer forutsetter at Kommunal- og moderniseringsdepartementet aktivt vil bidra til å oppfylle formålet i plan- og bygningsloven. Disse medlemmer mener videre at for å kunne oppfylle formålet i plan- og bygningsloven er det viktig at Klima- og miljødepartementet fortsatt aktivt skal kunne bruke plan- og bygningsloven til å fremme en miljøvennlig utvikling.

FRIVILLIGE MILJØORGANISASJONER,
ALLMENNUTTIGE MILJØSTIFTELSESR MM.

Komiteen legger stor vekt på den verdifulle innsatsen som gjøres av engasjerte personer i miljø- og kulturvernorganisasjonene. Komiteen viser til at formålet med tilskuddsordningen til frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser er å legge til rette for et bredt folkelig engasjement for miljøsaker. Komiteen mener frivilligheten skal ha en selvstendig stilling i samfunnet, og at tilskuddsordningen skal stimulere til miljøaktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt. Komiteen er derfor tilfreds med at tilskuddet til frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser m.m. foreslås økt med 1,8 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor det ble foreslått en bevilgning til frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige stiftelser på 58,005 mill. kroner, mens det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) fra regjeringen Solberg ble foreslått en reduksjon til 53,005 mill. kroner.

Disse medlemmer registrerer at regjeringspartiene har gått tilbake på dette i Innst. 2 S (2013–2014).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Klima- og miljødepartementet i forbindelse med videreføring av overføringene til frivillige miljøvernorganisasjoner med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

FRAMTIDENS BYER OG BÆREKRAFTIG BYUTVIKLING

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne peker på at behovet for bærekraftig byutvikling er større enn noen gang og at framtidens byer ikke er bygget ennå. Programmet «Framtidens byer» bør derfor ikke avsluttes i 2014.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å etablere et nytt og vesentlig mer ambisiøst program for bærekraftig byutvikling som oppfølger til Framtidens byer, og å bevilge 15 mill. kroner til å etablere dette programmet i 2014.

DEN NATURLIGE SKOLESEKKEN

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å øke bevilgningen til Den naturlige skolesekken (DNS) i 2014 med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at evaluering av DNS i Kunnskapsdepartementets «Revidert strategi for utdanning for bærekraftig utvikling 2012–2015» viser at det er nødvendig og utfordrende å forankre DNS i hele skolens virksomhet og skolens personale. Det kommer også frem at lærerne ønsker faglig og didaktisk kompetanseheving, særlig i undervisning for bærekraftig utvikling. Økonomi, veiledning og støttefunksjoner er fremhevet som viktig for å få dette til.

Dette medlem støtter visjonen om at Norge skal ha et utdanningssystem som bidrar til bærekraftig utvikling lokalt og globalt, og mener derfor innsatsen bør styrkes for å forankre DNS i hele skolens virksomhet og skolens personale.

BYUTVIKLING, LOKALT MILJØVERN MV.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne peker på det store behovet for å styrke den lokale kompetansen om miljø og bærekraftig utvikling. For å utøve god arealforvaltning er det vesentlig at planleggere og folkevalgte har god kompetanse i miljø- og bærekraftspørsmål.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å øke bevilgningen til byutvikling og lokalt miljøvern med 30 mill. kroner.

TILSKUDD TIL KULTURMINNEFORVALTNING

Komiteen viser til at vern av kulturminner er viktig for å forstå norsk kulturarv og historie. Komiteen peker i den forbindelse på at mange private eiere av bygninger gjør stor innsats for å bevare disse og andre kulturminner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, er tilfreds med at regjeringen foreslår en økning i bevilgningen til fredede kulturminner i privat eie, jf. kap. 1429.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S (2013–2014), hvor det ble foreslått en bevilgning på 14,993 mill. kroner i tilskudd til kulturminneforvaltning, noe som er en økning på 3,3 mill. kroner. Disse medlemmer har merket seg at dette tilskuddet skal bidra til måloppnåelse på kulturminneområdet.

MILJØSAMARBEID MED RUSSLAND

Komiteen viser til at MMC Norilsk Nickel og nikkelgruveaktiviteten i Nikel og Zapoljarny årlig slipper ut 100 000 tonn svoveldioksider og tungmetaller på begge sider av den norsk-russiske grense. Dette har stor betydning for luftkvaliteten lokalt og

vil sannsynligvis bidra betydelig til langtransportert luftforurensning, ikke minst fordi graven ligger i Arktis.

Komiteen viser til at norske myndigheter har vært klar over utslippene av svoveldioksider og tungmetaller fra Nikel og Zapoljarny siden 1974 uten at tiltak til rensing av utslippene er blitt gjennomført på russisk side.

Komiteen mener Norge må fortsette å ta opp saken med russiske myndigheter, med mål om at rensearbeidet skal tilta så raskt som mulig. Komiteen ser også positivt på at Russland er blitt medlem av WTO, og at de kan bli medlem av OECD. Komiteen håper at dette kan bidra til en løsning på dette betydelige forurensningsproblemet.

NASJONALE OG INTERNASJONALE MILJØTILTAK

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Klima- og miljødepartementet i forbindelse med støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette medlem viser videre til Venstres alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Klima- og miljødepartementet i forbindelse med ønsket deltagelse i EUs LIFE-program med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Bevilgningsendringer, kap. 1400

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 1 Driftsutgifter reduseres med 2 700 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår bevilget kr 215 314 000 på post 1 Driftsutgifter.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 21 Spesielle driftsutgifter reduseres med 1 100 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår bevilget kr 85 755 000 på post 21 Spesielle driftsutgifter.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 70 Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser økes med 5 000 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår at det bevilges kr 58 005 000 på post 70 Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser mv.

Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet

Det budsjetteres med 1 959 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 1406 Miljøvennlig skipsfart

Det budsjetteres med 4,132 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen viser til at norsk sjøfart har en stolt tradisjon som strekker seg helt fra vikingtiden, som en av de største skipsnasjonene i verden. Den posisjonen har Norge fremdeles, en posisjon som skaper store verdier for det norske samfunnet samtidig som at skipsfarten kan være en svært miljøvennlig transportform. Komiteen er derfor opptatt av at Sjøfartsdirektoratet medvirker til at norsk maritim virksomhet er minst like miljøeffektiv som alternative transportformer gjennom gode tekniske og operasjonelle forhold, for å forbygge unødig forurensning og andre miljøskader.

Komiteen viser til nasjonal og internasjonal målsetting om at reduksjon i utslipp av SO₂, NO_x og andre klimagasser vil stå sentralt i direktoratets arbeid, samt tiltak for å fjerne miljøtrussel i skipenes ballastvann.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, er derfor fornøyd med regjeringens prioriteringer på dette området, også for å nå en målsetting om mer gods over på kjøp.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til regjeringen Stoltenberg IIs maritime strategi Stø kurs 2020, hvor miljøvennlig skipsfart er ett av fire satsingsområder, og at utarbeidelse av en handlingsplan for grønn skipsfart er ett av tiltakene som varsles.

Disse medlemmer viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) og slutter seg til det fremlagte forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 3 mill. kroner til å utrede en støtteordning for enøk i skip. Dette medlem mener en slik støtteordning bør inneholde støtte til drivstoffbesparende tiltak og overgang til mer miljøvennlige drivstoff i skip, inkludert ferger og fiskeflåten.

Kap. 1408 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

Det foreslås bevilget 12,599 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), og slutter seg til det fremlagte forslag.

Komiteen viser til at midlene i 2014 vil blant annet bli brukt til oppfølging og tilsyn med virksom-

heter som har tillatelse etter avfallsforskriften om radioaktive utslipp etter lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven). Videre skal Statens strålevern undersøke om også andre virksomheter trenger tilsvarende tillatelser – dette gjelder blant annet prosessindustri og gruvedrift.

Kap. 1409 (Nytt) MAREANO

Det foreslås bevilget 27,5 mill. kroner på nytt kapittel MAREANO for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Bevilgningen fra Miljøverndepartementet til gjennomføringen av kartleggingsprogrammet for havbunn, MAREANO, ble i Gul bok 2014 budsjettet på kap. 1465 post 21. I forbindelse med at regjeringen har besluttet å overføre planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslås det å avvike kap. 1465. Det foreslås samtidig å flytte midlene som gjelder MAREANO fra kap. 1465 post 21 til nytt kap. 1409 med en bevilgning på 27,5 mill. kroner.

Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåking

Det foreslås bevilget 637,727 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 621,253 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne registrerer at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) reduserer bevilgningene til miljøovervåking og miljødata med 1,2 mill. kroner, basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene reduseres med 6,4 mill. kroner, bevilgninger til forskningsprogrammer m.m. reduseres med 13,3 mill. kroner og til nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene med 0,5 mill. kroner, under henvisning til at Planavdelingen overføres fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Disse medlemmer forutsetter at oppgaver innen miljøvernforskning og miljøovervåking som er overført til Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014, finansieres på minst samme nivå som da de lå til Klima- og miljødepartementet, jf. Prop. 1 S (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er glade for at et av regjeringens hovedsatsingsområder er kunnskap, herunder økt satsing på forskning, jf. politisk plattform for regjeringen utgått av Høyre og Fremskrittspartiet. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at bevilgningene under kap. 1410 foreslås økt med 16,5

mill. kr sammenlignet med saldert budsjett 2013, selv etter at 21,3 mill. kroner er omdisponert til Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett-ramme i forbindelse med at Planavdelingen er flyttet dit.

Det er forutsatt at midlene som flyttes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal gå til miljørelaterte forsknings- og overvåkningsformål innenfor planområdet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti registrerer at regjeringspartiene er tilfredse med at bevilgningen til kap. 1410 er økt, og vil peke på at dette er sammenlignet med saldert budsjett. Sammenlignet med Prop. 1 S (2013–2014) er hele dette kapitlet redusert med 23 315 mill. kroner.

Disse medlemmer er klar over at enkelte oppgaver er flyttet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og vil understreke at det forventes at bevilgningene til disse oppgavene ikke reduseres.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne registrerer at tilskudd til GenØk – Senter for biosikkerhet, reduseres med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at «regjeringen vil vektlegge stor satsing på kunnskap som avgjørende for å styrke norsk konkurransekraft og bygge landet for fremtiden», (politisk plattform for regjeringen utgått av Høyre og Fremskrittspartiet), og understreker viktigheten av GenØks arbeid for sikkerhet ved og tryggere bruk av moderne bioteknologi og nanobioteknologi. Dette er fagfelt som vil få raskt økende betydning for norsk forskning og næringsutvikling. Disse medlemmer ønsker derfor at regjeringen opprettholder bevilgningen til GenØk på 13,9 mill. kroner for 2014, jf. forslag fremsatt i Prop. 1 S (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 30 mill. kroner til å styrke arbeidet med kartlegging av naturmangfoldet, 10 mill. kroner til styrket miljøvernforskning og 5 mill. kroner til Artsprosjektet.

Kap. 1420 Miljødirektoratet

Det foreslås bevilget 2 653,567 mill. kroner på dette kapitlet for 2014 jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 1420 er nytt og ble opprettet i forbindelse med at Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet ble slått sammen 1. juli 2013, jf. Prop. 149 S (2012–2013) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2013.

De foreslåtte midlene under dette budsjettkapitlet er rettet mot alle resultatområder under Klima- og miljødepartementet.

Komiteen viser til at Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for naturforvaltning er blitt slått sammen til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet skal være Klima- og miljødepartementets sentrale rådgivende og utøvende fagorgan innenfor klima-, naturforvaltning og forurensning. Komiteen har merket seg at arbeidet som Miljødirektoratet utfører, skal være en forutsetning for å få gjennomført nasjonal politikk og få satt i verk konkrete tiltak nasjonalt, regionalt og lokalt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Prop. 1 S (2013–2014) la opp til en total bevilgning til kap. 1420 Miljødirektoratet på 2 817,997 mill. kroner for 2014, mens det etter Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) bevilges 2 653,567 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 164,430 mill. kroner.

Disse medlemmer har merket seg at reduksjonene i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) blant annet gjelder driftsutgifter, tiltak i verneområder, at økning i tilskuddet til verdiskapningsprosjekter basert på naturarven og økning i tilskuddet til nasjonalpark- og informasjonssentre, ikke prioriteres. Disse medlemmer har særlig merket seg at CO₂-kompensasjonsordningen for industrien er redusert med 123 mill. kroner.

Disse medlemmer registrerer at regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre i Innst. 2 S (2013–2014) reverserer dette kuttet.

STATLIG ORDNING FOR FRIVILLIG KJØP AV KLIMAKVOTER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor det var satt av 430 mill. kroner til dette formålet. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) ønsker å avvikle hele denne ordningen.

CO₂-KOMPENSASJONSORDNINGEN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har merket seg at re-

gjeringen fører en politikk for å styrke næringslivets konkurransekraft, og at den i sitt budsjettforslag for 2014 foreslår å redusere selskapsskatten, satse mer på infrastruktur og føre en ansvarlig økonomisk politikk. Samlet betyr dette at rammebetingelsene for norsk industri styrkes.

Flertallet viser videre til at regjeringen foreslår å innføre en ordning med CO₂-kompensasjon for industrien. Formålet med denne ordningen er å kompensere norsk industri for økte kraftpriser som følge av EUs kvotesystem for CO₂-utslipp. Kompensasjonen skal redusere faren for karbonlekkasje, og på denne måten hindre økning i globale utslipp som følge av utflytting av industri. Norge er, sammen med Tyskland, Storbritannia og Nederland, de eneste landene i EØS-området som innfører en slik ordning. Kompensasjonsordningen vil gjelde helt frem til 2020, noe som gir forutsigbarhet.

Flertallet har merket seg at regjeringen i denne ordningen foreslo et kvoteprisgulv på 30 kroner per tonn. Er slikt kvoteprisgulv ville innebære at små merkostnader ikke kompenseres, samtidig som merkostnader utover kvoteprisgulvet ville ha blitt kompensert fullt ut.

Flertallet har merket seg at det i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre fra 15. november 2013 var enighet om ikke å innføre det tidligere foreslåtte kvoteprisgulvet. Industrien vil derfor kompenseres for økte kraftpriser som følge av EUs kvotesystem for CO₂-utslipp i 2014.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at formålet med CO₂-kompensasjonsordningen er å sikre at norsk industri opprettholder konkurransekraften selv med økte kraftpriser, som følge av at europeiske kraftverk må betale klimakvoter for sine CO₂-utslipp. Disse medlemmer er av den oppfatning at det ikke er god klimapolitikk at industri basert på fornybar vannkraft får økte kostnader og press på lønnsomheten som følge av klimakvotestemmet. Disse medlemmer vil understreke at når vi kompenserer for dette, unngår vi at utslippene globalt øker ved at industrien flytter fra Norge til land med mindre streng utslippsregulering.

Disse medlemmer er av den oppfatning at norsk industri trenger stabile rammebetingelser, og har merket seg de sterke reaksjonene som kom fra blant annet industrien, når regjeringen ville kutte i ordningen. Videre er disse medlemmer av den oppfatning at politiske helomvendinger i viktige rammebetingelser er et dårlig signal til utenlandske eiere, særlig i en tid med svake markeder og sterk global konkurranse. Disse medlemmer vil un-

derstreke betydningen av at norsk industri får trygge rammebetingelser som gir forutsigbarhet.

Disse medlemmer viser til at det var regjeringen Stoltenberg II som foreslo CO₂-kompensasjonsordningen, og merker seg at regjeringen Solberg gjennom Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) ønsket å svekke denne ordningen ved å kutte 123 mill. kroner.

Disse medlemmer registrerer at regjeringspartiene gikk tilbake på dette i Innst. 2 S (2013–2014), men vil understreke at dette ikke fjerner usikkerheten som ble skapt for norsk industri ved det kuttet regjeringen foreslo i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Disse medlemmer er av den oppfatning at ettervirkningene kan bli svært alvorlige for norsk landbasert industri.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre forutsigbarhet for norsk industri ved å opprettholde en fullverdig CO₂-kompensasjonsordning i avtaleperioden til 2020.»

VERNEOMRÅDER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) hvor regjeringen foreslår å kutte 10 mill. kroner til tiltak i verneområder sammenlignet med Prop. 1 S (2013–2014). Disse medlemmer registrerer at regjeringspartiene har redusert dette kuttet til 5 mill. kroner i Innst. 2 S (2013–2014).

Disse medlemmer mener Norge er i en særegen posisjon internasjonalt med mange vernede vassdrag. Andre typer verneområder har dokumentasjonssenter for å formidle erfaringer med vern.

Disse medlemmer mener et slikt dokumentasjonssenter vil være interessant for reiselivet, og for undervisning og forskning, og ber derfor regjeringen vurdere å opprette et dokumentasjonssenter også i forbindelse med vassdragsvern. Disse medlemmer er kjent med at det finnes planer for et senter for vernede vassdrag i Gaular.

Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å kutte 4,5 mill. kroner i miljøoppyrdding ved nedlagte gruver. Disse medlemmer er bekymret for konsekvensene et slikt kutt vil få for oppryddingsarbeidet, spesielt ved Follidal gruver i Hedmark og Sulitjelma gruver i Nordland. I disse gruve-ene er det i dag store utfordringer knyttet til forurensning av vassdragene rundt den nedlagte gruva.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjettforslag om å øke bevilgnin-

gen til Miljødirektoratet i forbindelse med tiltak i verneområder med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Dette medlem viser videre til sitt alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Miljødirektoratet i forbindelse med landskapsskjøtsel i vernede områder med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Norsk institutt for naturforskning (NINA) (i NINA rapport 535 Naturfaglig evaluering av norske verneområder) har pekt på mangler ved vernet i dag om man skal nå både de nasjonale målene og de internasjonale målene Norge har forpliktet seg til gjennom blant annet Konvensjonen om biologisk mangfold. Evalueringen peker blant annet på at eksisterende verneområder i liten grad dekker naturtyper i lavereliggende områder og i de kystnære områdene i Sør-Norge.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil i forbindelse med arbeidet med nasjonalparker spesielt peke på arbeidet med å sikre Preikestolen i Rogaland og Østmarka i Oslo og Akershus som nasjonalparker. Dette er viktige områder disse medlemmer mener bør gis nasjonalparkstatus så raskt som mulig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utvikle en plan for etablering av nye nasjonalparker både på land og til havs, for å møte forpliktelsen om et økologisk representativt nettverk av verneområder. Planen skal være et viktig virkemiddel for å stanse tapet av arter og natur innen 2020.»

Disse medlemmer viser til at i 30 pst. av verneområdene er verneverdiene truet på grunn av for lite midler til skjøtsel.

Disse medlemmer viser til at nasjonalparkene og andre store verneområder forvaltes av lokale forvaltningsstyrever. Disse medlemmer vil understreke at det er viktig at modellen med lokal forvaltning av verneområdene videreføres, og at det ikke igangsettes forsøk eller gjøres endringer i modellen som svekker forvaltningen av naturmangfoldet eller legitimiteten til forvaltningsstyrene.

STATLIGE VANNMILJØTILTAK

Komiteen viser til at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) er lagt opp til en økning på tilskudd til statlige vannmiljøtiltak på 15 mill. kroner og til opp-

ryddingstiltak på 4 mill. kroner, sammenlignet med Gul bok 2014.

Komiteen mener regjeringen bør komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert budsjett med en konkret plan for fullfinansiering og realisering av fiskesperren i Driva. Bygging av denne fiskesperren i Driva er en forutsetning for å bekjempe lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Driva og denne regionen, og det er et viktig element i den nasjonale bekjempelsesstrategien.

Komiteen mener det er nødvendig å gjennomføre flere forbedringstiltak for vannforekomstene i Norge for å følge opp EUs vanddirektiv.

Komiteen viser til at Norge har et særlig ansvar for å bevare den atlantiske villaksen. Bevaring og styrking av landets villaksbestander er en prioritert oppgave. Parasitten Gyrodactylus salaris (gyro) er en av de største truslene mot bestandene i dag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er derfor tilfreds med at regjeringen øker bevilgningen til statlige vannmiljøtiltak med 15 mill. kroner. Flertallet viser samtidig til at forslaget inkluderer 3,5 mill. kroner til tiltak mot krypsiv.

Flertallet mener det er viktig at tempoet i bekjempelsen av Gyrodactylus salaris opprettholdes, og er derfor tilfreds med at Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre i sitt budsjettforlik av 15. november 2013 har satt av 10 mill. kroner til å starte bygging av fiskesperre i Driva.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil peke på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) ikke bevilget penger til bygging av laksesperre i Driva, men registrerer at det i Innst. 2 S (2013–2014) er satt av 10 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer merker seg at Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti har satt av 10 mill. kroner til oppstart av bygging av fiskesperre i Driva i sitt budsjettforlik.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Miljødirektoratet i forbindelse med bevaring av villaks med 40 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 85 mill. kroner til å styrke arbeidet for å bedre vannmiljøet og spesielt for å sikre villaksen (post

22). Dette medlem viser her spesielt til Norges uoppfylte forpliktelser iht. vannforskriften og EUs vanddirektiv.

Dette medlem understreker betydningen av å ikke svekke kalking av de forsursrammede vassdragene, og vil oppfordre regjeringen til å komme tilbake i revidert budsjett for 2014, med en plan for opptrapping av kalking som tar utgangspunkt i det faglige grunnlaget i Miljødirektoratets handlingsplan for kalking.

SKOGVERN

Komiteen vil understreke at Norge har et rikt og særegent naturmangfold, som man har et internasjonalt ansvar for å ta vare på. Komiteen mener det er viktig å sikre at truede arter og naturtyper gis vern eller tilstrekkelig beskyttelse, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet som vi kan.

Komiteen har merket seg at om lag 2,5 pst. av den produktive skogen i Norge er vernet. Samlet dekker skogen 130 000 kvadratkilometer eller 34 pst. av Fastlands-Norge. I skogen lever 60 pst. av artene i Norge og omtrent halvparten av de truede artene. Ved evalueringa av norsk miljøpolitikk i 2011 pekte OECD på det lave omfanget av skogvern. Klimameldingen, jf. Meld. St. 21 (2011–2012)), pekte på at økt skogvern er viktig i klimasammenheng.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er derfor fornøyd med at det i budsjettproposisjonen er foreslått en økning i bevilgningen til nytt skogvern på 100 mill. kroner sammenlignet med 2013. Dette gjør det mulig å fatte vernevedtak for mange områder der det alt er inngått avtaler om frivillig vern.

Flertallet viser til at frivillig skogvern er en effektiv ordning for å bevare skog i Norge. Gjennom frivillig vern kan man oppnå økt vern av verdifull skog og bevare biologisk mangfold, samtidig som man unngår konflikter med lokalsamfunn og grunneiere. Flertallet har merket seg at det er stor interesse for å inngå avtaler om frivillig vern, og mener dette engasjementet er gledelig og svært viktig for å nå vernemålene.

Flertallet viser til at bevilgningen til tiltak i verneområdene ble økt med 5 mill. kroner i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre. Skjøtselstiltak i verneområdene er viktig for å ivareta naturmangfoldet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har merket seg at arbeidet med skogvern i all ho-

vedsak skjer ved frivillig skogvern på privat grunn, og ved vern av skog eid av Statskog SF og av Opplysningsvesenets fond. Disse medlemmer viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor skogvernbevilgningen foreslås økt fra 231 mill. kroner i 2013 til 331 mill. kroner i 2014. Med denne økningen vil en kunne forsere både arbeidet med frivillig skogvern og arbeidet med vern av statsgrunn, inkludert kjøp av areal for vern og makeskifte. Køen av frivillig vernede områder der det er inngått avtaler, vil kunne være avviklet ved at de gjenværende områdene blir vernet i 2014, og en vil kunne inngå nye avtaler om frivillig vern for mange nye områder.

Disse medlemmer har merket seg at framdriften ikke er som forutsatt i arbeidet med vern av skog på statsgrunn som involverer allmeningsstyre og fjellstyre, og at regjeringen Stoltenberg II ba Miljødirektoratet om å foreslå hvordan framdriften i dette arbeidet kan bedres. Videre la regjeringen Stoltenberg II opp til at Miljødirektoratet skulle utarbeide en strategi og framdriftsplan for hvordan en slik opptrapping av skogvernet bør gjennomføres i praksis.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen Stoltenberg II besluttet å utarbeide en plan for den videre opptrapping av bevilgningene til frivillig skogvern mot år 2017.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti forventer at dette arbeidet blir videreført av regjeringen Solberg, og at veksten i skogvernbudsjettet i 2012–2014 blir fulgt opp med å øke bevilgningene med 100 mill. kroner i året fram mot 2017.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 250 mill. kroner til å realisere det faglig anbefalte målet om å verne 10 pst. av den produktive skogen i Norge, innen 2025. Dette medlem understreker at dette krever bevilgninger i størrelsesorden 1 mrd. kroner per år, og at en slik opptrapping bør starte i 2014.

OPPRYDDINGSTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det er behov for mer effektiv og helhetlig gjennomføring av oppryddingsaktiviteter i forurenset sjøbunn.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er derfor tilfreds med

at bevilgningen til slike tiltak foreslås øket med 4. mill. kroner for 2014.

Dette flertallet vil understreke viktigheten av å prioritere opprydding av tidligere tiders forurensning av sjøbunn i havner og fjorder for å hindre opptak og spredning av farlige miljøgifter. Dette flertallet viser til at regjeringen Stoltenberg II i løpet av forrige stortingsperiode reduserte bevilgningene til oppryddingstiltak i grunn og sjøbunn til en tredjedel, fra 158 mill. kroner i statsbudsjettet for 2010 til et nivå på 58 mill. kroner i 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor det ble foreslått en bevilgning på 19,558 mill. kroner til oppryddingstiltak.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at flere av de 19 prioriterte prosjektene for giftoppydding i forurenset sjøbunn er ferdig kartlagt og vedtatt gjennomført lokalt med lokal delfinansiering. For disse prosjektene kan gjennomføringen starte dersom staten stiller opp med sin del av finansieringen.

Dette medlem har forventninger til at den nye regjeringen vil prioritere å øke bevilgningene til giftoppydding i kommende statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 196 mill. kroner til et stort løft for å rydde vekk giftig sjøbunn i fjord- og havneområder.

Dette medlem viser til at Statens forurensningstilsyn allerede i 1998 anslo at 8 mrd. kroner var et for lavt ambisjonsnivå, mens bevilgningene til formålet siden har ligget på noen titalls millioner årlig. Dette medlem mener det må startes et kraftig løft, slik at kysten kan bli rein innen 2025.

FOREBYGGENDE OG KONFLIKTDEMPENDE TILTAK I ROVVILTFORVALTNINGEN

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 50 mill. kroner til forebyggende og konflikt-dempende tiltak i rovviltforvaltningen.

KULTURLANDSKAP

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til viktigheten av å sikre en bærekraftig forvaltning av norske kulturlandskap, og merker seg at bevilgningen til dette formålet øker.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) hvor regjeringen foreslår et kutt på 5 mill. kroner til kulturlandskap sammenlignet med forslaget til regjeringen Stoltenberg II i Prop. 1 S (2013–2014).

Disse medlemmer har merket seg at dette begrunnes med at det ikke prioriteres å øke tilskuddet til verdiskapingsprosjekter basert på naturarven.

Disse medlemmer registrerer at dette kuttet blir reversert i Innst. 2 S (2013–2014) og økt med 600 000 kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Miljødirektoratet i forbindelse med tiltak for kulturlandskap med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

TRUEDE ARTER

Komiteen viser til at bevaring av truede arter er viktig for å bevare det biologiske mangfoldet i norsk natur, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet som vi kan.

Komiteen vil understreke at ca. 2 000 arter i Norge er truet, og at mange arter trenger en aktiv redningsaksjon for å overleve i norsk natur. Blant disse finnes arter som fjellrev, hubro, snøugle og elvemusling. Per i dag er bare fem naturtyper og åtte arter vedtatt prioritert av Kongen i statsråd. Komiteen forutsetter at arbeidet for å sikre disse artenes overlevelse videreføres, og viser til at dette er aktuelle kandidater til å bli prioriterte arter etter naturmangfoldloven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er derfor tilfreds med at regjeringen øker bevilgningen til dette området med 5 mill. kroner.

Flertallet viser til at bevilgningen til rødlistearter ble økt med 5 mill. kroner i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S (2013–2014) hvor det ble foreslått å sette av 28,089 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjettforslag om å øke bevilgnin-

gen til Miljødirektoratet i forbindelse med tiltak for rødlistearter med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økt bevilgning på 50 mill. kroner til oppfølging av naturmangfoldloven.

Dette medlem slutter seg til regjeringen Solbergs sterke understreking av kunnskapsbasert politikk, og viser til den omfattende dokumentasjonen på kunnskapsmangel og etterslep i kartlegging av norsk natur og naturmangfold. For eksempel som redegjort for i Riksrevisjonens undersøkelse av tilskudd til naturmangfold og friluftsliv (Dokument 3:13 (2012–2013)). Dette fører blant annet stadig til uventede, forsinkede og fordyrende situasjoner der det i siste liten oppstår konflikter mellom utbygging og sårbare arter og natur, som kunne ha vært unngått med bedre kunnskap.

FRILUFTSLIV

Komiteen viser til at friluftsliv har stor egenverdi, og bidrar både til fysisk og psykisk helse. Friluftsliv er et unikt virkemiddel for å fremme hele menneskets helse og trivsel. Komiteen viser til at det er kombinasjonen av fysisk tilrettelegging med blant annet nye turstier og turveger og informasjons- og aktivitetstiltak som fører til økt aktivitet. Komiteen vil løfte frem friluftslivets betydning for økt fysisk aktivitet og bedre folkehelse.

Komiteen viser til at det er et tverrpolitisk ønske å legge til rette for å bevare landets sterke tradisjoner for jakt, fiske og friluftsliv med utgangspunkt i allemannsretten til fri ferdsel i utmark. Komiteen viser til at regjeringen vil utarbeide en stortingsmelding for å styrke friluftslivet, og forutsetter at arbeidet med meldingen prioriteres og iverksettes raskt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til resultatområdet 8 Aktivt friluftsliv.

Flertallet er enig om å styrke bevilgningen til friluftsliv med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2013–2014). Styrkingen av friluftsliv skal i hovedsak gå til økt støtte til friluftsrådene, interkommunale friluftsråd, FRIFO FNF og til styrking av skjærgårdstjenesten.

NASJONALPARKSENTRER OG ANDRE
INFORMASJONSENTRER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er enig om å styrke bevilgningen til nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssenter med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett slik det fremkommer i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2013–2014). Flertallet foreslår bevilget kr 45 700 000 på post 85.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) hvor regjeringen foreslår et kutt på 9 mill. kroner sammenlignet med regjeringen Stoltenberg II sitt forslag i Prop. 1 S (2013–2014).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, der det er foreslått at dette «kuttet» reverseres.

PANT FOR BÅTER, CAMPINGVOGNER OG TYNGRE
KJØRETØY

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag om å øke bevilgningen til Miljødirektoratet i forbindelse med innføring av pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy med 60 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

MOTORFERDSEL I UTMARK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at regjeringen Solberg har igangsatt en betydelig justering av nåværende forsøksordning for motorferdsel i utmark, og støtter ikke denne.

Flertallet mener den endringen i forsøksordningen som regjeringen Solberg antyder er så omfattende at det må medføre en endring av motorferdselloven.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti imøteser forslag til endring av motorferdselloven, som åpner for økt lokalt selvstyre for motorferdsel i utmark innenfor restriktive nasjonale retningslinjer.

Bevilgningsendringer, kap. 1420

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig

Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 22 Statlige vannmiljøtiltak økes med 10 000 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Styrkingen av posten øremerkes tiltak for villaks i elva Driva, herunder spesielt laksesperre. Flertallet foreslår at det bevilges kr 199 700 000 på post 22 Statlige vannmiljøtiltak.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 31 Tiltak i verneområder økes med 5 000 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår at det bevilges kr 55 693 000 på post 31 Tiltak i verneområder.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 74 CO₂-kompensasjonsordning for industrien, økes med 123 000 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår at det bevilges kr 243 000 000 på post 74 CO₂-kompensasjonsordning for industrien.

Flertallet foreslår at post 78 Friluftsmål økes med 3. mill. kroner, og post 78 bevilges med kr 106 588 000.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 81 Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, økes med 5 600 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår at det bevilges kr 24 700 000 på post 81 Verdensarvområder, kulturlandskap, verdiskaping og naturarv.

Flertallet viser til at bevilgningen til post 82 Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, økes med 5 000 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Flertallet foreslår at det bevilges kr 33 089 000 på post 82 Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper.

Flertallet foreslår at post 85 Nasjonalparksenter og andre naturinformasjonssenter økes med 2 mill. kroner, og post 85 bevilges med kr 45 700 000.

Kap. 4420 Miljødirektoratet

Det budsjetteres med 102,104 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

Det foreslås bevilget 84,7 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 85,4 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til at kapitlet om vilt- og fiske-tiltak omhandler utgifter til vilt og fisketiltak og deler av fiskeforvaltningen, primært rettet mot livskraftige elver og innsjøer, mangfoldige skoger og storslåtte fjellandskap. I tillegg omhandler kapitlet her også aktivt friluftsliv gjennom tilrettelegging for jakt og fiske.

Komiteen viser til at tilskudd til fiskeformål er foreslått økt med 1,7 mill. kroner grunnet økte inn-

tekter fra fiskeriavgiftene og bruk av opparbeidet kapital i Statens fiskefond.

Videre er tilskudd til viltformål i sin helhet videreført - med unntak av lokale tiltak, som foreslås redusert fra 17,9 mill. kroner til 17 mill. kroner.

Komiteen mener det er viktig at bruken av midlene skjer i dialog med brukerne og lokal og regional fiske- og viltforvaltning. Komiteen mener at allmenhetens tilgang til jakt og fiske er viktig, og at friluftsliv og naturopplevelser fremmer livskvalitet, rekreasjon og god helse.

Komiteen vil peke på at Norge er heldig stilt med variert, frodig og ren natur, og at det er nødvendig å bevare landets sterke tradisjoner for jakt, fiske og friluftsliv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil understreke betydningen av å ikke svekke kalking av de forsursrammede vassdragene, og vil anmode regjeringen om å komme tilbake til Stortinget i revidert budsjett med en plan for opptrapping av kalkingsvirksomheten, som tar utgangspunkt i det faglige grunnlaget i Miljødirektoratets handlingsplan for kalkingsvirksomhet.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Det foreslås bevilget 545,519 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 509,05 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Dette er en økning på 7,16 pst. i forhold til saldert budsjett 2013.

Komiteen peker på at Riksantikvaren er direktorat for kulturminneforvaltningen og Miljøverndepartementets rådgivende og utøvende faginstans for forvaltning av kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske i landskapet. Komiteen viser til at vern av kulturminner er viktig for å forstå norsk kulturarv og historie. Kunnskap om og opplevelse av vår felles kulturarv styrker identitetsfølelsen og tilhørighet til fellesskapet, og er viktig også i et generasjonsperspektiv.

Komiteen viser til at Riksantikvaren har en rådgivende funksjon overfor annen offentlig forvaltning, allmennheten og næringslivet, og skal stimulere eiere og næringsliv til økt verneinnsats og verdiskaping. Riksantikvarens virkemidler er særlig knyttet til gjennomføringen av bevaringsprogrammer for nasjonalt viktige kulturminner. Riksantikvarens virkemidler skal også stimulere til at kulturminner og kulturmiljø blir tatt i bruk i utvikling av lokalsamfunn og som grunnlag for næringsutvikling.

Komiteen viser videre til at Riksantikvaren har ansvaret for å gjennomføre den statlige kulturminnepolitikken, og har i den sammenheng et overordnet kulturminnefaglig ansvar for arbeidet til fylkeskommunene, Sametinget, forvaltningsmuseene og Sysselmannen på Svalbard som regionale styresmakter for kulturminnene.

Komiteen vil også peke på Riksantikvarens ansvar for tilretteleggings- og stimulerings tiltak som skal medvirke til at kommunene tar hensyn til kulturminner og kulturmiljø som viktige elementer og ressurser i sine omgivelser. Riksantikvaren skal også formidle kontakten mellom norske og internasjonale fagmiljø, samt representere norske myndigheter i relevante internasjonale organer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, merker seg at budsjettammen til Riksantikvaren foreslås økt med 41,5 mill. kroner, og er glad for at regjeringen styrker kulturminnearbeidet i budsjettet for 2014.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne merker seg at regjeringen Solberg i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) reduserer bevilgningen til Riksantikvaren med til sammen 11 mill. kroner, sammenliknet med forslag fra regjeringen Stoltenberg II.

Disse medlemmer viser til et foreslått kutt på 4 mill. kroner til spesielle driftsutgifter i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) sammenliknet med forslaget i Prop. 1 S (2013–2014), og viser til at midlene skulle gått til å videreføre arbeidet med «Kunnskapsløftet for kulturminneforvaltninga».

Disse medlemmer beklager at arbeidet med blant annet modernisering av den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden, digitalisering av arkiv i Kulturminneportal, styrking av kommunal kompetanse og registrering av automatisk freda samiske bygg ikke kan fullføres som tidligere planlagt.

KULTURMINNEVERN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, peker på at mange private eiere av bygninger gjør en stor innsats for å bevare disse og andre kulturminner, og mener det er viktig å tilrettelegge for fredede bygg i privat eie.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at en stor del av kulturminnene er eid og forvaltet av private eiere.

Flertallet ber regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2015 med en gjennomgang av ulike virkemidler for å styrke de økonomiske rammebetingelsene for ivaretagelse av kulturminner i privat eie.

FARTØYVERN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, ønsker å styrke fartøyvernet, samtidig som man ønsker å holde fast på det viktige prinsippet om at forurenser betaler. Derfor økes bevilgningen til fartøyvern over Riksantikvarens budsjett med 5 mill. kroner, samtidig som kompensasjonen for CO₂-avgift fjernes. Det gir større frihet til eierne av historiske fartøy, siden en slik bevilgningsøkning gir mulighet til å søke om mer midler til ulike formål. Flertallet forutsetter at regjeringen legger til rette for at denne økningen kommer fartøyene som skulle hatt avgiftskompensasjon til gode.

Flertallet foreslår å øke post 74 fartøyvern med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2013–2014).

Flertallet foreslår at kap. 1429 post 74 bevilges med kr 56 712 000.

AVGIFTSKOMPENSASJON

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen Solberg i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslår at det ikke gis kompensasjon for bortfall av avgiftsfritak for CO₂-avgift, svovelavgift, grunnavgift på mineralolje, smøreoljeavgift, elavgift og NO_x-avgift for verneverdige fartøy, tekniske og industrielle kulturminner og museumsjernbaner. Forslaget innebærer en reduksjon i bevilgningen på 7 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Disse medlemmer viser til at dette vil få alvorlige konsekvenser for viktige kulturhistoriske minner av stor nasjonal betydning, og vil få direkte virkninger for driften av vernede fartøy i hele Norge, samt museumsjernbaner, ved at disse mister refusjonsordningen for CO₂ og drivstoff. I tillegg vil teknisk-industrielle kulturminner rammes, da disse vil miste sin refusjon av elavgiften.

Disse medlemmer viser til budsjettforslag fra regjeringen Stoltenberg II, og mener at bevilgningen som der ble foreslått skal opprettholdes.

Kap. 4429 Riksantikvaren

Det budsjetteres med 5,159 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

Det foreslås bevilget 63,59 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 61,44 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Post 90 Fondskapitalen behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Komiteen vil peke på at målet med Norsk Kulturminnefond er å styrke arbeidet med å bevare verneverdige og fredede kulturminner, og til at et mangfold av kulturminner og kulturmiljø kan gi grunnlag for fremtidige opplevelser, kunnskap, utvikling og verdiskaping. Komiteen viser til at kulturminner og kulturmiljø representerer store verdier både for den enkelte og for samfunnet.

Komiteen viser til at Norsk kulturminnefond ble lagt om i 2012, og at fondet ble omorganisert til et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Fondsmidlene skal benyttes til kulturminnetiltak og til drift av administrasjon og styret. Komiteen merker seg at Klima- og miljødepartementet har tydeliggjort rollefordelingen mellom Riksantikvaren og Norsk Kulturminnefond, slik at fondet nå i hovedsak har ansvaret for verneverdige kulturminner og Riksantikvaren for fredede kulturminner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, vil peke på at det er viktig å styrke kulturminnearbeidet i Norge, blant annet ved å bedre rammevilkårene for private eiere av kulturminner.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til den politiske plattformen for regjeringen utgått av Høyre og Fremskrittspartiet, hvor det fremgår at regjeringen vil bedre rammevilkårene for private eiere av kulturminner, og imøteser dette i kommende budsjetter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er glad for at Stortinget i løpet av forrige stortingsperiode klarte å følge opp vedtaket fra St.meld. nr. 16 (2004–2005), Innst. S. nr. 227 (2004–2005) Leve med kulturminner, om å gjennomføre en opptrapping av fondskapitalen i Norsk kulturminnefond til 1,4 mrd. kroner. Avkastningen fra Kulturminnefondet bidro med 59,5 mill. kroner til kulturminnetiltak i 2013. Behovet er imidlertid langt større. Med dagens bevilgningsnivå til kulturminnevern vil man ikke nå Stortingets målsetting om at det årlige tapet av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer ikke skal overstige en halv prosent årlig innen 2020.

Dette medlem viser til at tapet i dag er anslått å ligge på 1,5 pst. Med dette som bakgrunn mener

dette medlem det er uforståelig at regjeringen Stoltenberg II i statsbudsjettet for 2013 foreslo omlegging av Norsk kulturminnefond og tilbakeføring av fondskapitalen til statskassen. Fondet ble opprettet av et enstemmig storting for 10 år siden, og hver bevilget krone fra fondet har utløst det dobbelte i private midler, en effekt det må være viktig å anspore til også i fremtiden.

Dette medlem mener omlegging av fondet medfører redusert langsiktighet når man nå skal være avhengig av årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Dette medlem mener Norsk kulturminnefond må gjenopprettes som fond i statsbudsjettet for 2015.

Kap. 1471 Norsk Polarinstitut

Det budsjetteres med 275,943 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 257,334 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til at Norsk Polarinstitut er et direktorat under Miljøverndepartementet. Komiteen viser til at Norsk Polarinstitut driver naturvitenskapelig forskning, kartlegging og miljøovervåking i Arktis og Antarktis. Instituttet er faglig og strategisk rådgiver for staten i polarspørsmål, representerer Norge internasjonalt i flere sammenhenger og er Norges utøvende miljømyndighet i Antarktis.

Videre viser komiteen til instituttets arbeid med overvåking av naturmiljøet i polarområdene, samarbeid med Russland og sirkumpolart samarbeid i Arktis og Antarktis. Norsk Polarinstitut er faglig rådgiver for Sysselmannen på Svalbard i polarspørsmål. Klimaendringer og økt fokus på Arktis og polare strøk har gjennom de siste årene gjort polarinstituttet til en viktig aktør i nord.

Kap. 4471 Norsk Polarinstitut

Det budsjetteres med 77,723 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond

Det foreslås bevilget 12,32 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), som er det samme som i saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til at Svalbard miljøvernfond er avgiftsfinansiert og får inntektene fra miljøavgiften for tilreisende, jakt- og fiskegebyr osv. Svalbards miljøvernfond er hjemlet i svalbardmiljøloven, og det er fastsatt en egen forskrift for fondet. Fondsmidlene skal brukes til prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte miljøet på Svalbard.

Fondsmidlene skal brukes til å initiere og stimulere gode prosjekter og tiltak som har som formål å

beskytte Svalbards naturmiljø. Komiteen er kjent med at midler fra fondet har bidratt til å utvikle en modell for klassifisering av sårbarhet for vegetasjon, dyreliv og kulturminner knyttet til ferdsel, utført av Norsk institutt for Naturforskning (NINA) og Norsk institutt for Kulturminneforskning (NIKU).

Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning

Det foreslås bevilget 52,298 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 37,253 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), og slutter seg til det fremlagte forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at midlene under dette kapitlet skal gå til å styrke og skaffe ny kunnskap om klima og miljø i nord. Flertallet vil bemerke at bedre kunnskap om klima og miljø er avgjørende verdier for ressursforvaltning, klimatilpasning, samfunnsplanlegging og beredskap i nord.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til Prop. 1 S (2013–2014), hvor regjeringen Stoltenberg II foreslår å bevilge 25 mill. kroner til startbevilgning for et byggetrinn to på Framsenteret. Disse medlemmer støtter denne planlagte utvidelsen, og viser videre til at kunnskapsutviklingen er Norges fremste fortrinn i nordområdesammenheng.

Kap. 1481 (Nytt) Kjøp av klimakvoter

Fra 1. januar 2014 foreslås det å overføre ansvaret for forvaltning av statens kjøp av klimakvoter fra Finansdepartementet til Klima- og miljødepartementet.

Det foreslås bevilget 527 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen viser til at det skal legges vekt på at staten gjennom sitt kvotekjøp skal medvirke til utviklingen og troverdigheten til det internasjonale markedet for klimakvoter. Strategien bygger på FN-systemet og viderefører innkjøpspolitikken fra første Kyoto-periode.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 22 Kvotekjøp, generell ordning, reduseres med 203 700 000 kroner som en følge av bud-

sjettforliket av 15. november 2013. Flertallet er enige om å ytterligere redusere bevilgningen til kjøp av klimakvoter med 10 000 000 kroner i forhold til budsjettforliket, men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2013–2014).

Flertallet foreslår at det bevilges kr 306 300 000 på post 22 Kvotekjøp generell ordning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til finansinnstillingen hvor disse medlemmers forslag til bevilgning til kjøp av klimakvoter framgår under kap. 1481.

Disse medlemmer foreslår i finansinnstillingen en bevilgning til kvotekjøp, generell ordning over kap. 1638 post 21 på 316 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne støtter forslag om kvotekjøp generell ordning over kap. 1638 post 21, på 316 mill. kroner, men dette beløpet fremgår ikke i finansinnstillingen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjettforslag om å redusere bevilgningen til kjøp av klimakvoter med 520 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Kap. 1482 (Nytt) Internasjonale klima- og utviklings tiltak

Fra 1. januar 2014 foreslås det å overføre bevilgningene til klima- og skogsatsingen fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet.

Det foreslås bevilget 2 584,4 mill. kroner for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteen viser til at regjeringens initiativ for tiltak mot klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse i u-land ble introdusert under klimamøtet på Bali i 2007. Komiteen registrerer at regjeringen gjennom satsingen ønsker at Norge skal være en koordinerende aktør globalt, samt å være en katalysator for andre giverland til å støtte tiltak mot avskoging og skogforringelse i u-landene.

Komiteen merker seg at skogsatsingen overføres fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementets arbeidsområde.

Komiteen har merket seg at regjeringen på klimatoppmøtet i Warszawa i 2013 lanserte et nytt biokarbon-fond i samarbeid med regjeringene i Storbritannia og USA, der formålet er å legge til rette for at flere land kan iverksette tiltak for å ta vare på regnskog.

Komiteen viser til at langsiktig skogbevaring betinger at resultater oppnås også på andre områder

enn reduserte utslipp av klimagasser. Komiteen har merket seg Riksrevisjonens rapport om mangelfull måling av utviklingseffekter av klima- og skogsprosjektet. Komiteen peker på at i klimaforliket (Innst. 390 S (2011–2012)) slås det fast at klima- og skogsatsingen skal ha sammensatte mål knyttet til bevaring av naturskog, bærekraftig utvikling og respekt for urfolks rettigheter, i tillegg til hovedmålet om reduserte utslipp.

Komiteen peker på at ansvaret for satsingen overføres fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet. I den forbindelse vil komiteen understreke behovet for å sikre et fortsatt sterkt faglig arbeid med forvaltning av bistandsmidler og med å nå overordnede utviklingspolitiske mål.

Samtidig understreker komiteen at hovedinnretningen i satsingen – resultatbasert finansiering som fremmer endringer på nasjonalt nivå i mottakerlandene – må ligge fast.

Komiteen viser til at bærekraftig forvaltning av naturressurser og biologisk mangfold er en forutsetning for å sikre livsgrunnlaget til sårbare folkegrupper. Fattige befolkningsgrupper er ofte direkte avhengige av naturressursene som vann, matjord og skog. Å ta vare på naturen er derfor helt sentralt for å bekjempe fattigdom.

Komiteen vil bemerke at Norges klima- og skogsatsing er viktig både for å begrense klimagassutslipp og for å bevare biologisk mangfold. Klima- og skogsatsingen skal videreføres med mål om langsiktige resultater, basert på den brede enigheten i klimaforlikene av 2008 og 2012.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at klimaforliket legger til grunn at Norge skal bidra med opptil 3 mrd. kroner årlig til tiltak mot avskoging i utviklingsland. Flertallet har merket seg at regjeringen ikke bare følger opp denne forpliktelsen, men også har signalisert at satsingen skal fortsette helt til 2020, og støtter dette. Regjeringen bidrar dermed til stor forutsigbarhet rundt Norges satsing i det internasjonale arbeidet med å ivareta regnskogen.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre fra 15. november 2013, er enighet om å øke bevilgningen til Norges klima- og skogsatsing med 281,5 mill. kroner i 2014, slik at den totale avsetningen for 2014 er 2,87 mrd. kroner.

Dette flertallet viser til at bevilgningen til post 73 Klima- og skogsatsingen økes med

281 500 000 kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Dette flertallet foreslår at det bevilges kr 2 794 000 000 på post 73 Klima- og skogsatsingen.

Komiteen viser til at klima- og skogsatsingen er under evaluering, og at denne evalueringa skal inngå som en del av beslutningsgrunnlaget før regjeringen tar stilling til framtidig innretting av satsingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne merker seg at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslås et kutt på 400 mill. kroner, fra 2 912,5 mill. kroner til 2 512,5 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at under klimatoppmøtet på Bali i 2007 lovet regjeringen å gi 3 mrd. kroner årlig til å bevare regnskog og tropisk skog gjennom klima- og skogprosjektet. Disse medlemmer frykter for de signalene som sendes internasjonalt når regjeringen kraftig reduserer bevilningene og registrerer at regjeringen Solberg foreslo å kutte 400 mill. kroner i satsingen.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen måtte reversere sitt opprinnelige forslag noe for å oppnå flertall for en redusert satsing på dette feltet ut ifra hva som var foreslått fra regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener det er alvorlig at det foreslås kutt i en så sentral satsing i Norges internasjonale klimaarbeid, og frykter for Norges framtidige rolle i internasjonalt klimaarbeid, dersom forslaget til kutt reflekterer regjeringens holdning i internasjonale klimaspørsmål.

Disse medlemmer merker seg at klimatoppmøtet i Warszawa i november 2013 vedtok nye regler knyttet til REDD + som kan gi nye midler til finansiering av regnskogvern. Dette er positivt, og vil kunne føre til at flere land bidrar med tiltak for å ta vare på regnskogen.

Disse medlemmer viser til finansinnstillingen og Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok, hvor finansieringen til klima og skoginitiativet fremkommer under kap 1482 kap 73. Disse medlemmer viser til at det der ble foreslått en bevilgning til klima- og skoginitiativet på 2,9125 mrd. kroner i 2014.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne understreker at Norge i sitt statsbudsjett bør starte arbeidet mot et mål om å redusere Norges økologiske fotavtrykk til et bærekraftig nivå. Dette medlem viser til at vi i dag hadde trengt nesten tre jordkloder hvis alle skulle levd som oss. Som et ledd i dette støtter Miljøpartiet De Grønne regjeringens forslag om å flytte klima- og skogsatsin-

gen fra Utenriksdepartementets budsjett (Miljø- og bærekraftig utvikling, kap. 166 post 73) til Klima- og Miljødepartementet.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det også foreslås å flytte post 74 under kapitlet Miljø og bærekraftig utvikling mv. til Miljøverndepartementet, og å opprette en ny post for støtte til FNs globale klimafond under samme departement, og styrke den med 500 mill. kroner. Dette medlem understreker at Norge som rik oljenasjon har både ansvar og egeninteresse av å bidra til å løse det klimaproblemet vi har vært med på å skape.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det foreslås å bevilge 4 000 mill. kroner til FNs globale klimafond, gjennom å opprette en ny post 75 Tilskudd til Det globale klimafondet under nytt kap. 1482.

Kap. 2465 Statens kartverk

Det budsjetteres med 15,288 mill. kroner på dette kapitlet for 2014, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), mot 12,0 mill. kroner i saldert budsjett 2013.

Komiteen peker på at Statens kartverk skal være et tydelig nasjonalt fagorgan innen sitt fagområde. Kartverket skal utøve rollen som nasjonal geodatakoordinator, offisiell sjøkartstyresmakt, sentral matrikelstyresmakt og tinglysningsstyresmakt.

Komiteen viser til at arbeidet som gjøres i Kartverket og de planer som er beskrevet i budsjettforslaget vil være viktige bidrag for å bedre sikkerheten på sjøen.

Komiteen understreker viktigheten av at nasjonale kartdata skal være åpne og gratis for alle, og mener dette arbeidet må holde frem.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det prioriteres å gjøre kart- og geodata fra Kartverket gratis tilgjengelige, og at inntektene fra salg av slike data dermed fjernes.

3. Oversikt over bevilgningsendringer i innstillingen

Tabellen viser en sammenligning av forslag til fordeling av tildelt ramme 12 og ramme 13 (Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)), «budsjettforliket» mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre, og tillegg budsjettendringer fra flertallet, der det foreligger avvikende forslag til bevilgning. Avvik i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) i parentes.

Budsjettramme. Rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014)	Budsjettforlik		Tillegg Budsjett- endringer	
				H	FrP KrF V	H	FrP KrF V
1800	1	Driftsutgifter	165 959 000	163 859 000			
				(-2 100 000)			
1800	21	Spesielle driftsutgifter	30 845 000	30 445 000			
				(-400 000)			
Sum utgifter rammeområde 12			36 117 104 000	36 114 604 000			
				(-2 500 000)			
Sum inntekter rammeområde 12			145 944 567 000	145 944 567 000			
				(0)			
Sum netto rammeområde 12			-109 827 463 000	-109 829 963 000			
				(-2 500 000)			

Budsjettramme. Rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014)	Budsjettforlik		Tillegg Budsjett- endringer	
				H	FrP KrF V	H	FrP KrF V
595	1	Driftsutgifter	246 699 000	246 399 000			
				(-300 000)			
595	21	Spesielle driftsutgifter	459 834 000	459 234 000			
				(-600 000)			
1400	1	Driftsutgifter	218 014 000	215 314 000			
				(-2 700 000)			
1400	21	Spesielle driftsutgifter	86 855 000	85 755 000			
				(-1 100 000)			
1400	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntil- tatte miljøstiftelser	53 005 000	58 005 000			
				(+5 000 000)			
1420	22	Statlige vannmiljøtiltak	189 700 000	199 700 000			
				(+10 000 000)			
1420	31	Tiltak i verneområder	50 693 000	55 693 000			
				(+5 000 000)			
1420	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	120 000 000	243 000 000			
				(+123 000 000)			
1420	78	Friluftformål	103 588 000			106 588 000	
						(+3 000 000)	
1420	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og ver- diskaping naturarv	19 100 000	24 700 000			
				(+5 600 000)			
1420	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte na- turtyper	28 089 000	33 089 000			
				(+5 000 000)			
1420	85	Nasjonalparksenter og andre naturinforma- sjonssenter	43 700 000			45 700 000	
						(+2 000 000)	
1429	74	Tilskudd til fartøyvern, kan overføres	51 712 000			56 712 000	
						(+5 000 000)	

Budsjettramme. Rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014)	Tillegg Budsjet- endringer	
				Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
1481	22	Kvotekjøp, generell ordning	520 000 000	316 300 000 (-203 700 000)	306 300 000 (-10 000 000)
1482	73	Klima- og skogsatsingen	2 512 500 000	2 794 000 000 (+281 500 000)	
Sum utgifter rammeområde 13			8 761 610 000	8 988 310 000 (+226 700 000)	8 988 310 000
Sum inntekter rammeområde 13			564 845 000	564 845 000	564 845 000
Sum netto			8 196 765 000	8 423 465 000 (+226 700 000)	8 423 465 000

4. Forslag fra mindretall (rammeuavhengige forslag)

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sikre forutsigbarhet for norsk industri ved å opprettholde en fullverdig CO₂-kompensasjonsordning i avtaleperioden til 2020.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 2

Stortinget samtykker til etableringen av et CO₂-håndteringsprogram som har som mål å realisere fullskala CO₂-håndteringsprosjekter i Norge. Stortinget legger til grunn at staten skal sikre økonomiske og andre rammevilkår som kan utløse minst ett slikt prosjekt.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen utvikle en plan for etablering av nye nasjonalparker både på land og til havs, for å møte forpliktelsen om et økologisk representativt nettverk av verneområder. Planen skal være et viktig virkemiddel for å stanse tapet av arter og natur innen 2020.

5 Komiteens tilråding

Komiteens tilråding til ramme 12 og 13 blir fremmet av flertallet fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

**Rammeområde 12
(Olje og energi)**

I

På statsbudsjettet for 2014 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	163 859 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og 72</i>	30 445 000	
	70	tilskudd til internasjonale organisasjoner mv., <i>kan overføres</i>	1 400 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	12 000 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	2 000 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	253 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	150 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	311 000 000	
	71	Unitisering, <i>kan overføres</i>	24 000 000	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 500 000	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	485 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	76 000 000	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72</i>	196 300 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	19 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	2 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overførings-tariffer, <i>kan overføres</i>	30 000 000	
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	6 600 000	
	75	Tilskudd til fjellskredovervåking, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	42 000 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	50	Overføring til Energifondet	1 216 000 000	
1830		Forskning og næringsutvikling		
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	24 000 000	
	50	Overføring til Norges forskningsråd ..	673 600 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	19 400 000	
	71	Tilskudd til forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	4 000 000	
	72	Tilskudd til INTSOK	16 500 000	
	73	Tilskudd til INTPOW	4 000 000	
1840		CO ₂ -håndtering		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
	50	CLIMIT	200 000 000	
	70	Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under post 73</i>	154 300 000	
	71	Forskningstjenester, TCM DA, <i>kan overføres</i>	1 877 000 000	
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
	73	Fullskala CO ₂ -håndtering på Mongstad, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	28 000 000	
	75	Tilskudd, CO ₂ -håndtering internasjonalt, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	30 000 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2490		NVE Anlegg		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-63 000 000	
		2 Driftsutgifter	57 400 000	
		3 Avskrivninger	4 800 000	
		4 Renter av statens kapital	800 000	
		5 Investeringsformål	1 000 000	
		6 Reguleringsfond	-1 000 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		5 000 000
		Totale utgifter		<u>36 114 604 000</u>
Inntekter				
4800		Olje- og energidepartementet		
	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	1 502 000	
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 200 000	
4810		Oljedirektoratet		
	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	1 502 000	
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 200 000	
4810		Oljedirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	25 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 400 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 000 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	68 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	70 000 000	
	40	Flom- og skredforebygging	16 300 000	
4825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	85	Fondsavkastning	1 216 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet		
	50	Overføring fra fondet	50 000 000	
4840		CO ₂ -håndtering		
	80	Renter, TCM DA	100 000 000	
	86	Avdrag, TCM DA	1 114 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	179 300 000 000	
		2 Driftsutgifter	-33 700 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 400 000 000	
		4 Avskrivninger	-22 800 000 000	
		5 Renter av statens kapital	-4 900 000 000	115 500 000 000
	30	Avskrivninger		22 800 000 000
	80	Renter av statens kapital		4 900 000 000
5490		NVE Anlegg		
	1	Salg av utstyr mv.		165 000
	30	Avsetning til investeringsformål		1 000 000
		Totale inntekter		<u>145 944 567 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1800 post 21	kap. 4800 post 3
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 1830 post 22	kap. 4830 post 10
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2014 kan:

- overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved statlig kjøp/salg av aksjeposter, rådgivning samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.
- godkjenne utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel og overskride bevilgningen med inntil 5 mrd. kroner under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan utgiftsføre uten bevilgning tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen under kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen, post 70 Tilskudd.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt udekket ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	75	Tilskudd, CO ₂ -håndtering internasjonalt	1 mill. kroner

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser ut over gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging	50 mill. kroner
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1830		Forskning og næringsutvikling	
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	10 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Gassnova SF	20 mill. kroner»

VII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan gi Gassco AS garanti innenfor en samlet ramme på inntil 1 mrd. kroner for skader og tap ved mottaksterminalene på kontinentet som har oppstått som følge av forsettlige handlinger hos ledende personell i Gassco AS.

VIII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Statoil ASA.

IX

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2014 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØE sin forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled.

X

Forpliktelser før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

XI

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2014 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 20 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XIII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS

som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 mill. Sm³ oljeekvivalenter.

XIV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 41 (2003–2004) kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XV

Overdragelse av andeler i rørledninger til Gassled

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger med SDØE-andel i Gassled. Statens andel i Gassled skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XVI

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriftens § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

XVII

Lån til TCM DA

Stortinget samtykker i at lån til TCM DA aktiveres i statens kapitalregnskap.

XVIII

Nettoføring av refusjoner

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan nettoføre refusjoner for fellestjenester som utgiftsreduksjoner under kap. 1810 Oljedirektoratet, post 1 Driftsutgifter.

XIX

Realisering av fullskalaanlegg for CO₂-håndtering innen 2020

Stortinget samtykker i ambisjonen om å realisere minst ett fullskalaanlegg for fangst av CO₂ innen 2020.

B

**Rammeområde 13
(Miljø)**

I

På statsbudsjettet for 2014 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Driftsutgifter	246 399 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>459 234 000</u>	
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i>	<u>65 000 000</u>	
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	215 314 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>85 755 000</u>	
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling, <i>kan overføres</i>	<u>19 000 000</u>	
	62	Den naturlige skolesekken	<u>3 500 000</u>	
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	58 005 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	<u>52 120 000</u>	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	<u>4 000 000</u>	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	<u>33 050 000</u>	
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning ...	<u>14 993 000</u>	
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, <i>kan overføres</i>	<u>8 957 000</u>	
1406		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>4 132 000</u>	
1408		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	<u>12 599 000</u>	
1409		Mareano		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 500 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	181 021 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	163 338 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	201 468 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	6 794 000	
	54	Artsprosjektet m.m.	30 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	33 773 000	
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900 000	
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	9 433 000	
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	709 049 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	137 224 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	199 700 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	44 080 000	
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	55 693 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	164 528 000	
	35	Statlige erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	331 091 000	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	23 558 000	
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	39 845 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	20 800 000	
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755 000	
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	64 600 000	
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	243 000 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	346 320 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	57 000 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	7 149 000	
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	106 588 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	1 264 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	24 700 000	
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	33 089 000	
	84	Internasjonalt samarbeid	1 434 000	
	85	Nasjonalparksentre og andre naturin-formasjonsentre, <i>kan overføres</i>	45 700 000	
1425		Vilt- og fisketiltak		
	1	Driftsutgifter	15 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	30 600 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	11 500 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	27 600 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	135 348 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	37 735 000	
	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 307 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene	2 000 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	30 005 000	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	120 402 000	
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	58 821 000	
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	41 997 000	
	74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	56 712 000	
	75	Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	6 726 000	
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 264 000	
	79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	49 202 000	
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak ..	63 590 000	
1471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Driftsutgifter	205 903 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	69 542 000	
	50	Stipend	498 000	
1472		Svalbard miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbard miljøvern- fond	12 320 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	4 298 000	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70</i>	20 000 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50</i>	28 000 000	
1481		Kjøp av klimakvoter		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan over- føres</i>	306 300 000	
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1	Driftsutgifter	71 900 000	
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overfø- res</i>	2 794 000 000	
2465		Statens kartverk		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-1 136 033 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 117 449 000	
	3	Avskrivninger	16 674 000	
	4	Renter av statens kapital	1 910 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	15 288 000	
		Totale utgifter		8 988 310 000
Inntekter				
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag .	57 900 000	
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eien- dom	320 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4400		Klima- og miljødepartementet		
	2	Diverse inntekter	383 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet ...	1 576 000	
4420		Miljødirektoratet		
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter ...	1 363 000	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	29 759 000	
	6	Gebyrer, fylkenes miljøvern-avdelinger	27 000 000	
	7	Gebyrer, kvotesystemet	10 600 000	
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet ...	4 298 000	
	9	Internasjonale oppdrag	29 084 000	
4429		Riksantikvaren		
	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 020 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 139 000	
4471		Norsk Polarinstittutt		
	1	Salgs- og utleieinntekter	10 038 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	55 327 000	
	21	Inntekter, Antarktis	12 358 000	
		Totale inntekter		564 845 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 kan:

1.

overskride bevilgingen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1420 post 1	kap. 4420 postene 1, 4, 6, 8 og 9
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

III

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at:

1. Klima- og miljødepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen på kap. 1481 Kjøp av kli-

makvoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.

2. Klima- og miljødepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen på kap. 1481 Kjøp av klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning, med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av

klimakvoter som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 1 Salgsinntekter.

o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 kan foreta bestillinger av materiell

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	40,0 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder	3,0 mill. kroner

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	55,0 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	3,9 mill. kroner
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	116,4 mill. kroner
	78	Friluftsmål	18,0 mill. kroner
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	2,0 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap	30,0 mill. kroner
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalder og brannsikring	10,0 mill. kroner
	74	Tilskudd til fartøyvern	12,0 mill. kroner
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73	Klima- og skogsatsingen	1720,0 mill. kroner»

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak,

men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 182,2 mill. kroner.

VII

Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter ved bruk av Kyoto-mekanismene innenfor

en samlet ramme på 2 000 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Kjøp av klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning.

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 ved utbetaling av tilskudd til Brasils Amazonasfond (Fundo Amazonia) i henhold til avtale med den brasilianske utviklingsbanken (BNDES) som fondsforvalter.

IX

Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på gjeldsbrev

Stortinget samtykker i at Klima og miljødepartementet i 2014 kan fravike bevilgningsreglementet § 3 annet ledd ved utstedelse av gjeldsbrev i forbindelse med overføring av midler til Den brasilianske

1.

overskride bevilgninger under
kap. 595 post 1

mot tilsvarende merinntekter under
kap. 3595 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubrukte inntekter fra slikt salg kan tas med ved utregning av overført beløp.

XIII

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan omdisponere inn-til 15 mill. kroner mellom kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

XIV

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan fravike spesifika-

utviklingsbanken vedrørende klima- og skogsatsingen i Brasil.

X

Klima- og skogsatsingen

Stortinget samtykker i at klima- og skogsatsingen videreføres på minst dagens bevilgningsnivå fram til 2020 basert på føringene i klimameldingen.

XI

Opprettelse av post uten bevilgning

Stortinget samtykker i at kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 1 Salgsinntekter, opprettes i statsregnskapet for 2014 uten bevilgning.

XII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan:

sjonene under kap. 2465 Statens kartverk, post 24 Driftsresultat, ved bruk av reguleringsfondet.

XV

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan foreta bestillinger av kartgrunnlag over gitt bevilgning under kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

XVI

Kostnadsramme for prosjektet «Jordobservatorium i Ny-Ålesund»

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan gjennomføre prosjektet «Jordobservatorium i Ny-Ålesund» innenfor en kostnadsramme på 355 mill. kroner.

C

Rammeuavhengige vedtak

I

Stortinget ber regjeringen legge frem en tidsplan for økningen i avkastningen fra fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2014.

II

Stortinget ber regjeringen fremme en ordning med skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene så snart som mulig og senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2015.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 5. desember 2013

Ola Elvestuen

leder og ordf. for kap. 1800 og 4800

Nikolai Astrup

ordf. for kap. 1400, 1825, 4400 og 4825

Åsmund Aukrust

ordf. for kap. 1482

Tina Bru

ordf. for kap. 1810 og 4810

Rigmor Andersen Eide

ordf. for kap. 1432, 2440 og 5440

Jan-Henrik Fredriksen

ordf. for kap. 1425

Oskar J. Grimstad

ordf. for kap. 1406

Eva Kristin Hansen

ordf. for kap. 1420 og 4420

Rasmus Hansson

ordf. for kap. 1407, 1410, 1830 og 4829

Odd Henriksen

ordf. for kap. 1820 og 4820

Per Rune Henriksen

ordf. for kap. 1815, 1840, 2442 og 4840

Heikki Eidsvoll Holmås

ordf. for kap. 1408, 1474, 1481 og 1826

Anna Ljunggren

ordf. for kap. 1471, 1472, 2490, 4471 og 5490

Eirik Milde

ordf. for kap. 1429 og 4429

Geir Pollestad

ordf. for kap. 595, 1409, 2465 og 3595